I.M. Ştefan şi Radu Nor

Robinsoni pe Planeta Oceanelor

O VESTE TRISTĂ

— Mamă, am izbutit: am luat „foarte bine" la toate materiile! Profesorul de fizică nucleară mi-a spus în faţa întregii clase: „Bravo, Brebule, ne mîndrim cu tine. Ce rău îmi pare că tatăl tău nu poate lua parte la această bucurie!" Apoi s-a oprit, m-a privit lung şi m-a întrebat dacă tot nu avem nicio veste de la tata. Nu ştiu de ce, mamă, dar în ultima vreme oamenii se uită atît de curios cînd mă întreabă de tata... Cîteodată am impresia că mă compătimesc... Spune-mi, profesorul Lupu nu a dat încă niciun semn de viaţă?

— Dănuţ, băiatule, vijelios mai eşti! Nici nu mă laşi bine să te sărut, să te felicit pentru reuşita la examen şi mă copleşeşti cu întrebări. Vino la mama! Ei, hai, vino!

Ruxandra Brebu se apropie de fiul ei, îl îmbrăţişă şi îi acoperi faţa cu sărutări. Mama lui Dan era o femeie de patruzeci de ani, încă frumoasă, cu părul lung şi mătăsos, de culoarea grîului copt, cu mîini minunat modelate, care ştiau să mîngîie cu o nespusă duioşie.

În decursul anilor scurşi de la plecarea lui Anton Brebu în marea expediţie cosmică, grijile începuseră să sape urme în chipul ei, desenînd cearcăne în jurul ochilor şi crestînd cute adînci dinspre colţul buzelor către bărbie.

Dan avea cincisprezece ani. Era un pic prea înalt şi prea slab pentru vîrsta lui, cu faţa prelungă şi bărbia ascuţită. Ochii, de culoarea albăstrelelor, semănau cu ai mamei, dar aveau în ei o nelinişte, neobişnuită la un copil.

— Ajunge, mamă, ajunge, că mă striveşti! spuse el fără prea multă convingere şi fără a încerca să se sustragă din braţele ei. Era aproape bărbat şi ca atare un adversar al acestor „dulcegării" şi „revărsări sentimentale", cum obişnuia să le numească. Îşi iubea însă prea mult mama pentru a i se împotrivi.

În cele din urmă, Ruxandra Brebu îi dădu dramul, dar îl rugă să se aşeze lîngă ea, pe canapeaua joasă din nişa camerei, locul lor preferat.

— Îţi mulţumesc, puiule, mi-ai prilejuit o mare bucurie. Eşti

un copil bun. Sînt sigură că tata va fi tare mîndru de tine… la întoarcere.

Făcuse fără să vrea o pauză. Observînd însă tresărirea lui Dan, continuă, străduindu-se să-l îmbărbăteze prin cuvintele ei:

— Te miri că oamenii îţi aruncă astfel de priviri? La început şi pe mine acest lucru m-a impresionat neplăcut. Acum însă a încetat să-mi mai pese... Unii o fac dintr-o explicabilă curiozitate. Altora le lipseşte încrederea pe care noi o avem în tata. Ei nu-l cunosc! Nu ştiu ce bun, ce dîrz, ce curajos e. Habar n-au de felul cum munceşte, cum luptă ca să ducă la capăt o misiune care i-a fost încredinţată.

Eu şi cu tine însă ştim de ce e în stare! Erai mic cînd a plecat, dar sînt sigură că nu l-ai uitat. Noi credem cu toată tăria că într-o bună zi uşa aceasta se va deschide, că tata va păşi peste prag şi va veni spre noi să ne îmbrăţişeze. Nici n-aş concepe viaţa fără această aşteptare.

Din nou, Ruxandra Brebu îşi lăsă braţul peste umărul fiului ei şi-l trase spre ea. De data aceasta, Dan nici nu încercă să protesteze.

Rămaseră aşa un timp îndelungat, fără să vorbească.

În cameră pătrunse, ca un văl cenuşiu, amurgul. Frunzele teiului din faţa ferestrei foşneau încet, îngînînd parcă o melodie melancolică. De departe răzbătu pînă la ei şuieratul prelung al unei rachete de transport, care trecea la această oră deasupra casei lor. Apoi se făcu linişte, ca şi cînd totul în jur ar fi încremenit. Una după alta se aprinseră automat plăcile fluorescente, scăldînd încăperea într-o lumină strălucitoare, de zi.

De-abia acum zări Dan pe masă o radiogramă desfăcută. Ridică întrebător privirea.

— De la Lupu! spuse Ruxandra Brebu. Vine astăzi la ora nouă. Vai, dar cît e ceasul? Trebuie să mă schimb, puiule şi n-ar strica să-ţi pui şi tu un costum mai ca lumea. Să-l primim cum se cuvine. Şi te mai rog ceva, Dănuţ. Comandă o cină pentru trei persoane şi ceva vin.

Să ne-o trimită la nouă şi jumătate, prin tubul pneumatic.

*

**

La ora nouă, Virgil Lupu sună la uşa vilei profesorului Anton Brebu. Sună repede de cîteva ori. Avea de dus la capăt o treabă mai mult decît neplăcută, de care ar fi vrut să se achite cu cît mai mult tact şi cît mai repede cu putinţă.

Fostul asistent al profesorului Brebu era un om de peste patruzeci de ani, cu o înfăţişare plăcută. Un început de chelie îi prelungea fruntea. Faţa rotundă avea culoarea arămie a marinarilor care înfruntă marea şi furtunile. Era lat în spate, cu pieptul bombat, ca al oamenilor care practică înotul, dar mişcările lente, leneşe parcă, dovedeau că, dacă în trecut se îndeletnicise cu sportul, astăzi această preocupare era de mult dată uitării.

Uşa alunecă în perete şi Virgil Lupu intră în încăpere. Ruxandra Brebu şi fiul ei îl întîmpinară în hol.

— Bine ai venit, Virgil. Ne bucurăm că te vedem, începu Ruxandra.

— Bună seara, bine v-am găsit! Vă cer iertare că v-am lăsat să aşteptaţi; trebuia măcar să vă telefonez imediat după aterizare. Dar ştiţi cum sînt treburile noastre, ale astronauţilor. Mai întîi puhoiul de gazetari, fotografi şi reporteri ai jurnalelor de actualităţi, apoi operaţiile de debarcare, supravegherea sistematizării întregului material adus. Pe urmă întocmirea rapoartelor, dărilor de seamă... Simţul răspunderii te face să nu mai fi stăpîn nici pe timpul, nici pe preocupările tale personale.

— Nu-i nimic, nu-i nimic. Ia loc, te rog!

Se aşezară. Ruxandra Brebu şi Dan îl priveau pe oaspetele lor plini de aşteptare şi de speranţă. Lupu însă, în loc să înceapă să povestească, se răsuci cîtva timp în fotoliu, îşi potrivi de nenumărate ori cutele hainelor, aprinse o ţigară. Căuta în mod vădit să cîştige timp, să amîne explicaţia pe care o avea de dat.

Şovăielile lui nu rămaseră neobservate. Ruxandra Brebu, mai ales, le înregistra cu o îngrijorare crescîndă.

— Ascultă, Virgil - spuse ea într-un tîrziu. Nu te înţeleg. Ştii prea bine că ne topim de nerăbdare să aflăm ceva despre Anton. Şi tu... parcă te codeşti. Aduci... veşti rele?

Lupu lăsă capul într-o parte şi ridică din umeri.

— Există momente în viaţa noastră, cînd ai prefera să fii mut, începu el.

Ruxandra Brebu simţi cum sîngele îi năvăleşte în obraji, dar insistă, cu o voce în care cu greu puteai bănui tulburarea ce pusese stăpînire pe ea:

— Continuă, de ce te-ai oprit?

— Bine!... Vă rog însă să vă păstraţi calmul, de care aţi dat dovadă de atîtea ori. Eu nu aduc, din nefericire, veşti bune.

— Nu... aduci... veşti bune?

Dan îşi încleştă degetele de braţul mamei, împins de o pornire spontană, în care se amesteca dorinţa de a o susţine şi de a găsi totodată un sprijin.

Lupu se ridică şi se aplecă grijuliu asupra celor doi. Turnă dintr-o carafă apă într-un pahar şi-l întinse gazdei. Ea refuză însă cu o mişcare a mîinii.

— Nu, nu-i nevoie! Ia loc, Virgil şi... povesteşte. Îţi făgăduiesc că vom fi tari, orice ne-ai spune.

— V-aş ruga să aveţi în vedere că îndeplinesc o datorie către profesorul şi prietenul meu, soţul dumneavoastră. Sînt convins că ar fi dorit să vă comunic totul, cuvînt cu cuvînt. Eu personal, cu stima şi afecţiunea ce v-o port, aş fi preferat de o mie de ori să vă mint, în loc să vă pun în faţa unui adevăr atît de... tragic.

— Tragic? bîigui Dan. Dar spuneţi, vă rog, o dată, ce s-a întîmplat...

— Dragul meu băiat, viaţa nu e totdeauna aşa cum ne-o dorim noi. Întîmplările de care e vorba nu pot fi numite altfel decît... înspăimîntătoare.

Îşi şterse fruntea cu batista şi apoi urmă:

— Pot spune că am... fost... am fost martorul sfîrşitului profesorului Brebu!

— Anton! Ruxandra Brebu duse mîna la inimă şi băiatul îşi îngropă capul în poalele ei, zguduit de un hohot de plîns.

Virgil Lupu lăsă capul jos şi tăcu. Pe trăsăturile lui se citea dezolarea de a nu putea găsi cuvinte potrivite pentru a alina o astfel de durere. Îşi dădea seama că orice vorbă de prisos le-ar fi mărit încă şi mai mult suferinţele. De aceea, ezita să continue.

După o vreme, Ruxandra Brebu ridică ochii şi îi aruncă o privire în care durerea se amesteca cu recunoştinţa pentru această tăcere. Îl sărută pe fiul ei şi îi şterse lacrimile; apoi, cu un efort vizibil, îşi drese glasul şi spuse:

— Acum, Virgil, povesteşte-ne totul!

Asistentul profesorului Brebu se mai codi. Îşi privea insistent vîrful pantofilor. Apoi, făcîndu-şi curaj, o cerceta pe Ruxandra, ca pentru a se convinge că va fi în stare să suporte dezvăluirile lui. Într-un tîrziu începu cu glas şovăitor:

— Totul s-a petrecut acum cîteva zile, în seara de 5 spre 6 septembrie.

Mă aflam, ca de obicei, în sala radiotelevizoarelor de pe satelitul artificial YX-46. Eram îngrijorat. De unsprezece zile legătura cu racheta profesorului Brebu era întreruptă. Ne-a fost peste putinţă să stabilim cauzele acestei defecţiuni. De atîţia ani, de cînd nava se avîntase dincolo de sistemul nostru planetar şi de cînd o urmăream cu aparatele noastre, aşa ceva nu mai survenise.

M-am sfătuit nu odată cu colaboratorii mei, am cerut avizul marilor institute ştiinţifice de specialitate, dar fără nici un rezultat. Nu mi-a mai rămas decît să aştept neputincios vreo veste din spaţiul cosmic.

Şi cu fiecare zi ce trecea, neliniştea noastră sporea.

În seara aceea, pe neaşteptate semnalele luminoase ale aparatului de recepţie mi-au indicat că eram chemaţi. Personalul staţiei se odihnea. Eu rămăsesem singur de veghe. M-am repezit ca un bezmetic spre aparate. Am început să sucesc înfrigurat butoanele.

O negrăită bucurie mă însufleţea. E adevărat că ecranul televizorului rămăsese alb, dar auzeam, însfîrşit, din nou glasul profesorului Brebu. Din nefericire, această bucurie a fost de scurtă durată; vocea lui agitată mi-a dovedit de la primele cuvinte că se întîmplase ceva foarte grav.

Vreau să încerc să vă redau întocmai convorbirea noastră. Ea s-a desfăşurat astfel:

— Alo, Virgil... Alo, Virgil! Aci Brebu! Am ajuns în imediata apropiere a sistemului bisolar despre care ţi-am vorbit în ultima emisiune. Racheta e avariată. A suferit un accident în urma ciocnirii cu două corpuri meteorice mici. Motoarele atomice nu mai funcţionează decît cu o infimă parte din puterea lor. Şi aparatul de radioteleviziune s-a defectat. Abia azi l-am putut repara întrucîtva, cred însă că pătrundem într-o zonă impermeabilă la unde electromagnetice, căci intensitatea recepţiei posturilor de pe Pămînt scade mereu. Mă auzi?

— Vă aud, dar nu prea limpede. Mă bucur în orice caz că

„Năluca" îşi poate continua zborul! am răspuns eu.

A tăcut cîteva clipe, apoi i-am auzit din nou glasul.

— Din păcate, lucrurile merg prost, foarte prost. Dinspre camera motoarelor răzbat zgomote care mă îngrijorează. Autopilotul nu mai funcţionează de mult. Nu ştiu cum vom putea ateriza. Ifrim se căzneşte, săracul, să pună la punct un mecanism de înlocuire.

N-am avut forţa să-i răspund imediat. În receptor s-a auzit un zgomot metalic şi pe urmă un şuierat prelung.

— Profesore, ce s-a întîmplat? Spuneţi! Ce este? am strigat eu.

Recepţia era întreruptă de hîrîituri tot mai dese.

— Vorbiţi... vorbiţi odată! am repetat în culmea disperării. Trebuie să găsim o soluţie. Voi lua contact cu Pămîntul neîntîrziat, dar comunicaţi-mi mai întîi ce s-a petrecut în rachetă.

Ultimele lui cuvinte au fost rostite rar, cu o nespusă tristeţe:

— „Prea tîrziu... un nou... corp meteoric... Ruxandra, băiatul... familiile lui Francesco... Ifrim. Să ai grijă ele toţi, Lupule... Acum, s-a isprăvit... Camera motoarelor... în flăcări... temperatura creşte... Explozia „Nălucii" e iminentă... Nicio scăpare... Nicio scăpare...

— Nu, nu se poate! am încercat eu să protestez. Nu vă pierdeţi nădejdea.

Singurul răspuns a fost o bubuitură puternică, care a zguduit aparatul meu de recepţie.

Pe urmă, nimic...

Ruxandra Brebu era palidă şi mîna îi tremura. Mîngîia în neştire părul băiatului.

Dan nu mai plîngea. Îl privea îngrozit pe Lupu, urmărindu-i cuvintele şi tresărind mereu, de parcă s-ar fi ferit de lovituri.

— Tata a spus „nicio scăpare"! îngînă el.

Nu primi niciun răspuns.

Atmosfera deveni apăsătoare. Lupu îşi isprăvise misiunea şi căuta prilejul să se poată retrage. Ruxandra ar mai fi vrut să pună întrebări, înţelese însă că Lupu nu avea nimic de adăugat.

Deodată Dan izbucni, rupînd tăcerea:

— Şi de ce nu ne-aţi dat de veste pînă acum? Ziceţi că totul s-a petrecut cu cîteva zile în urmă. Aţi fost ocupat cu

rapoartele, dar ce contează toate rapoartele din lume...
Se opri, observînd mustrarea din privirea mamei sale. Lupu însă făcu o mişcare cu mîna, cerîndu-i să fie îngăduitoare.
— Ştii, Dane - se adresă el băiatului cu duioşie - o veste rea nu o afli niciodată prea devreme. M-am frămîntat atîta, neştiind cum să vă spun totul.
Se ridică repede, maşinal. Simţea că era momentul să se retragă, că prezenţa lui devenise o povară pentru mamă şi fiu.
— Trebuie să mă duc... Vă rog să mă scuzaţi. Dacă-mi este îngăduit, voi trece din nou peste cîteva zile.
Ruxandra Brebu îi întinse o mînă moale, lipsită de vlagă.
— Şi nu uitaţi, adăugă Lupu, că puteţi să mă chemaţi ori de cîte ori aveţi nevoie. Aş dori să vă fiu de folos şi, pe cît se poate, să ţin acestui copil locul de tată. Puteţi să vă bizuiţi pe mine.
— Îţi mulţumesc, Virgil, şopti Ruxandra Brebu.
Lupu se îndreptă spre ieşire.
— Îţi mulţumesc, mai spuse odată femeia.
Cînd uşa se închise în urma lui Lupu, soţia profesorului Brebu nu-şi mai putu stăvili plînsul. Şi lacrimile ei se amestecară cu ale băiatului, pe care-l strîngea cu înfrigurare în braţe...

ZECE ANI MAI TÎRZIU

Sala mare de conferinţe a Institutului de cosmonautică din Bucureşti nu cunoscuse de mult o asemenea afluenţă. Stalul, cele două balcoane, lojile gemeau de lume. La uşile de acces se îngrămădeau grupuri de curioşi, care, deşi nu fuseseră invitaţi, voiau neapărat să asculte expunerea profesorului Virgil Lupu. Acesta ajunsese un savant renumit. Lucrările sale, mai ales cele despre propulsia rachetelor prin jet de lumină, făcuseră mare vîlvă.
Aşa cum stătea sus, pe estradă, avea o înfăţişare impunătoare, deşi se mai îngrăşase în ultimii ani. Firele albe ale părului contrastau plăcut cu culoarea arămie a feţei. Vorbea încet, cumpătat, alegîndu-şi cu grijă cuvintele; le rostea însă într-un mod atît de sentenţios, încît parcă nu voia să lase nimănui vreun dubiu asupra adevărului de neclintit al spuselor

lui.

Fiecare idee pe care o exprima era sorbită cu nesaţ de asistenţă.

Se referise la lansarea rachetelor cosmice, la condiţiile de accelerare şi de frînare, la problemele pe care le punea zborul cu viteze uriaşe. Acum ajunsese aproape de sfîrşitul conferinţei:

— După cum am arătat, cea mai avantajoasă dintre rachetele cu jet de particule elementare este, fără îndoială, cea fotonică - racheta cu jet de lumină. Deşi preconizată de aproape un veac a fost socotită multă vreme irealizabilă, avînd soarta atîtor altor idei tehnico-ştiinţifice îndrăzneţe. Astăzi primele nave experimentale de acest tip şi-au luat zborul în cosmos.

— Dumneavoastră vă datorăm aceasta! Cinste profesorului Lupu! îl întrerupseră ovaţiile entuziaste ale unora dintre studenţii săi.

Lupu nu le luă în seamă şi încheie pe un ton care făcea notă discordantă cu ideile avîntate pe care le exprimau cuvintele:

— Am ajuns să zburăm prin spaţiul interstelar cu mii de kilometri pe secundă, mai repede decît corpurile meteorice. Și aceasta se datoreşte faptului că am izbutit să stăpînim acea forţă care împinge cozile cometelor întotdeauna în direcţia opusă Soarelui: presiunea luminii.

Cînd termină, primi ropotele de aplauze cu aerul unui răsfăţat al auditorilor. Coborî neaşteptat de sprinten de pe estradă. Ajuns jos, cu tot aerul său indiferent, rămase în aşteptarea celor care îl înconjoară de obicei pe vorbitor după o conferinţă, pentru a-i pune întrebări, a-i mulţumi sau a-i spune amabilităţi.

Aceştia nu se lăsară aşteptaţi. Lupu însă îl văzu ridicîndu-se de pe un fotoliu din fundul sălii pe inginerul Dan Brebu. Băieţandrul de odinioară devenise un tînăr chipeş, înalt la stat, cu o frunte largă sub părul blond şi mătăsos. Ochii albaştri pierduseră expresia copilărească, deveniseră ageri şi pătrunzători, rămînînd însă la fel de neliniştiţi.

Lupu se aştepta ca Dan să se apropie de el; i-ar fi plăcut să-l aibă printre cei care roiau în preajma sa. Dar tînărul se întoarse brusc şi o luă spre ieşire. Această atitudine îl contrarie. Croindu-şi drum prin mulţime, porni în urma lui. Îl ajunse aproape de uşă şi, apucîndu-l de braţ, i se adresă pe un ton pe

jumătate glumeţ, pe jumătate supărat:

— Se poate, băiatule?! Pleci fără să dai ochii cu mine, fără să-mi spui măcar bună ziua? De la un astronaut pasionat ca tine, care şi-a făcut de pe acum un nume în lumea ştiinţifică, mă aşteptam la unele întrebări pe marginea conferinţei mele. Voiam să-ţi cunosc şi părerea...

Se opri, nădăjduind că Dan va spune ceva. Văzînd că tace, urmă:

— Eşti, desigur, mirat că în ultimele luni n-am mai dat pe la voi. Dar ce să-i faci? Ştii ce hărţuit sînt, cîte obligaţii am! Îmi voi îndrepta greşeala. Chiar astă seară vă voi face o vizită.

Dan Brebu era vădit încurcat. Căutase să evite această convorbire, dar nu izbutise. Şi acum, cînd îl avea în faţă pe omul a cărui purtare îi părea uneori de neînţeles, nu ştia ce să spună.

— Mă învinuiţi pe nedrept, bolborosi el. Problema tratată de dumneavoastră e deosebit de interesantă. Dar ştiţi prea bine că, urmărind tot ce publicaţi, ea mi-e destul de cunoscută. Cît despre plecarea mea din sală, vă rog să mă înţelegeţi... sînt aşteptat şi mă grăbesc.

Minciuna de circumstanţă la care fusese nevoit să recurgă îl făcu să roşească.

Între timp ajunseră afară. Pe platoul din faţa institutului se înşirau numeroase vehicule.

Al lui Lupu se găsea în imediata lor apropiere şi savantul îi propuse tînărului astronaut să-l ducă la destinaţie.

— Nu, vă mulţumesc... drumul meu e scurt.

Lupu nu mai insistă. Îi întinse mîna.

Dan Brebu o strînse repede, cu un sentiment de vinovăţie, se întoarse şi-şi văzu de drum.

Rămas singur, savantul ridică din umeri. Purtarea lui Dan Brebu i se părea mai mult decît curioasă. Voia tocmai să se urce în elicopter, cînd grupul auditorilor curioşi îl asaltă din nou. Deşi nu mai avea nicio poftă, trebui să răspundă unui lung şir de întrebări.

O CONVORBIRE IMPORTANTĂ

Ruxandra Brebu pune cartea la o carte. Nu are chef de

citit. Se gîndeşte o clipă să iasă în grădină, apoi însă, amintindu-şi că e ora cînd Dan se întoarce de obicei acasă, stinge lămpile fluorescente şi apasă pe butonul care acţionează mecanismul de deschidere al tavanului. Cu un zumzet imperceptibil, plafonul lunecă la o parte, lăsînd să se vadă un minunat cer de noapte. Dreptunghiul de deasupra capului seamănă cu interiorul din catifea al unei casete, în care cineva a împrăştiat, fără nici o noimă, un pumn de pietre preţioase.

În pofida priveliştii de o neasemuită frumuseţe, gîndurile triste o năpădesc iar.

Îşi aminteşte de o altă noapte, la fel de senină, aceea a plecării lui Anton...

Ca şi acum, camera fusese cufundată în întuneric şi prin tavan se revărsau licăririle puzderiei de stele. Se îmbrăţişaseră lung, în tăcere. Ruxandra era conştientă de sacrificiul ei. De dragul tovarăşului de viaţă, de dragul pasiunii pentru ştiinţa care-l stăpînea, consimţise ea, o femeie tînără, la această despărţire îndelungată.

Apoi a rămas singură cu Dan... Aproape două decenii s-au scurs din acea seară.

Ruxandra Brebu îşi trece degetele răsfirate prin părul încărunţit.

O lacrimă e strivită printre gene. Atîţia ani... Ar fi fost o copilărie să mai spere. Virgil Lupu auzise doar cu urechile lui mesajul acela îngrozitor...

Zgomotul unei uşi o face să tresară. Încearcă să alunge gîndurile apăsătoare. Un zîmbet cald îi înfloreşte pe buze cînd îşi vede băiatul.

— Mamă, unde eşti? De ce stai în întuneric?

— Aici sînt, Dan. Am citit şi mi-am obosit ochii. Aprinde, te rog, lumina.

Odaia se luminează brusc. Mama şi fiul se privesc.

— Ai plîns, mamă?

— Degeaba te-aş minţi, mă cunoşti prea bine... Ştii... amintirile mă pîndesc la fiecare pas. Dar tu?... Ai avut necazuri!

Dan schiţează un surîs.

— Cum ne uităm unul în ochii celuilalt, totul iese la iveală!

— Spune-mi ce ai, Dan.

— Am fost la conferinţa lui Lupu. Mamă... acest om îmi este nesuferit, din ce în ce mai nesuferit.

— Ce vorbe sînt astea? Vocea Ruxandrei Brebu devine deodată severă. Virgil Lupu a fost colaboratorul cel mai apropiat al tatii, prietenul lui. Totdeauna ne-a dat sfaturi bine chibzuite. Mi-a făcut formele pentru obţinerea pensiei, te-a ajutat pe tine să-ţi croieşti un drum în viaţă.

Dan se dezlănţuie dintr-odată, vijelios.

— De sfaturile lui ne puteam lipsi, pensia e un drept pe care l-ai fi obţinut oricum, iar profesia mi-am ales-o încă din copilărie. Te asigur că aş fi răzbit şi fără sprijinul lui. De altfel, aminteşte-ţi că niciodată nu m-a încurajat să mă specializez în astronautică; dimpotrivă, căuta să-mi scoată „gărgăunii" din cap.

— Eşti nedrept, Dan! E firesc ca, după cele întîmplate, să nu vadă cu ochi buni că o porneşti pe urmele tatălui tău...

— Mamă... nu-i numai asta! Uite, simt eu că mai e ceva. E drept, nu ştiu încă prea bine ce...

— Dar, în fond, ce ţi-a făcut Virgil?

— De făcut, nu mi-a făcut nimic. Dar nu despre asta e vorba. La început mi-a fost pur şi simplu antipatic - nici eu nu ştiu prin ce. Căutam să-mi înfrîng această pornire instinctivă, care părea cu totul neîntemeiată. Nu puteam suferi felul lui cam afectat de a vorbi, excesul de sobrietate, lenea asta nobilă, gesturile studiate. Acum cîteva săptămîni însă...

Dan Brebu se întrerupe brusc, neştiind dacă trebuie sau nu să-şi dea la iveală gîndul.

— Acum cîteva săptămîni?... îl îndeamnă mama sa, tot mai nedumerită.

— ... am răscolit biblioteca tatii. Mi-a căzut în mînă un tratat despre sistemele de propulsie ale rachetelor. L-am răsfoit, ca să-mi dau seama dacă merită să-l citesc, mai ales că era de acum cîteva decenii. La un moment dat, dintre file cade o foiţă de hîrtie. Îmi arunc ochii pe ea şi ce crezi, mamă, că văd? Scrisul lui! Un concept de scrisoare, aşternut în grabă. Uite, priveşte şi tu!

Dan scoate dintr-un sertar un plic şi din acesta o foiţă împăturită cu grijă. Ruxandra Brebu i-o ia din mînă şi exclamă:

— Într-adevăr, e scrisul lui Anton! Parcurge în grabă rîndurile, aşternute în limba engleză, apoi, revenind asupra lor, le traduce cu glas tare:

„Dragă prietene,

Primind această scrisoare, nu mă îndoiesc că vei exclama: Brebu are iar ceva pe suflet! Într-adevăr, recunosc, nu-ţi prea scriu decît atunci cînd mă aflu în faţa unor probleme mari, de răspîntie, cînd am nevoie de un sfat. Ştiu însă că nu mi-o iei în nume de rău. Da, prietene „însfîrşit consider că am dreptul să exclam şi eu ca Arhimede „Evrika"!

Propulsia cu jet de lumină! Iată cheia! Acum e în mîna noastră şi n-o vom scăpa pînă ce nu ne va deschide poarta spre împărăţia galactică. Imposibilul va fi realizat şi sînt bucuros să pot aduce o contribuţie la înfăptuirea lui.

Ştii cînd şi de unde am pornit? Încă în tinereţe mi-a căzut în mînă o carte, intitulată, dacă nu mă înşel, „Zborul în spaţiul cosmic". Autorul, A. Sternfeld, un cunoscut om de ştiinţă, laureat al premiului internaţional pentru încurajarea astronauticii, emitea teze mai mult decît îndrăzneţe pentru vremea lui. Se referea la teoria relativităţii, după care orice masă de un kilogram conţine o cantitate uriaşă de energie, 9.10^{23} ergi. Acest lucru - spunea el - ar crea posibilitatea construirii unei rachete „radiante", care să fie împinsă înainte nu de forţa gazelor, ci de un fascicul de lumină ultra-puternic, rezultat dintr-o scădere a masei. O rachetă de acest fel, o rachetă fotonică ar fi capabilă să dezvolte fantastica viteză de 290.000 kilometri pe secundă! Pentru ca vitezele mari să fie suportabile, arăta mai departe savantul, este necesar ca accelerarea sau încetinirea zborului să se facă progresiv, treptat. Dacă în spaţiul intersideral mişcarea va fi accelerată în prima parte a călătoriei şi frînată în cea de a doua, nava se va opri la ţinta propusă... Racheta, arăta el, ar putea să parcurgă în cîţiva ani distanţa care ne desparte de cele mai apropiate stele cunoscute astăzi.

Iată cîteva dintre elementele care au constituit punctul de plecare al lucrărilor mele. Am citit tot ce am găsit în legătură cu racheta fotonică. Am efectuat cercetări îndelungate, fără însă să public ceva. Nu voiam să dau nimic în vileag înainte de a avea certitudinea că am izbutit. După numeroase calcule teoretice bazate pe ipoteza utilizării unui nou tip de motor atomic, după studiul unor aliaje metalice şi sisteme absorbante de căldură avînd calităţile cerute, am ajuns la concluzia că această uluitoare invenţie nu e o utopie, fiind perfect realizabilă cu mijloacele tehnico-ştiinţifice actuale. Dar nu m-am mulţumit cu atît. Am verificat şi răsverificat, am calculat nenumărate

traiectorii, obţinînd rezultate tot mai încurajatoare. Acum sînt pe cale să isprăvesc lucrarea de sinteză. Va fi gata încă înainte de plecarea mea în expediţia cosmică.

Odată baza teoretică şi schema de principiu a funcţionării motoarelor stabilite, primele nave fotonice vor putea fi experimentate.

Mă vei întreba, desigur, de ce nu mă folosesc de pe acum de motoarele cu jet de lumină? Dragul meu, din nefericire construcţia prototipurilor, încercările, vor dura cel puţin 7-8 ani, iar pînă atunci eu sper să fiu de mult plecat în cosmos.

Iată de ce ţi-am scris: În primul rînd ca să-ţi împărtăşesc marea mea bucurie, apoi ca să-ţi aflu părerea. Iţi trimit cîteva studii în care sînt expuse pe scurt ideile mele, aşa cum s-au cristalizat pînă acum.

De altfel, voi vorbi curînd cu unul dintre colaboratorii mei. În stadiul actual, nu mai are rost să lucrez singur.

Aştept cu nerăbdare răspunsul tău.

Te îmbrăţişez

Anton"

Ruxandra Brebu pune scrisoare la o parte.

— Dane, nu pricep nimic. Ce legătură au aceste rînduri cu antipatia ta faţă de Virgil?

— Mă miră că nu-ţi dai seama, mamă! Gîndeşte-te că problema propulsiei cu jet de lumină e aceea care l-a făcut pe Lupu celebru. Numai el poate fi colaboratorul cu care a vorbit tata. Şi actualele lui lucrări de mare amploare, conferinţele sale, au aceeaşi temă. Numai datorită lor a fost ales membru corespondent al Academiei... Datorită lor se bucură de faimă în lumea ştiinţifică... Tot nu înţelegi?

— Da, dar e îngrozitor! Cum de te poţi gîndi la aşa ceva? Unde vrei să ajungi? Ruxandra Brebu duce mîna la inimă, în timp ce ultimele picături de sînge îi pier din obraji. Vrei să spui că Virgil a furat roadele muncii tatălui tău? Dar, pentru dumnezeu, mă întreb dacă ştii ce spui! De unde ai certitudinea că tata a vorbit cu el, sau că şi-a terminat măcar lucrarea? Era doar atît de ocupat cu pregătirile pentru expediţie! Cum cutezi să aduci unui om o învinuire atît de gravă?

Chipul lui Dan Brebu devine aspru şi întunecat. Agitat, începe să măsoare cu paşi mari camera, în lung şi în lat.

— Nu, mamă, nu-l acuz, răspunde el într-un tîrziu. N-am

dreptul, deocamdată. Vreau mai întîi să-l întreb ceva. Şi de răspunsul lui depinde mult, foarte mult pentru mine. Astăzi voi avea prilejul să-i pun întrebarea. Lupu vine la noi. Te rog să ne laşi singuri. Te implor, mamă... nu te amesteca!

— Bine, Dan, dar să ştii că mi-e peste putinţă să pricep. N-o să pot crede niciodată că Virgil Lupu...

— Nici nu te căzni, mamă, treaba asta nu e o treabă pentru tine. Numai un om de meserie poate descurca lucrurile, crede-mă! Făgăduieşte-mi doar că mă vei lăsa singur cu el... Aud parcă uşa de la intrare. Vine! Du-te, te rog, în camera ta! Te voi chema mai tîrziu.

— Ai însă grijă. Stăpîneşte-te!...

Femeia părăseşte încăperea, cu un sentiment în care se amestecă nedumerirea pricinuită de tot ce a auzit cu convingerea că fiul ei e pe cale să comită o greşeală ireparabilă.

*

**

După cîteva clipe, Virgil Lupu îşi făcu apariţia. Aşeză cu grijă pălăria şi mănuşile pe cuier şi se apropie de Dan cu mîna întinsă.

— Bună seara, tinere! După cum vezi, îmi ţin promisiunea. Dar unde e mama?

— Nu se simte tocmai bine şi s-a culcat... Dacă vreţi, mă duc s-o chem.

— Nici nu te gîndi! Las-o să se odihnească! Să stăm mai bine de vorbă, Dan! Recunosc că şi pe tine te-am neglijat în ultima vreme. Îmi pare sincer rău. Spune, povesteşte-mi, cum mai merg treburile? Ce planuri de viitor ai?

— Multe! În primul rînd, să termin lucrarea despre noul sistem de reglare a microclimatului din rachetă şi apoi... să pornesc în prima mea expediţie interplanetară.

— Va să zică, nu ai renunţat la ideile tale? Da, da... Încerci să calci pe urmele tatălui tău... Hm, să fi fost în viaţă Anton Brebu, s-ar fi împotrivit. Sînt convins că tatăl tău n-ar fi consimţit niciodată ca tu să-ţi alegi această profesie primejdioasă. Dar ce rost au vorbele mele? De ce să-mi stric

gura de pomană? Doar nu e prima noastră discuţie pe această temă şi n-am izbutit niciodată să-ţi clintesc hotărîrea. N-ai vrut să mă asculţi şi să studiezi medicina, biologia sau să-ţi găseşti vreo altă ocupaţie liniştită, „pămîntească" şi nu cea de... rătăcitor printre stele. Aşa cum îţi vei aşterne, aşa vei dormi!

În timp ce Lupu vorbea, Dan Brebu se simţi cuprins de o nervozitate crescîndă. Strîngea pumnii cu atîta putere, încît încheieturile îi deveniseră albe. În jurul gurii se iviră cute aspre, care-l îmbătrîneau.

— Profesore, rosti el apăsat, alegîndu-mi profesia tatălui meu, socotesc că îndeplinesc o datorie sfîntă. Nu mă îndoiesc că ar fi dorit din toată inima să mă aibă alături de el în expediţiile sale interastrale... Înainte de a pleca, mai am însă ceva important de dus la capăt: vreau să dau publicităţii o lucrare amplă, cuprinzînd tot ce a scris tatăl meu în cursul vieţii, rezultatele cercetărilor sale... chiar ale celor neterminate.

— Încă o lucrare, deci? zîmbi Lupu.

— Da, încă o lucrare! Dan apăsă asupra fiecărui cuvînt. Sînt în posesia unui material vast, pe care am început să-l sistematizez. Mai există, e adevărat, lacune, dar nădăjduiesc că le voi putea înlătura... cu ajutorul dumneavoastră. Aţi fost doar asistentul şi colaboratorul intim al tatălui meu, îi cunoaşteţi fără îndoială toate cercetările, toate experienţele...

— Da... desigur! Nimic nu mi-e străin din ceea ce a făcut Anton Brebu. Vezi, Dan... această iniţiativă e lăudabilă şi-ţi făgăduiesc tot sprijinul. Oricînd vei avea nevoie...

— Mulţumesc! Pentru moment, am o singură întrebare: cunoaşteţi vreo lucrare a tatălui meu în legătură cu rachetele fotonice, cu propulsia cu jet de lumină?

Dan Brebu ridică brusc capul, pentru a putea surprinde orice schimbare, cît de mică, pe chipul lui Lupu. Faţa acestuia era însă imobilă. Doar pentru o frîntură de secundă, Dan avu impresia că degetele profesorului se înfig în braţele fotoliului. Poate şi pauza pe care acesta o făcu pînă ce dădu răspunsul întrecea întrucîtva răgazul obişnuit de gîndire. Dar se prea putea ca totul să se datoreze tonului răstit şi supărător, aproape inchizitorial, al lui Dan.

— Întrebarea ta mă surprinde! observă Lupu liniştit. Problema aceasta nu l-a preocupat niciodată pe tatăl tău. Ca prieten apropiat ce i-am fost, pot să-ţi afirm că nici nu s-a gîndit

măcar la sistemul de propulsie bazat pe jet de lumină. Avea numeroase rezerve în privinţa posibilităţii realizării acestui sistem, ca mulţi alţi învăţaţi... Sînt în schimb nenumărate alte lucrări, foarte valoroase, despre care-ţi pot povesti o seamă de lucruri interesante.

Ochii lui Dan se căzneau să pătrundă, urmărind trăsăturile, ascunzişurile cele mai tainice ale sufletului celui cu care stătea faţă în faţă. Dar nimic, absolut nimic din comportarea lui Lupu nu-i întărea convingerea. Şi totuşi... de ce-l minţise? Era oare cu putinţă să nu ştie nimic?

Lupu se ridică, pregătindu-se de plecare. Era stînjenit, ca un om căruia i s-a luat pe neprevăzute un interogatoriu.

— Îmi pare rău că n-am putut s-o văd pe mama, dar nu mai pot aştepta. Predă-i, te rog, cele mai călduroase salutări. La revedere!

Dan Brebu nu răspunse. Strînse doar distrat mîna care i se întindea. Privi mult timp în urma savantului, fără să ştie ce să creadă.

LA ZAPOLARIE

Trecuseră cîteva săptămîni de la convorbirea lui Dan cu profesorul Lupu, convorbire care îl tulburase adînc pe tînărul cercetător.

Ruxandra Brebu încerca să-l abată de la gîndurile care puseseră stăpînire pe el. Nu era de loc mirată de răspunsurile date de Lupu.

— Ştii, băiatule, remarcă ea odată, tata nu era un om prea comunicativ. Cred că Virgil se cam laudă cînd spune că ştia chiar tot ce făcea.

Dar Dan nu raţiona şi nici nu încerca să raţioneze. Se lăsa condus de o pornire a inimii, care-l domina. Era conştient că în faţa oricărui judecător „probele" sale nu ar fi fost socotite valabile, că ar fi fost luate în rîs. Ştia că o acuzaţie de plagiat adusă unui om ca Virgil Lupu putea să apară în cercurile ştiinţifice doar ca o aberaţie sau, mai rău, ca ceva ridicol. Ar fi fost o faptă asemănătoare cu încercarea de a răsturna o stîncă uriaşă, scormonind cu o aşchie la picioarele ei. Dacă voia să

ducă lucrurile mai departe, trebuia să găsească martori şi probe care să constituie dovezi serioase.

Se hotărî să pornească pe această cale.

Îşi petrecea ore nesfîrşite prin biblioteci, răscolind teancuri de cărţi şi colecţii de ziare sau reviste, care relataseră despre lucrările profesorului Brebu şi, mai tîrziu, despre celebra lui expediţie intersiderală. Nu găsi nimic.

Apoi încercă să dea de urma prietenului căruia îi fusese destinată scrisoarea. Într-un sertar găsi cîteva plicuri venite din diferite colţuri ale lumii. După tonul folosit în scrisori, îşi dete seama cu care dintre ei fusese profesorul în relaţii mai apropiate.

Nu erau mulţi: un medic australian, un istoric din Franţa şi un fizician din Delhi. Îi răspunseră toţi trei: primii doi că nu ştiau nimic, iar profesorul Rajpur Singra că i se înmînase scrisoarea doi ani după expedierea ei, cînd se întorsese dintr-o călătorie îndelungată. Nu mai răspunsese, căci Anton Brebu plecase între timp.

Dan se hotărî să părăsească această pistă.

Aflase între timp numele tuturor colaboratorilor de mai mare sau mai mică importanţă ai tatălui său şi-şi puse în gînd să-i viziteze pe rînd.

Doi dintre ei plecaseră în expediţie şi avuseseră aceeaşi soartă cu savantul. După luni de cercetări se convinse că nici ceilalţi nu puteau să-i spună ceva din ceea ce îl interesa.

Mai rămînea să intre în legătură cu cei care lucraseră împreună cu Lupu pe satelitul artificial. Numărul lor era destul de restrîns: meteorologul Vlad Tordea, laborantul Petre Gîţu şi inginerul Vasile Berceanu. Tordea murise cu trei ani în urmă de bătrîneţe şi inginerul plecase de curînd într-un zbor cosmic de lungă durată. Rămînea laborantul Gîţu.

După cîteva zile izbuti să dea de urma lui. Gîţu lucra în echipa profesorilor Vlaseev şi Kingsley, într-o staţie experimentală din nordul îndepărtat.

Dan Brebu nu stătu mult pe gînduri. O rachetă de pasageri a liniei transcontinentale îl duse în mai puţin de 20 de minute la Zapolarie şi, de acolo, un aviotaxi îl transportă la staţia experimentală.

Ajunse la punctul B. 217 într-o splendidă zi a verii polare. Termometrul se urcase pînă la + 12° şi un soare puternic făcea

să lucească nesfîrşita întindere de zăpadă în mii de sclipiri cristaline. Pe Gîţu îl găsi în faţa unei cabane din material plastic de culoare albastră, meşterind de zor la aparatajul meteorologic. Laborantul era un om voinic, căruia cu greu îi dădeai vîrsta adevărată, de 85 de ani. O mustaţă enormă îi acoperea o bună parte a feţei, iar deasupra ochilor albaştri şi vioi străjuiau nişte sprîncene albe şi stufoase de Moş Gerilă.

Dan Brebu îl cunoscuse în copilărie, pe cînd vizitase laboratorul tatălui său, dar de atunci se scurseseră mulţi ani. Nu se aştepta, de aceea, ca bătrînul să-l recunoască.

— Bună ziua, moş Gîţu! Spuse Dan, întinzîndu-i prietenos mîna.

Laborantul ridică sprîncenele a mirare, şovăi cîteva clipe, apoi sări sprinten în picioare şi, îmbrăţişîndu-l, strigă cu glas răsunător:

— Bată-mă să mă bată dacă ăsta nu-i băieţaşul lui Anton Brebu! Ce cauţi aici, printre urşii polari? Ce vînt te-aduce în singurătatea noastră?

— Pe dumneata te caut, moş Gîţu! Am venit să stăm niţel de vorbă.

— Pe mine? Apoi trebuie să fie o treabă tare însemnată! Bine, flăcăule, vino să te prezint tovarăşilor de muncă şi apoi să intrăm în cabană. Ne vom prepara un ceai fierbinte şi vom sta de vorbă cît îţi pofteşte inima!

Jumătate de oră mai tîrziu, erau instalaţi în faţa ceştilor aburinde. Dan îi destăinui bătrînului scopul venirii sale. Îşi mărturisi cu toată sinceritatea îndoielile privitoare la spusele lui Lupu.

— Păi, ştiu eu ce să-ţi spun? mormăi moş Gîţu, mîngîindu-şi mustăţile, după o vreme de chibzuială. Nici mie nu mi-a plăcut prea mult Lupu, mai ales că eram obişnuit să lucrez cu tatăl tău. Mie-mi plac oamenii care au sufletul pe palmă. Aşa! Dar... asta-i o părere. Totdeauna Lupu a fost corect cu noi, cei de pe satelit. Ba, îmi amintesc şi-a riscat odată şi viaţa pentru a-l scăpa pe Tordea, căruia i se rupsese cablul în timp ce făcea nişte reparaţii în exterior. Dar desigur că nu asta te interesează.

Poţi să mă crezi că mult timp după ce am aflat de nenorocire nu m-am împăcat cu gîndul că totul e pierdut, că profesorul Brebu cu oamenii lui nu mai sînt în viaţă. Şi nu numai eu, dar şi Tordea, Berceanu... Îl ştiam doar pe tatăl tău. Nu ne

venea să credem că un lucru pornit de el se putea termina pînă la urmă. Altfel decît printr-o izbîndă.

— Lupu vorbea despre un accident, despre ceva neprevăzut - tatona Dan Brebu.

— Asta ne-a spus-o şi nouă. În ce mă priveşte, nu aveam nici dreptul şi hici pregătirea ştiinţifică necesară ca să-l contrazic.

— Dar ce crezi dumneata, moş Gîţu?

— Ştiu eu? Stai să-ţi povestesc pe-ndelete cum s-au petrecut lucrurile. De cîteva zile, legătura cu racheta era întreruptă, ceea ce ne nelinişte a pe toţi. Vegheam pe rînd la aparatele de recepţie. Într-o seară ţin minte că mă apucase o durere straşnică de măsele. De data asta nu mă ajutau nici leacurile cele mai drastice; mă zvîrcoleam pe salteaua din cabina mea şi blestemam somnul care nu se mai îndura să vină. La aparate era de serviciu profesorul Lupu. Domnea acea linişte desăvîrşită pe care o poţi cunoaşte doar în spaţiul cosmic.. Cred că pînă la urmă am aţipit, căci de-abia cuvintele rostite de Lupu în camera de alături m-au făcut să-mi recapăt pe de-a-ntregul limpezimea minţii. Dacă-mi amintesc bine, spunea cam aşa: „E înspăimîntător! Trebuie să găsim o soluţie!"

Au mai trecut cîteva secunde. Sărisem din pat, gata să dau buzna în sala aparatelor, cînd m-am trezit cu el la mine în cabină, galben ca un mort.

— Gîţule, a şoptit Lupu cu vocea strangulată, trezeşte-i şi pe ceilalţi... S-a întîmplat ceva groaznic... de neînchipuit! „Năluca" a explodat! Au pierit cu toţii! De la miliarde de kilometri distanţă, am fost martorul catastrofei... Am vorbit prin radio cu profesorul Brebu. Mi-a spus că nava a fost lovită de corpuri meteorice şi că totul e pierdut. Imediat după aceea s-a auzit o bubuitură... care nu poate avea decît o singură explicaţie: racheta a fost făcută ţăndări...

Buzele îi tremurau şi se sprijinea cu mîinile de perete, gata-gata să cadă. După ce şi-a mai venit în fire, am hotărît să ne întoarcem neîntîrziat pe Pămînt.

Niciunul din noi nu se îndoia de spusele profesorului Lupu şi-l compătimeam sincer că trebuie să vă transmită veste. De-abia mult mai tîrziu mi-au venit şi mie, aşa, tot felul de gînduri...

— Zgomotul exploziei? întrebă repede Dan.

— Întocmai! De unde ai ghicit? Mă întrebam mereu cum

de nu a ajuns la urechile mele bubuitura, cînd pe Lupu îl auzisem destul de bine. Dar de, ştiu eu, îmi tot spuneam: „Erai poate pe jumătate adormit, recepţia o fi fost slabă". Însfîrşit, destul ca să-mi alung bănuielile...

— Şi nouă, Virgil Lupu ne-a descris zgomotul exploziei ca pe o bubuitură puternică, care a zdruncinat aparatul de recepţie.

Laborantul ridică din umeri:

— Mai mult decît ţi-am spus, nu ştiu!

— Şi nu s-a gîndit nimeni la o expediţie de salvare?

— Nu, dragul meu. Cine să se îndoiască de spusele lui Lupu? Ştii prea bine că, atunci cînd o rachetă explodează în spaţiul cosmic, soarta echipajului e pecetluită. Ce rost ar fi avut? E dureros pentru tine să auzi asemenea vorbe. Dar cred că astăzi, după atîţia ani... Timpul vindecă doar orice rană!

Dan Brebu rămase cu ochii în pămînt.

— Ce-i cu tine? Te-am întristat? întrebă bătrînul. Vezi, dacă începem să scormonim trecutul?

— Nu, moş Gîţu, n-ai dreptate. Trecutul trebuie uneori scormonit. Pentru prima dată, după atîţia ani, mă însufleţeşte speranţa de a-l regăsi pe tata. Ai să spui că sînt nebun, că mă complac într-o postură romantică, că mă visez erou al romanelor lui Jules Verne. Nu, nu mă cred fiul căpitanului Grant! Dar mă încumet să afirm că există speranţe ca tatăl meu să mai fie în viaţă, deşi nu am încă dovezi pentru spusele mele. Simt acest lucru cu fiecare fibră a trupului meu. Ştiu de asemenea că profesorul Lupu a minţit.

De azi înainte voi avea un singur ţel: să dezvălui o ticăloşie cum n-a mai fost alta şi să salvez viaţa părintelui meu. Crede-mă, moş Gîţu, că voi face tot ce voi putea pentru a izbîndi!

PETRE ŞELARU ZIS „ANTENA"

Lui Petre Şelaru îi plăcea să-şi spună singur „Antena" şi acest nume fusese adoptat cu entuziasm de toţi cei ce-l cunoşteau. Înălţimea lui neobişnuită, promontoriul nasului, lung şi ascuţit ca un cioc de pasăre şi, pe lîngă acestea, profesia de

fizician specializat în telecomunicaţii cosmice, îl îndreptăţeau cu prisosinţă să poarte această poreclă. De Dan Brebu îl lega o veche prietenie, înfiripată încă pe băncile şcolii. În ultimii ani, de cînd Dan începuse să lucreze la proiectul unei expediţii interplanetare, ea se cimentase şi mai mult. Preocupările comune îi uneau trainic şi nu trecea săptămînă fără să se întîlnească de cîteva ori, să discute, să schimbe impresii. Dan venea cu drag la prietenul său. Îi încredinţa toate frămîntările, bucuriile şi necazurile, iar în cuvintele lui găsea adesea un sfat bun şi un îndemn.

Trebuia să cunoşti bine „Antena", ca să fii în stare să alegi, din noianul de cuvinte cu care te împroşca, pe cele cu tîlc. Căci inginerul avea ciudatul obicei să debiteze mai multe idei din cele mai diferite domenii, înglobîndu-le într-o singură frază. Ca urmare, îşi copleşea interlocutorii cu un şuvoi de cuvinte, pe care nimeni nu reuşea să-l stăvilească.

Cînd intră în camera de lucru a amicului său, Dan încercă zadarnic să-l descopere în semiobscuritatea care domnea. Îşi plimba privirea prin încăperea spaţioasă, încărcată cu o sumedenie de aparate, între care zeci de fire ţeseau un păienjeniş primejdios pentru un neiniţiat, dar nu văzu „Antena". În cele din urmă, zări, ieşind de sub un fotoliu-pat desfăcut, o pereche de picioare lungi, încălţate în nişte pantofi cu numărul 45.

Se aplecă şi zgîlţîi încet un picior.

Imediat, ca şi cînd ar fi răsucit butonul unui magnetofon, răsună glasul morocănos al lui Petre:

— Cine eşti, ce vrei, nu vezi că sînt ocupat, o experienţă importantă, era cît p-aci să izbutesc, omul nu poate lucra în tihnă, mereu se găseşte cineva să-l conturbe... tranzistorul ăsta nu face două parale, am să-l iau şi am să-l arunc în capul lui Şteflea, care habar n-are de meserie, mai bine ar... unde mi-a scăpat drăcia de...

— Hai, opreşte-te, că ai şi început să mă năuceşti, strigă Dan, înveselit.

— Tu eşti, Dan? Bine ai venit! De ce mă tragi de picior? E ceva în neregulă cu tranzistorii, asta este... Nu puteai aştepta cîteva clipe?...

Tăcu brusc şi de sub pat ieşiră în întregime picioarele, apoi trupul inginerului. Se ridică şi după ce îşi scutură de praf

hainele, îi întinse lui Dan amîndouă mîinile, uitînd că în ele ţinea cîteva scule şi piese minuscule. Zăpăcit, le puse pe masă şi-l apucă drăgăstos de braţ.

— Bine că ai venit, Dane, experienţa cu sistemul de telecomandă submarină e pe un făgaş bun, doar dispozitivul nou, construit de maistrul Şteflea, nu-mi place, dar nu-i nimic, mă voi duce mîine la teatru, piesa lui Vibor se joacă în fiecare seară şi am o poftă de mîncare că aş înghiţi şi un viţel! Luăm masa împreună şi apoi stăm de vorbă, vrei? Dacă vine Şteflea, să vezi ce-i fac. O să mă tină minte cît o trăi.

— Bine, să luăm masa împreună, consimţi cu plăcere Dan, alegînd din talmeş-balmeşul de idei pe aceea care-l privea în mod direct.

Şelaru strînse cu repeziciune lucrurile de pe masă şi se duse în camera alăturată, ca să comande meniul prin tubul pneumatic. În lipsa lui, Brebu cercetă o planşă reprezentînd noul sistem de telecomandă, conceput cu ingeniozitate de amicul său.

Cînd acesta reveni, se aşezară pe două fotolii şi „Antena", ca să-l vadă mai bine, îşi apropie ameninţător nasul ascuţit de faţa lui Dan.

— Nu-mi placi, ai pielea cenuşie, ochii obosiţi, munceşti prea mult, ce face maică-ta? Plec duminică în munţi, vii cu mine?

— Mama e bine. Îmi pare rău, dar nu pot pleca cu tine. Proiectul meu e aproape terminat şi nu-mi pot îngădui să pierd nicio zi.

— Ai vorbit cu Lupu?

— Desigur, deşi... am făcut-o cu multă strîngere de inimă. Tu cunoşti sentimentele mele faţă de acest om. Dar eram obligat să mă adresez şi lui, avînd în vedere că are o experienţă bogată.

A fost, ca să zic aşa, o ultimă confruntare. S-a comportat întocmai cum am presupus. Îţi voi reproduce cuvintele lui. La început a exclamat: „Iar te gîndeşti la expediţie? Vai, Dane, ce să mă fac cu tine?" Apoi a continuat: „E păcat de munca ta. Dacă va fi realizat, proiectul tău va costa o avere! Pe lîngă aceasta, nu are niciun fel de sorţi de izbîndă. Bani aruncaţi pe fereastră! Nu, dragul meu, nu pot fi de acord! Să ştii că mă opun cu hotărîre. Nici nu cred că vei izbuti să ajungi în apropierea

sistemului solar spre care s-a aventurat tatăl tău. Oare catastrofa nu te-a învăţat minte?

Nu sîntem încă pregătiţi pentru o călătorie de acest fel. O spun astăzi, aşa cum am mai spus-o profesorului Brebu, la plecarea lui. Îţi repet: o aventură hazardată şi nimic mai mult. Ascultă-mă, băiete! Eu înţeleg ca cineva să fie orgolios. Am şi eu o doză de amor propriu. Dar să ţii morţiş la absurditatea asta, să vrei neapărat să arăţi lumii că eşti continuatorul operei părintelui tău, asta dovedeşte o lipsă elementară de... decenţă. Te asemăn uneori cu acei „originali" de pe vremuri, care, în goană după o glorie ieftină, treceau cascada Niagara umblînd pe sîrmă sau se aruncau de pe balustrada podului Brooklyn în apele East-River-ului.

Da, amice, cred că nu mă înşel dacă văd în tine un vînător de publicitate..."

Asta mi-a spus.

— E tare tipul! remarcă „Antena". A sosit mîncarea, am s-o scot din tubul pneumatic... Şi ce i-ai răspuns bătrînului pungaş?

— N-am mai avut puterea să-i vorbesc. Tot sîngele îmi năvălise în cap şi o roşeaţă îmi împînzise ochii. Mă cuprinsese o dorinţă arzătoare să-i trîntesc un pumn în falcă. M-am stăpînit însă şi, aproape calm, i-am făcut cunoscut că nimic nu mă poate împiedica să-mi pun la punct proiectul şi să-l înaintez Institutului de cosmonautică, spre aprobare.

Şi atunci, pentru prima oară, mi s-a părut că-l văd neliniştit. O umbră părea să-i întunece faţa, o umbră care nu prevestea nimic bun. Era parcă şi o străfulgerare de ură în ochii lui. Pe urmă a redevenit zîmbitor. Mi-a spus că regretă dacă m-a jignit cumva şi m-a avertizat totodată, oarecum ironic, că va face uz de toată influenţa lui spre a mă împiedica să-mi ating scopul. Şi din nou a repetat că el se conduce după datoria sfîntă faţă de părintele meu, căruia se consideră că-i ţine locul. Aceasta îl obligă să mă ferească de primejdii, etcetera... etcetera...

Şi cu aceasta, convorbirea noastră a luat sfîrşit.

— Şi tu? întrebă repede Şelaru.

— Mă cunoşti, doar, Petrică. Socotesc că peste două trei săptămîni proiectul expediţiei, cu toate amănuntele lui, va fi terminat şi-l voi putea prezenta institutului. Cu sistemul tău de

comandă automată, cum stai? Vei fi gata pînă atunci?

— Fără îndoială, chiar şi mai degrabă... mai sînt cîteva amănunte, fleacuri, pot fi rezolvate şi pe parcurs... dar s-a făcut tîrziu, mor de foame, haide să mîncăm!

Din vasele sosite prin tubul pneumatic se ridicau aburi îmbietori.

— Ah, friptura de viţel, bine rumenită, Şteflea e un nătărău, nu ne-au trimis castraveciori şi am cerut în mod special, la zece se transmite prin televiziune „Cavalerul Rozelor" şi am uitat să opresc camere la hotelul alpin din Retezat, înşiră pe nerăsuflate „Antena", tot adulmecînd cu imensul său organ olfactiv.

Dan turnă vin rubiniu dintr-o sticlă zveltă în două pahare de cristal.

— Să uităm în seara asta de toate necazurile şi să bem pentru izbînda expediţiei, spuse el, plin de voioşie.

— De acord, ura! răspunse Petre, surprinzător de laconic şi-şi goli paharul.

LA INSTITUT

Proiectul expediţiei lui Dan Brebu nu era pentru acesta doar un simplu proiect, ci mult mai mult. În el, îşi turnase toate visele, toate năzuinţele; în fiecare filă era o părticică din sufletul său. Muncise fără preget, cu entuziasmul unui îndrăgostit şi cu forţele unui atlet. Nopţile de veghe în faţa planşetei de desen sau a cărţilor săpaseră urme pe chipul său, pielea era întinsă peste umerii obrajilor, ochii înroşiţi de nesomn.

Şi nervii avuseseră de suferit; iar acum, această inactivitate, această aşteptare, nu numai că nu-l linişteau ci, dimpotrivă, îi înrăutăţeau starea.

De cîteva săptămîni încheiase lucrarea şi o înaintase spre aprobare. Urmaseră zilele acestea lungi şi plicticoase, care-i puneau răbdarea la grea încercare. Secretariatul institutului îi devenise o a doua casă. Dacă nu stătea pe un scaun într-unul din birouri, se învîrtea în jurul clădirii ore în şir, trezind mirarea trecătorilor.

Într-o zi însă, cînd se aştepta mai puţin, un funcţionar îl

chemă şi îi înmînă o hîrtie, care cuprindea următoarele:

„Întrucît împotriva proiectului dumneavoastră există unele obiecţii de principiu, consiliul a hotărît să-l trimită spre avizare Institutului internaţional de astronautică din Tokio şi Trustului de cosmoconstrucţii nr. 4. din Harkov. De îndată ce vom fi în posesia răspunsului, vă vom înştiinţa."

Dacă la primirea scrisorii îl cuprinsese subit un sentiment de bucurie, după ce termină de citit, în sufletul lui se strecură o îndoială grea.

Mîna lui Lupu! Dan o recunoştea, mai ales că savantul îl şi avertizase. Şi totuşi era aproape o victorie. De bună seamă nu izbutise să convingă consiliul să respingă definitiv proiectul, aşa cum dorise. De altfel, calităţile acestuia fuseseră evidenţiate de numeroşi savanţi în publicaţiile ştiinţifice.

Secretarul consiliului îi mai spuse că la cererea preşedintelui institutului se hotărîse urgentarea procedurii de avizare.

Şi iarăşi Dan trebui să aştepte. În ciuda celor întîmplate o făcea acum cu mult mai multă încredere. Era sigur că nicio greşeală nu se strecurase în calculele lui, ca totul era pus la punct pînă la cel mai neînsemnat amănunt. Se aştepta deci la avize favorabile, mai ales că la Tokio şi Harkov lucrurile nu depindeau de părerea lui Lupu.

Castanii îşi puseseră veşminte ruginii şi întreg oraşul era scăldat într-o lumină blîndă, aurie, de toamnă tîrzie.

Într-o dimineaţă de octombrie, Dan Brebu străbătea oraşul, îndreptîndu-se spre institut. Era vesel cum nu mai fusese de mult, fără să se poată dumiri asupra pricinii. Oamenii de pe stradă erau parcă toţi surîzători, crizantemele neînchipuit de frumoase, cerul de un albastru îmbietor. Pînă şi încăperile institutului, care altădată i se păruseră neprimitoare şi reci. Aveau acum ceva ospitalier. La secretariat dădu peste funcţionarul care-l cunoştea de mult şi-l salută, ca de obicei, cu o uşoară înclinare a capului.

În cameră se mai afla o tînără pe care nu o văzuse niciodată aci. Avea părul negru, tăiat scurt şi un năsuc obraznic. Stătea în picioare, rezemată de marginea unui birou şi citea o revistă. Era atît de adîncită în lectură, încît nici nu-i remarcă sosirea.

Dan putu numai cu greu să se despartă de această

apariţie încîntătoare. Roşi văzînd că funcţionarul, un bătrînel rotofei şi simpatic, îi zîmbea complice, încurajator.

— Ceva nou, tovarăşe Partenie?

— Da... adică, nu încă... răspunse acesta cu un aer misterios. Oficial, nimic. De fapt, n-am dreptul să vorbesc, dar avînd în vedere că sîntem cunoştinţe vechi, îmi îngădui să te anunţ că au sosit răspunsurile. Se înţelege că nu am desfăcut plicurile. Dar ştiu că, îndată după ce a răsfoit poşta, preşedintele a convocat consiliul. Dacă ar fi fost negative, nu se grăbea el aşa, îl ştiu eu! Asta a fost ieri. Deci astăzi s-ar putea să ai rezultatul.

Ca pentru a-i confirma spusele, se auziră cîteva sunete scurte, iar pe ecranul televizorului aflat pe masa secretarului apăru chipul preşedintelui Institutului cosmonautic.

— Dragă Partenie - spuse acesta - fii bun şi încearcă să dai de inginerul Brebu. S-ar putea să mai fie acasă. Cheamă-l cît mai repede. Trebuie să vorbesc imediat cu el.

— Nimic mai uşor. E chiar aici, lîngă mine, răspunse funcţionarul.

— Foarte bine! Atunci să poftească!

Ecranul se lumină.

— Ai auzit? Te aşteaptă! repetă Partenie, arătînd spre o uşă capitonată din fundul încăperii.

Dan nu se lăsă rugat. O porni aproape în fugă, împleticindu-se în covoare, spre camera de lucru a preşedintelui. Acesta îl întîmpină în picioare şi, fără nicio formalitate îl luă de braţ şi-l conduse la un fotoliu.

— Ei, dragul meu, acum aşteptarea dumitale a luat sfîrşit! Expediţia va pleca!

Trăsăturile lui Dan se destinseră. Fără să vrea, scoase un suspin de uşurare.

Urmărindu-i reacţia, preşedintele rîse şi urmă pe un ton serios:

— Proiectul s-a bucurat de aprecierea celor mai renumiţi specialişti. E într-adevăr timpul să se cerceteze sistemul bisolar spre care plecase părintele dumitale, deşi, din nefericire, nu pot împărtăşi speranţele pe care le nutreşti de a-l găsi în viaţă.

Obiecţiile aduse de cîţiva savanţi, membri ai institutului nostru, au fost socotite numai parţial juste: ele nu pot forma o pricină de respingere a planului. În şedinţa noastră de ieri, am

hotărît să dăm un aviz favorabil definitiv. Lucrările preliminare pot începe imediat. Sîntem de acord cu folosirea tipului de navă intersiderală „Arnăutu 706", pe care o veţi înzestra desigur cu aparatajul cu jet de lumină conceput de profesorul Lupu şi cu alte dispozitive pe care le-aţi indicat. Sistemul de absorbire a temperaturii uriaşe dezvoltate în motorul atomic, cu ajutorul unor perdele radiante, este, după părerea noastră, excelent... În ce priveşte echipajul, acesta va fi format din dumneata, din inginerul Şelaru, pe care l-ai propus... apoi ţi-a mai fost repartizat un medic. Cu conducerea expediţiei a fost însărcinat profesorul Lupu, care, cu competenţa lui...

— Profesorul Lupu? îl întrerupse Brebu uluit.

— De ce te miri? Chiar el ne-a solicitat să facă parte din expediţie. Unora li s-a părut într-adevăr curios că el, care - îţi mărturisesc - combătuse proiectul, a cerut aşa ceva, dar pînă la urmă ne-am bucurat de acest deznodămînt neaşteptat. Ca fost colaborator al tatălui dumitale, ca prieten al familiei, el consideră desigur ca o datorie să te însoţească şi asta îi face cinste. Dar nu numai asta ne-a determinat în alegerea noastră, ci mai ales experienţa vastă pe care o are şi ajutorul pe care vi-l poate da. Cred că nu am greşit, desemnîndu-l conducător al expediţiei şi dumneata... ar trebui să te socoţi fericit că vei avea alături un om de talia lui.

— Profesorul Lupu! repetă Dan covîrşit de vestea primită, abia stăpînindu-se să nu izbucnească.

— Dar ce-i cu dumneata, tovarăşe Brebu? Mi se pare că eşti surprins.

Tînărul tresări, ca şi cînd de-abia acum ar fi remarcat că i se vorbeşte.

Îngînă zăpăcit...

— Mai mult decît surprins: consternat... În orice caz, vă mulţumesc... mă voi gîndi la tot ce mi-aţi spus.

Dădu să plece.

Preşedintele însă îl opri:

— Ce este, dragul meu? Poate că ai unele rezerve. Să mai discutăm, n-am nimic împotrivă.

— O nu, nu, tovarăşe preşedinte! Toate sînt cît se poate de bune şi de clare. Vă mulţumesc. Mai trec eu pe aici, mîine...

Apoi ieşi, lăsîndu-l pe preşedinte mai mult decît nedumerit.

Trecu în fugă prin camera secretarului. Funcţionarul lipsea. Dar fata era tot acolo unde o lăsase, cu aceeaşi revistă în mînă. Cînd ajunse la uşă, se auzi strigat:

— Nu ştiţi, vă rog, mai vine oare tovarăşul Lupu?

În alte împrejurări, această întrebare i-ar fi sunat cît se poate de firească, mai ales că se afla la Institutul de cosmonautică. Acum însă, numele profesorului avu asupra lui efectul scînteii care provoacă o explozie.

— Îl cauţi pe profesorul Lupu! zbieră el, ca şi cînd acest lucru ar fi constituit o crimă. Unii îl caută, alţii nu mai ştiu cum să scape de el!

Fata îl privi mai mult surprinsă decît supărată şi îi răspunse liniştit:

— Da, îl aştept pe tovarăşul Lupu! Asta vă supără? Nu înţeleg de ce ţipaţi şi nici ce vreţi să spuneţi.

— Ce aveţi cu el? urmă Dan Brebu scos din sărite. Ce puteţi avea cu acest om? Vreau să ştiu!

Obrajii tinerei se aprinseră, ceea ce o făcea şi mai atrăgătoare, dar pe Dan furia îl orbise.

— Nu sînt obişnuită cu un asemenea vocabular, spuse fata fără a-şi pierde cumpătul... Îmi sînteţi străin şi habar n-am în ce calitate puneţi aceste întrebări. Am fost însă învăţată să răspund politicos chiar şi unor oameni necuviincioşi. Urmează să fiu prezentată profesorului Lupu, conducătorul expediţiei intersiderale. Fac parte din echipajul său şi nădăjduiesc că aceste explicaţii vă sînt suficiente pentru a vă satisface curiozitatea!

— Te pomeneşti că eşti doctoriţa aceea despre care mi-a vorbit preşedintele! bolborosi tînărul astronaut.

— Întocmai, sînt „doctoriţa aceea".

Bunul simţ îl avertiză pe Dan că se întrecuse cu gluma. Dar căinţa nu dură mult, căci mînia continua să mocnească. Era profund jignit în amorul lui propriu. El întocmise proiectul, luptase pentru punerea lui în aplicare şi acum Lupu, împotriva căruia avea bănuieli atît de grave, devenise conducătorul expediţiei căreia încercase atîta vreme să-i pună beţe în roate. Dan Brebu ajunsese un simplu figurant! Era de-a dreptul revoltător!

Îl încercă o dorinţă arzătoare să se întoarcă în biroul preşedintelui, să-i arunce toate acestea în faţă şi să-i declare că

nu mai înţelege să participe la zborul intersideral.

Se şi răsucise pe călcîie, gata să-şi pună gîndul în aplicare, cînd o remarcă a tinerei îl făcu să se oprească din nou.

— Ai cumva şi dumneata vreo legătură cu expediţia? întrebă ea cu un zîmbet, care lui Brebu i se păru zeflemitor.

— Închipuie-ţi că am şi eu o oarecare legătură! răcni el, lepădînd orice remuşcare pentru purtarea lui. Sînt astronautul Dan Brebu, autorul principal al proiectului!

Obrajii fetei se aprinseră ca para focului. Auzise vorbindu-se despre Dan Brebu în termeni elogioşi, ca despre un tînăr serios şi talentat. Cu atît mai mare îi era acum deziluzia, avîndu-l în faţă pe acest individ care-i părea plin de sine şi obraznic.

Trebuia să-l pedepsească! Găsi că în aceste împrejurări ironia era arma cea mai eficace.

— Dan Brebu? întrebă ea. Ilustrul Dan Brebu? Vai, de ce nu mi-aţi spus-o din timp? Aş fi evitat să indispun cu prezenţa mea preastrălucita dumneavoastră persoană. Din nefericire, în călătoria noastră intersiderală, acest lucru va fi cu mult mai complicat. Veţi fi nevoit să mă suportaţi ani şi ani, să mă vedeţi zi de zi, ceas de ceas.

Şi acum, tovarăşe Brebu, să ne vedem fiecare de treburile noastre. Mi-a părut bine de cunoştinţă. Şi dumitale, nu-i aşa? Poate mai puţin, dar nu-i nimic.

Ridică ostentativ revista şi-şi continuă lectura.

Sub efectul de duş rece al cuvintelor doctoriţei, Dan se potoli.

Regretele reveniră acum cu şi mai multă tărie. La urma urmei, ce-i făcuse fata? Voise să vorbească cu Lupu. Nu avusese poate nicio intenţie de a-l jigni, întrebîndu-l dacă avea vreo legătură cu expediţia... Iar el se purtase ca un bădăran, o bruscase, o jignise, îi aruncase vorbe de ocară. Roşi pînă în vîrful urechilor. Hotărît lucru, trebuia să-i ceară scuze şi să fie bucuros dacă ea va consimţi să-l ierte.

Tocmai cînd vru să-şi pună gîndul în practică, din difuzorul televizorului răsună din nou glasul preşedintelui.

— Tovarăşă Albu, profesorul Lupu nu mai poate veni astăzi. Te rog însă să pofteşti la mine în birou. Trebuie să fixăm o altă întîlnire.

Sanda Albu?

Era deci vorba de doctoriţa Sanda Albu, din colectivul care

pusese la punct grefa integrală a inimii, tînăra cercetătoare despre care scriseseră ziarele din ţară şi din străinătate? Încercă s-o ajungă din urmă, dar fata, după o scurtă privire în oglinda de buzunar, trecuse de-acum pragul.

Dan aşteptă cîteva minute, plimbîndu-se agitat în sus şi în jos, apoi plecă îngîndurat.

*

**

O oră mai tîrziu Brebu năvăli în locuinţa prietenului său Petre Şelaru. Îi povesti păţania, implorîndu-l să-l ajute.

„Antena" îl ascultă cu o răbdare binevoitoare, clătinînd doar din cînd în cînd capul a dezaprobare. După ce Dan isprăvi, se ridică în tăcere, obţinu prin indexul electronic numărul telefonului Sandei Albu şi stabili legătura.

Sanda era acasă şi răspunse la apel.

— Permiteţi-mi să mă prezint. Mă numesc Petre Şelaru. Ce ziceţi, o să plouă? E cam înnourat. Pot trece acum pe la dumneavoastră? Două minute şi scăpaţi de mine. Aş vrea să vă vorbesc într-o chestiune importantă!

Primi un răspuns afirmativ.

„Antena" îi făcu semn lui Dan să-l urmeze şi amîndoi se îndreptară grăbiţi spre staţia taxiurilor aeriene.

Doctoriţa locuia într-o vilă mică şi cochetă, într-unui din noile parcuri de la marginea oraşului. De jur împrejur erau peluze verzi, cu straturi de flori, străbătute de alei, pe marginea cărora se înşirau castani rămuroşi. Şelaru intră, lăsîndu-l pe Dan să aştepte afară.

O găsi pe Sanda în micul ei laborator. Se prezentă şi tînăra îl pofti să şadă.

Cîtva timp domni o atmosferă apăsătoare, căci Petre nu se pregătise îndeajuns pentru pledoaria în favoarea prietenului său.

După cîteva minute, răspunzînd insistenţelor Sandei de a arăta scopul vizitei, izbucni:

— Sînt inginer de telecomunicaţii, voi fi radiotelegrafistul expediţiei, dumneata medicul, sîntem deci tovarăşi de drum. Am

pus la punct un nou sistem de telecomunicaţie cu Pămîntul în timpul zborului. Vă place muzica? Trebuie să luăm cu noi cîteva sute de benzi de magnetofon. Prietenia este un sentiment nobil, frumos, înălţător, dar am un prieten care-i un mare nătărău!

Înfăţişarea şi mai ales discursul „Antenei" îi aţîţară Sandei rîsul. Se stăpîni însă şi îl măsură surprinsă pe vizitatorul ei, neştiind ce să zică. Dar nici dacă ar fi vrut, n-ar fi izbutit să spună ceva, căci „Antena" prinsese chef de vorbă şi într-o astfel de împrejurare nimic nu-l putea opri.

— Nu vă înspăimîntă distanţa uriaşă pe care o vom străbate, aţi mai călătorit cu o rachetă cosmică? Astă seară se cîntă uvertura la „Maiştrii cîntăreţi", sînt un mare admirator al lui Wagner, prietenul meu, nătărăul de care v-am vorbit, s-a purtat astăzi sub orice critică şi doreşte să-şi ceară scuze. Ce părere aveţi?

— Asta era deci? Acesta-i, va să zică, dedesubtul discursului dumitale festiv? Eşti un emisar al domnului astronaut Dan Brebu? Comunică-i, te rog, prietenului dumitale, că scuzele sale nu-şi au rostul. După ce l-am cunoscut, mi-a cam trecut pofta să particip la această expediţie, ţinînd seama de tovărăşia pe care aş avea-o. În caz că asta e tot ce aveai să-mi comunici, putem considera discuţia încheiată!

— Oh, tovarăşă Albu, comiteţi o greşeală de neiertat, nu-i asta o pricină pentru care se renunţă la o expediţie care va însemna atît de mult în istoria ştiinţei cosmosului; gîndiţi-vă numai ce prilej de a studia cosmopatologia umană - şi pe urmă... pictura vă place? Voi aduce cîteva albume de microfilme, cu reproduceri ale celor mai de seamă opere ale plasticii clasice şi contemporane. Dar literatura franceză? Putem s-o luăm toată în microcărţi. Ia gîndiţi-vă: vom recita din Cidul în alt sistem solar!... Dan Brebu poate însfîrşit intra să vă adreseze scuzele sale?

— Cum? După toate cele întîmplate a îndrăznit să vină aici? Un om care se crede aşa de grozav, nu trebuie să se umilească cerîndu-şi iertare... Nici nu mă gîndesc să-l primesc! se încăpăţînă Sanda.

Petre Şelaru făcu o mutră caraghioasă şi împreună palmele în chip de rugăciune. Văzîndu-l aşa, doctoriţa numai izbuti să-şi reţină rîsul.

— Vă rog, vă implor, fie-vă milă de un biet păcătos. E

băiat liniştit, cumsecade, niciodată nu a avut asemenea ieşiri. E prima şi ultima dată!

— Dar în fond spune şi dumneata: nu trebuia să se stăpînească? Ce vină am eu ca să rabd asemenea mojicii?

În vocea fetei se ghicea că începea să se lase înduplecată, ceea ce-i dădu lui Şelaru noi speranţe.

— Dacă-mi îngăduiţi, vă pot arăta şi cauzele. Brebu ieşise enervat la culme din biroul preşedintelui. Supărarea lui era strîns legată de numele profesorului Lupu şi dumneavoastră aţi rostit chiar în acel moment acest nume fatal. A fost, ca să mă exprim aşa, picătura care a făcut paharul să se reverse, scînteia care a provocat explozia... Să nu vă închipuiţi că vreau să-i scuz grosolăniile. Caut să vă explic numai şi să vă fac să-l judecaţi cu mai multă blîndeţe. Vă place Maiakovski?

„Am tot sporovăit -
de-i limba arsă,
„Ne-am îngîmfat
cu biruinţi de bîlci,
o mie
„Eu vin,
tovarăşi,
cu o propunere serioasă:
„Hai să-ntocmim
un prînz ca lumea, plin de veselie!"

Ce spuneţi?

— De Maiakovski sau de prînz? întrebă Sanda, pe jumătate împăcată.

— De amîndouă! Mai întîi vă rog să ne faceţi cinstea de a lua masa cu noi la Trocadero şi pe urmă, dacă vă place, vă voi recita versuri. Nu-i aşa că-l pot chema pe Dan?

— În sfîrşit, cheamă-l dacă ţii neapărat, dar pe răspunderea dumitale; dacă face iar pe omul din Neanderthal, te avertizez că veţi avea amîndoi de furcă cu mine.

— Răspund de el ca de mine însumi! o asigură „Antena" şi, apropiindu-se de fereastră, începu să-i facă semne lui Brebu, rotind braţele întocmai ca aripile unei mori de vînt.

Peste cîteva clipe. Dan era în cameră şi cu ochii în pămînt îi înmînă Sandei un uriaş buchet de orhidee.

— Vă rog să uitaţi cele petrecute, murmură el.

Fata îl măsură din cap pînă-n picioare, ca pentru a se

convinge că tînărul acesta e cel din biroul institutului, apoi spuse:

— Sanda Albu e numele meu!

— Dan Brebu! se prezentă astronautul.

— Aşa e bine! strigă „Antena" fericit. Nu uitaţi: vă cunoaşteţi de-abia acum, nu v-aţi văzut niciodată, deci între voi n-a existat niciun conflict. Ne-am înţeles? Armonia să trăiască.

Îşi şterse fruntea cu o batistă şi continuă:

— Grea misiune! Am obosit, nu glumă... Şi acum, vă rog să fiţi oaspeţii mei la Trocadero. E tocmai ora prînzului. Vă place pastrama de capră cu mămăliguţă caldă? Dar mustul? Atunci e bine! Specialitatea casei e biftecul cu ochiuri, cu garnitură de mazăre verde. Nădăjduiesc să nu-l întîlnim la Trocadero pe Lupu. Riscăm să ne strice toată plăcerea.

TREI PRIETENI NEDESPĂRŢIŢI

Din ziua aceea memorabilă Sanda, Dan şi Petre deveniseră prietenii cei mai buni. Îi legau preocupările comune, pregătirile pentru temerara încercare de a cuceri spaţiile dintre stele. Cinci din cele şapte zile ale săptămînii şi le petreceau la uzina de la Făgăraş, unde lucrările de amenajare ale rachetei progresau foarte repede.

Îşi împărţiseră sarcinile. Dan Brebu supraveghea montarea motoarelor atomice, „Antena" se îngrijea de instalaţiile de transmisie şi comandă automată, iar Sanda - ca o bună gospodină - de alimente, medicamente, instrumentar medical, echipament, mobilier, într-un cuvînt de tot ce putea fi de folos unor exploratori într-o călătorie atît de îndelungată.

Dan Brebu dăduse o soluţie originală problemei asigurării oxigenului, apei şi alimentelor în cursul îndelungatului zbor cosmic. Încărcarea directă a întregii cantităţi necesare ar fi însemnat o îngreunare a rachetei cu zeci de tone. De aceea, inventase un sistem de regenerare a apei, oxigenului şi celorlalte substanţe, care aveau să săvîrşească un circuit închis, trecînd prin numeroase prefaceri chimice intermediare. Petre Şelaru îl ajutase la proiectarea dispozitivelor respective.

În ce priveşte problemele zborului în condiţiile lipsei de

greutate a obiectelor, se hotărîseră să nu prevadă nicio instalaţie pentru realizarea unei gravitaţii artificiale, ca să nu sporească tonajul rachetei. Antrenamente speciale aveau să-i familiarizeze în schimb cu această nouă condiţie de existenţă, astfel ca să nu le zdruncine sănătatea.

Absorbiţi de preparative, aproape că nu simţiră cînd trecu iarna.

Acum, copacii îşi înveşmîntaseră din nou crengile într-un verde primăvăratic, iarba renăştea, iar oamenii, îmbiaţi de primele raze călduroase, îşi lepădaseră hainele groase şi, cu capul dat pe spate, numărau veseli cocorii proaspăt sosiţi de pe meleagurile sudului.

— Primăvara! rosti Dan cu o prefăcută solemnitate, fără să uite să încheie cu „ah"- ul de rigoare.

— Da, da, primăvara! răspunse Sanda pe acelaşi ton, ca şi cînd ar fi fost vorba de o revelaţie unică. Apoi rîseră amîndoi, copilăreşte, de gluma lor şi luîndu-se de braţ, o porniră spre poiana dintre brazi.

Era duminică.

Petre Şelaru plecase la Bucureşti cu treburi. Dar nu păreau să-i regrete absenţa... În cele şase luni de cînd se cunoscuseră, în împrejurări destul de puţin agreabile, prietenia lor devenise tot mai trainică, mai caldă şi poate că un observator atent ar fi zărit în privirile, în zîmbetele, în gesturile lor ceva mai mult decît o simplă prietenie.

Dar să lăsăm de-o parte tot ce-i priveşte numai pe ei doi şi să alegem, din lunga lor convorbire, acele prţi care sînt de interes pentru povestirea noastră.

Să începem deci de acolo de unde se pomenise numele profesorului Lupu, acelaşi nume care provocase furtuna primei întîlniri.

Sanda: Nici săptămîna asta, nici acum două săptămîni Lupu n-a venit pe aici.

Dan: Puţin îmi pasă!

Sanda: Totuşi consider că era firesc să se intereseze de stadiul lucrărilor. La început venea doar atît de des! N-ai cumva vreun amestec?

Dan: Să-ţi spun drept, dac-aş fi putut evita nu numai prezenţa lui la Făgăraş ci şi participarea la călătorie, aş fi făcut-o. Dar n-am izbutit... Ţi-o mărturisesc cu toată sinceritatea: nu

ştiu de ce n-a mai dat pe aci.

Sanda: Spune-mi, Dan, va să zică tot nu te-ai împăcat cu numirea lui Lupu?

Dan: Dacă nu m-ar lega atîtea nădejdi de această expediţie, de mult renunţam la ea; Lupu e ultimul om de care mi-aş fi dorit să fiu însoţit... şi, mai ales, condus.

Sanda: Crede-mă, Dan. Bănuielile tale îmi par simple închipuiri. Gîndeşte-te cum vorbesc despre Lupu studenţii. Îl adoră, în timp ce pe alţi profesori îi judecă destul de aspru. Are, desigur, omul ciudăţeniile, defectele lui, de pildă afectarea aceea în vorbă care mă calcă şi pe mine uneori pe nervi... Dar cred că tu te legi de el aşa, tam-nesam, cum ai mai făcut-o şi cu alţii... Nici scrisoarea găsită în bibliotecă, nici negarea faptului că tatăl tău s-ar fi îndeletnicit cu propulsia pe bază de jet de lumină, nici „mărturiile", destul de încurcate şi de dubioase, ale lui moş Gîţu şi nici faptul că unii învăţaţi privesc cu nedumerire hotărîrea lui de a conduce. Această expediţie al cărei proiect l-a combătut, nu te îndreptăţesc să te porţi în felul acesta.

Dacă vrei să ştii, eu socotesc că, cerînd să ia parte la această călătorie, profesorul Lupu a dovedit lipsa de temei a tuturor învinuirilor tale.

Dan: Sînt de altă părere. Nu putem pînă una alta ghici ce l-a îndemnat la acest pas.

Sanda: Ascultă, Dan. Chiar dacă ar fi cum spui tu. Tot nu văd de ce-i priveşti prezenţa cu atîta ostilitate, în caz că e cinstit şi cu gînduri curate, experienţa lui ne va fi de mare ajutor, iar dacă ţi-e duşman îl vei avea în preajma ta şi îl vei putea supraveghea. Nu uita că te poţi bizui oricînd pe doi prieteni credincioşi.

Dan: Ştiu, dar totuşi...

Sanda: Orgoliul, Dane, orgoliul! Iată pricina adevărată a supărării tale.

Dan: Cui i-ar plăcea oare să pregătească o lucrare, să elaboreze proiectele, să întocmească planurile, să muncească pînă la epuizare zile şi nopţi fără număr, pentru ca la urmă să ajungă un simplu executant, cînd de fapt i se cuvine rolul conducător?

Sanda: Ce greşit judeci! Profesorul Lupu are o experienţă de peste un sfert de veac. E firesc ca el să conducă expediţia. Asta nu înseamnă că tu vei fi un biet spectator... De altfel

concepţia ta e de-a dreptul jignitoare, atît pentru mine, cît şi pentru Petre. Fiecare dintre noi deţine un rol important şi, subliniez, *la fel de important*, în această expediţie. Nu voi îngădui nimănui să spună că munca mea de biolog, medic şi „gospodină" este mai puţin însemnată decît transmisiile lui Petre, problemele tale de mecanică sau observaţiile astronomice ale lui Lupu. Faptul că profesorul, ca cel mai în vîrstă dintre noi, ca unul care a luat parte la zeci de alte expediţii va avea şi rolul de coordonator, nu mă supără, crede-mă, de fel.

Dan: Poate... poate că nu-i chiar atît de rău că vine cu noi... Poate e chiar... bine!

Sanda: Cerul să te înţeleagă! Nu se poate afirma că eşti prea consecvent în păreri.

Dan: Nu, Sanda, greşeşti! Mi-am reamintit doar cuvintele tale de adineauri. S-ar putea să fie într-adevăr mai bine să-l am în preajma mea, să-l pot supraveghea. E exclus ca într-o călătorie care va dura atîţia ani să nu se ivească prilejul de a afla tot adevărul. Voi şti dacă bănuielile mele sînt cu adevărat întemeiate.

Sanda: Ştii ce. Dan? Hai să mai schimbăm vorba. Nu-i ăsta subiectul cel mai potrivit pentru o zi de primăvară ca aceasta...

Dan: Ai dreptate! Priveşte creanga de colo! Bobocii se deschid văzînd cu ochii. Parcă ar surîde razelor aurii care-i mîngîie.

Sanda: Da, dacă ne gîndim bine, noi doi...

(Aici trebuie să încheiem, căci cele ce urmează nu au legătură decît cu desfăşurarea unor evenimente mult mai îndepărtate din povestirea noastră).

ODINOARĂ SOŢUL... ACUM FIUL

Ruxandra Brebu se odihneşte pe fotoliul din camera de locuit, învelită într-un pled gros de lînă. O placă fluorescentă, pe jumătate ascunsă în perete, luminează albumul pe care-l ţine pe genunchi. E mai tristă ca altădată, mai resemnată, iar cutele din jurul gurii şi de pe frunte sînt parcă mai adînci, mai pronunţate.

Fotografii, tăieturi din ziare, din reviste... Anton Brebu,

înaintea primei expediţii interplanetare, în mijlocul tovarăşilor săi, articole de ziar pline de elogii la adresa cunoscutului cercetător; a doua expediţie, fotografii aduse din locul numit „Mlaştina viselor", de la suprafaţa Lunii; a treia expediţie, ilustrată de imagini de pe Umbriel, un satelit al lui Uranus.

Alte file, alte amintiri. Startul la ultimul zbor, din care Anton nu s-a mai întors. Articole, veşti alarmante, apoi... cîteva file albe...

Şi iar fotografii: Dan în mijlocul colegilor, după absolvirea universităţii, Dan în laborator, Dan la amenajarea rachetei, Dan împreună cu Sanda şi Petre. O fotografie pe trei coloane într-un ziar de mare tiraj înfăţişînd racheta cea nouă, „Săgeata de argint", în preajma decolării.

Ruxandra Brebu reciteşte tăieturile din ziare lipite în album: mesaje, cronici, reportaje, telegrame. Citeşte încet, cuvînt cu cuvînt, ca pentru a-şi împrospăta evenimentele petrecute cu ani în urmă.

15 mai

„Cosmodromul din munţii Rodnei n-a cunoscut niciodată o asemenea animaţie. Pe lîngă cei peste 50.000 de oameni sosiţi din toate colţurile ţării, remarcăm oaspeţi de peste hotare, din toate cele şase continente, inclusiv Antarctida. Membrii expediţiei sînt înconjuraţi de savanţi cu renume mondial, printre care observăm pe profesorul Steve Harris de la Universitatea din Toronto, atomistul belgian Serrier, biologul sovietic Serafimov, celebrul astronaut chinez Liu Pe, climatologii Watanabe şi Abdul Rahman şi încă mulţi alţii, al căror nume ne scapă.

Ne mai despart cîteva minute de decolare.

Astronauţii care formează echipajul „Săgeţii de argint" sînt vădit emoţionaţi. Doar profesorul Lupu, cunoscutul constructor de rachete şi cercetător al spaţiului interplanetar, e calm, ca şi cum această expediţie n-ar constitui decît o simplă plimbare pînă la cel mai apropiat satelit artificial. Se întreţine cu savanţii străini, răspunzînd cu amabilitate numeroaselor întrebări. Dan Brebu, autorul proiectului expediţiei şi pilotul rachetei, îşi ia rămas bun de la rude şi prieteni. Acelaşi lucru îl fac medicul Sanda Albu şi inginerul Petre Şelaru.

Ca şi ceilalţi spectatori, ne îndreptăm atenţia asupra

rachetei, care stă nemişcată în poziţie verticală.

„Săgeata de argint" îşi merită pe deplin numele. Zveltă, de o formă prelungă şi elegantă, lucind orbitor în văpaia soarelui, ea seamănă într-adevăr cu o săgeată, gata să ţîşnească slobozită de coarda arcului.

Ceaţa s-a ridicat de pe creste. Zăpada care încununează piscurile scînteiază aidoma unor diamante încrustate într-un giuvaer.

Pe un turn din apropierea punctului de lansare apare un semnal galben şi vuietul prelung al sirenei se sparge de zidurile crenelate ale munţilor. Oamenii au încremenit şi sirena a amuţit. La piciorul impresionantei schele metalice, un furnicar, un dute-vino neîntrerupt.

Ultimele îmbrăţişări, ultimele strîngeri de mînă. Astronauţii urcă scara spre intrarea în navă. Primul e profesorul Lupu, urmat îndeaproape de ceilalţi. Fiecare se mai întoarce, face semne cu mîna.

Miile de oameni aplaudă, batistele flutură. Uşa rachetei s-a închis. Cosmodromul a amuţit ca o sală de teatru înainte de ridicarea cortinei. Deodată, un bubuit prelung, ca o salvă îndepărtată de artilerie, pune timpanele la grea încercare. Pe turn o lumină verde a luat locul celei galbene.

Start!

„Săgeata de argint" a pornit, la început lent, apoi din ce în ce mai repede.

Acum de-abia o mai poţi urmări cu ochiul liber.

Se înalţă cu semeţia unui vultur. Timp de o răsuflare de om se mai zăreşte, mică cît o gîză, pe imensitatea nepătată a bolţii. Apoi dispare şi doar un zumzet îndepărtat stă mărturie că totul n-a fost doar un joc fascinant al fanteziei.

Drum bun, dragi prieteni! Drum bun, cuceritori ai spaţiilor intersiderale, exploratori temerari ai Galaxiei! Vă dorim din toată inima să izbîndiţi!"

Ruxandra Brebu suspină şi întoarce fila albumului.

16 mai

După cum am mai anunţat, ziarul nostru va publica, începînd de azi, radiogramele transmise de echipajul „Săgeţii de argint", precum şi comentarii ale unor specialişti.

Radiograma nr. 1 „Călătoria decurge în cele mai bune condiţii, conform graficului de cursă stabilit pe Pămînt. Sănătatea echipajului excelentă. Vom reveni la ora stabilită".

14 iunie

„Racheta a trecut de orbita planetei Artemis, cea mai îndepărtată cunoscută astăzi în sistemul nostru planetar. Accelerarea continuă".

20 iulie

„Conform prevederilor, astronava a fost pînă acum propulsată de motoarele nucleare obişnuite, capabile să învingă forţele de atracţie considerabile ale sistemului nostru solar printr-o forţă de împingere corespunzătoare. De ieri însă a putut fi pus în funcţie sistemul bazat pe jetul de lumină. Sursa de particule rapide este acum placa incandescentă de remolin, care emite fascicolul fotonic. Deşi forţa de împingere a fotonilor este limitată, ea e aci suficientă pentru a propulsa nava, neîntîmpinînd practic nici un fel de rezistenţă..."

Echipajul a transmis observaţii interesante despre numeroasele comete pe lîngă care a trecut. Ni se relatează că ele se prezintă aci, aşa cum prevăzuse cu decenii în urmă marele savant olandez Oort, sub forma unei aglomerări de blocuri îngheţate. La interpretarea unor fenomene de fizică a radiaţiilor există divergenţe între profesorul Lupu şi Petre Şelaru.

Sănătatea călătorilor se menţine perfectă.

30 decembrie

De două zile motoarele au fost oprite. După jumătate de an de accelerare, viteza rachetei a atins 250.000 kilometri pe secundă. Acum, nava înaintează în spaţiul cosmic în virtutea inerţiei.

În cu totul altă ordine de idei, putem da cititorilor noştri, care urmăresc cu atîta interes desfăşurarea expediţiei „Săgeţii de argint", o veste îmbucurătoare. Ieri s-a sărbătorit în cabina centrală a rachetei căsătoria a doi membri ai expediţiei: Sanda Albu şi Dan Brebu. Aşa cum a remarcat comentatorul agenţiei

„TELE-PRESS", nici o căsătorie nu s-a celebrat pînă acum la o distanţă atît de mare de Pămînt.

În locul oficiantului obişnuit a funcţionat conducătorul expediţiei, profesorul Virgil Lupu, care, conform uzanţelor dreptului internaţional, deţine aceste prerogative. Ca martor a asistat inginerul Petre Şelaru.

Sîntem fără îndoială în asentimentul tuturor cititorilor noştri, urînd tinerei perechi multă fericire şi succes deplin în voiajul cosmic. Totodată, ziarul nostru oferă noii familii un dar de nuntă. La întoarcerea în Bucureşti îi va aştepta ultimul model de VETAS, vehicul terestru-aerian-submarin, cu mare rază de zbor.

Ruxandra Brebu surîde blînd, apoi întoarce filele îndărăt, pînă regăseşte fotografia în care stau alături Dan şi Sanda. O scoate din album şi o aşază cu gingăşie pe masă, sprijinind-o de vaza cu flori. O admiră minute în şir şi şopteşte:

— Dragii mamei!...

Apoi citeşte mai departe...

În cele din urmă, ajunge la fila cu ultima tăietură, din ziarul apărut cu o săptămînă în urmă. Ochii i se umezesc cînd reciteşte textul laconic:

„Comunicatul de azi al „Săgeţii de argint" a fost recepţionat incomplet şi cu mare greutate. Îl reproducem mai jos, pentru cititorii noştri:

„Totul... bine... fără griji... sănătoşi... aparate... stare. Nava... re... re... impermeabilă... electromag... Comuni... de acum... imposi..."

Presupunem că racheta expediţiei a pătruns într-o zonă impermeabilă la unde electromagnetice, aşa cum s-a întîmplat pe vremuri cu racheta lui Anton Brebu. Un timp comunicaţia radiofonică cu Pămîntul nu va mai fi posibilă. Vom ţine pe cititorii noştri la curent cu evenimentele imediat ce legăturile vor fi restabilite."

Ruxandra Brebu îşi sprijină capul între mîini. Părul ei, străbătut de fire argintii, se revarsă peste ele, mîngîindu-le. De undeva izvorăsc, nespus de pure şi emoţionante, acordurile nocturnei lui Chopin.

— Întîi Anton... şi acum... Dan, spune femeia printre lacrimi şi închide scoarţele albumului.

ÎN LUMEA CELOR DOI SORI

Pe chipul ostenit al pilotului, indicatoarele luminoase aruncau reflexe stranii - verzi, galbene, roşii şi albastre care se succedau vertiginos, ca la reclamele cu neon. Inginerul Dan Brebu stinse lămpile la postul de comandă, ca să observe mai lesne, prin cupola rachetei, minunăţia cosmosului înconjurător. Nu era o privelişte neobişnuită pentru el. Zi de zi, oră de oră, timp de ani îndelungaţi, fusese unicul peisaj ce se oferea astronauţilor. Şi totuşi, această lume a aştrilor, care-l ispitise încă din copilărie, era mereu nouă, captivantă.

Ceilalţi dormeau. O tăcere desăvîrşită sălăşluia peste tot. De nicăieri niciun zgomot, nicio mişcare. Dan îşi îndreptă gîndul spre nopţile din patrie, din căsuţa de la marginea Bucureştiului.

Şi acolo era linişte. Din cînd în cînd însă se auzea o frîntură de melodie, hămăitul unui cîine, un zumzet de elicopter, sau glasurile unor trecători. Toate acestea abia dacă erau sezisate de urechea orăşeanului. Dar aci?... Ce n-ar fi dat să audă acum ciripit de păsări, susurul unei ape sau un scîncet de copil! Întinse mîna, ridică o cheie şi lovi cu ea uşor o piesă metalică a tabloului de bord. Clinchetul argintiu îl desfătă. Mai lovi odată, apoi rîse de propria-i neghiobie:

— Sper că nu i-am trezit pe ceilalţi cu joaca mea! Se ridică şi, tiptil, se apropie de cabina Sandei. Tînăra lui soţie dormea liniştită, cu pumnii făcuţi ghem în dreptul pieptului. Se simţea îndemnat s-o sărute măcar pe frunte, dar se temea să nu-i tulbure somnul. Se retrase în vîrful picioarelor. La înapoiere, trecu prin cabinele lui Lupu şi Şelaru. „Antena" dormea tun, cu faţa vîrîtă adînc în perne. Lupu însă se zvîrcolea agitat, îngînînd nişte cuvinte fără înţeles. Îmbătrînise neaşteptat de repede, parcă copleşit de griji şi era acum cu desăvîrşire chel. Sub ochi i se iviseră pungi vineţii, mărturie a nopţilor lungi de veghe.

La începutul călătoriei, se iscaseră unele neînţelegeri între Dan şi fostul asistent al tatălui său. Datorită lui Petre însă, care ştia să curme printr-o vorbă de haz multe situaţii încordate, precum şi intervenţiilor pline de tact ale Sandei, spiritele se liniştiseră. După trecerea primelor luni, călătoria oferise de

altfel, prin monotonia ei, puţine prilejuri de discuţii în contradictoriu. Lupu strîngea material pentru o nouă lucrare privind razele cosmice, iar conducerea rachetei se făcea automat. Abia acum, cînd se apropiau de capătul drumului, cînd frînarea începuse de cîtăva vreme, preluase Dan de la creierul electronic comanda aparatelor.

Reveni în cabina de pilotaj. Deasupra fotoliului se afla un ecran conectat cu un telescop puternic. Îl puse în funcţie. Pe sticla lăptoasă se iviră mai întîi cîteva linii ondulate, apoi o imagine tulbure, care se limpezi repede. Deşi o mai văzuse, sîngele îi bătea sub tîmple, ca la prima întîlnire cu o fată.

Era sistemul planetar spre care se îndrepta ţinta călătoriei, aceeaşi ţintă pe care o avusese şi părintele său. Îl zăriseră pentru prima dată prin telescop în urmă cu cîteva zile. Deşi nu erau astronomi, Sanda şi Petre recunoscură şi ei că acest sistem, alcătuit din doi sori centrali în jurul cărora se roteau trei planete, nu putea fi decît cel în apropierea căruia suferise accidentul racheta profesorului Anton Brebu.

Poate chiar aici, în locul acesta, explodase nava primei expediţii...

Cine ştie, poate că de aci pornise ultimul mesaj recepţionat de Lupu pe satelitul artificial. În curînd vor pătrunde în meleagurile cosmice al acestui misterios sistem planetar, îi vor dezvălui tainele, vor strînge material ştiinţific nepreţuit, vor împlini ţelurile lui Anton Brebu.

Îl copleşiră vechile gînduri, vechile speranţe. În minte i se iviră iar presupunerile care păreau celorlalţi absurde. Poate că explozia rachetei nu s-a produs, poate că avaria n-a fost fatală rachetei şi echipajul a putut ajunge pe una din aceste planete...

Chiar dacă ar fi fost aşa, ce s-a ales însă după mai bine de un sfert de veac din nişte oameni ajunşi pe un corp ceresc neprimitor?... Nu... nu, nădejdi deşarte, simple dorinţe prefăcute în ipoteze, fantezii plămădite de o minte înfierbîntată!

În urmă cu cîteva ceasuri, fotografiaseră corpurile cereşti şi efectuaseră analizele spectroscopice. Planeta cea mai îndepărtată de sori era lipsită de atmosferă, pustie şi stearpă ca Luna. Celelalte două aveau un înveliş gazos; dar pe una din ele domnea un ger năprasnic, iar cealaltă era aproape în întregime acoperită cu apă.

Atunci? Nu era oare curată nebunie să te gîndeşti măcar...

Învîrti butonul de reglare; al telescopului. Imaginea uneia dintre planete apăru mai mare şi mult mai detaliată decît pe ultima astrofotografie. O întindere nesfîrşită, de culoare violetă, un ocean fără ţărmuri, o sferă scînteietoare, învăluită pe alocuri în nori răzleţi. Şi totuşi... spre sud erau parcă... două puncte de altă culoare! Vîrtejuri de apă... sau poate insule? Înfrigurat, îndreptă telescopul spre aceste două puncte, sporind la maximum puterea măritoare.

Acum pe ecran apărură nişte formaţiuni avînd contururi neregulate. Erau două pete de uscat, pierdute în noianul de ape!

Dan era cît pe-aci să scoată un chiot de bucurie.

Îndreptă apoi telescopul spre cealaltă planetă. Aci îl aştepta o surpriză şi mai mare. Pe acest corp ceresc uscatul era precumpănitor, deşi se vedeau şi suprafeţe mari de apă. Întinderi albe indicau că solul era în cea mai mare parte acoperit de gheaţă şi zăpadă. Cîţiva stropi de culoare verde-albăstruie dovedeau prezenţa unor zone de vegetaţie. Se gîndi să ceară tovarăşilor săi încuviinţarea de a boteza acest corp ceresc Antonia, în cinstea tatălui său.

— Dacă expediţia tatii ar fi ajuns pe una din aceste planete...

Imaginaţia îi stîrnea iar nădejdi, dar se mustră ca şi cînd ar fi făcut ceva neîngăduit.

Frămîntarea prinsese însă rădăcini adînci, care nu puteau fi smulse aşa cum plivești buruienile dintr-o grădină.

Şi Dan Brebu rămase cu privirea aţintită spre planetele acelea stranii, luminate de doi sori, închipuindu-şi-l pe tatăl său în mijlocul unei lumi misterioase, lumea unor basme din copilărie.

*

**

Cînd se treziră din somn, astronauţii îl găsiră pe tînărul pilot neclintit în faţa aparatelor, aşa cum îl lăsaseră.

Relatarea noilor descoperiri stîrni vîlvă. Propunerea de a numi planeta geroasă Antonia fu de îndată acceptată. Apoi Şelaru, Lupu şi Sanda se înghesuiră în jurul ecranului.

— Ultraformidabil! strigă „Antena". Vom putea ateriza pe oricare din planete şi umbla fără galoşi! Şi eu care mă temeam că va trebui să fac pe scafandrul! Ce ne dai de mîncare, Sanda, că mor de foame şi de ce nu se culcă Dan şi face pe grozavul? Tovarăşe Lupu, fii autoritar, dă-i imediat dispoziţie să facă nani!

Sanda, care învăţase să cunoască gîndurile cele mai ascunse ale soţului ei, ştia că manifestările gălăgioase ale lui Petre îl enervau uneori peste măsură. Îl apucă pe Dan binişor de braţ şi-l duse spre cabina lor. O urmă fără împotrivire, căci în privinţa meselor şi a odihnei Sanda era de neînduplecat.

După plecarea lor, Lupu se lăsă într-un fotoliu şi deschise un carnet. Îşi notă ceva şi apoi îl puse pe masă, cu un aer de plictiseală. Şelaru îl măsură curios, dintr-o parte.

— Ce părere aveţi, tovarăşe profesor, despre descoperirile lui Dan?

— Interesant, desigur, interesant... e meritul lui... deşi nu văd nimic extraordinar în asta... Ieri am fost prea departe de sistem şi astăzi fiecare dintre noi ar fi putut vedea prin telescop că cele două planete au şi porţiuni de uscat, unde se pot dezvolta forme de viaţă... Dumneata numeşti asta descoperiri?

— Mă rog, poate că nu-i potrivită expresia. Mă bucură însă că vom putea ateriza, că vom putea cerceta în voie, că vom face studii geologice, fizice, pedologice, meteorologice, poate chiar biologice. E ceva, nu? Ştiinţa mondială îmbogăţită de noi descoperiri epocale, glorie nepieritoare astronauţilor în frunte cu profesorul Lupu! N-aveţi cumva un capăt de sîrmă, grosimea 0,2 mm? Aş avea urgentă nevoie, vă rog căutaţi-vă prin buzunare.

— Lasă-mă, omule, în pace! Nu port capete de sîrmă în buzunar!

— Atunci, spuneţi-mi pe care din cele două planete sînteţi de părere să aterizăm mai întîi? Pe Antonia sau pe cealaltă?

Lupu îl măsură lung.

— Părerea mea? Pe niciuna, tovarăşe Şelaru! Vom discuta după ce voi termina cu sistematizarea primelor observaţii.

— Straşnică glumă! O să le-o spun şi celorlalţi! Chicoti Petre. Se vor prăpădi de rîs, nu alta.

Lupu îi întoarse spatele, luă iar carnetul în mînă şi se adînci ostentativ în calculele începute, în timp ce Petre Şelaru părea că se bucură ştrengăreşte că izbutise să-l scoată din sărite pe profesor.

„Săgeata de argint" ajunsese la o distanţă relativ mică de cele două planete care aveau atmosferă, dar nu luaseră încă nicio hotărîre pe care din ele să aterizeze.

Lupu refuza cu încăpăţînare să dezbată problema, ceea ce provoca animozităţi şi contribuia la formarea unei atmosfere încărcate. Dan mai ales nu scăpa niciun prilej de a comenta pe un ton ironic „spiritul de iniţiativă" al conducătorului expediţiei. Acesta însă nu răspundea insinuărilor.

Într-o bună zi, şedeau în jurul mesei din încăperea mare a rachetei. Dan încredinţase comenzile pilotului automat şi, nervos, se sucea pe scaun, ca un elev nepregătit înaintea examenului. Virgil Lupu, instalat în capul mesei, părea o întruchipare a calmului şi liniştii. Profesorul răsfoia într-un teanc de foi, acoperite cu un scris mărunt, alese una, apoi încă una şi, apropiindu-le de ochi, începu să vorbească:

— După calculele efectuate de mine, peste 46 ore şi 16 minute putem fi în imediata apropiere a planetei acoperite cu apă, mai precis în dreptul insulei nordice. Pînă la cealaltă planetă, Antonia, zborul va dura apoi 107 ore şi 34 de minute.

Acum - în ce priveşte aterizarea! Vreau să vă spun de la început că nu sînt de părere să coborîm. Iată şi motivele mele îndelung cumpănite: În primul rînd, cred că va fi suficient să fotografiem şi să filmăm de la o înălţime relativ mică planetele, pentru a obţine material de ajuns ca să justifice întreaga noastră expediţie. Nu m-aş fi oprit la această soluţie, dacă n-aş ţine seama de greutăţile mari pe care le implică vizitarea ei.

O aterizare şi o decolare cosmică, prezintă totdeauna dificultăţi şi riscuri pe care nu le poţi cunoaşte dinainte.

După cum ştim, ambele planete au o forţă de atracţie cu mult mai mare decît a Pămîntului, deci înfrîngerea gravităţii va fi foarte grea la decolare. Şi să nu uităm că legătura cu Pămîntul e întreruptă, că nu avem nicio posibilitate de a cere ajutor. În caz de nereuşită, sîntem pur şi simplu pierduţi?

— Deci părerea dumneavoastră este să nu aterizăm? întrebă Sanda, cu un glas în care străbătea nemulţumirea.

— Din pricina marilor greutăţi şi pericole! spuse apăsat Petre, în locul profesorului.

Acesta rămăsese impasibil, ca şi cînd n-ar fi înţeles ironia.

Dan, cu nervii ca nişte coarde gata să plesnească, învîrtise pînă atunci printre degete o riglă de calcul. O puse brusc pe

masă.
— Tovarăşul Lupu susţine că şi un zbor peste cele două planete e mulţumitor, că fotografierea va justifica, repet, va „justifica" eforturile făcute pentru organizarea expediţiei noastre. Deci, e vorba de o justificare. Nu avem alte ţeluri, alte năzuinţe, nu ne preocupă probleme ştiinţifice, viaţa de pe aceste lumi nu ne interesează de fel, sîntem nişte simpli turişti, care se întorc acasă cu cîteva fotografii făcute la repezeală, pentru a justifica costul biletului de călătorie... şi eventual, a le strînge într-un album, pentru desfătarea mătuşilor şi a nepoţilor! Frumos punct de vedere, n-am ce zice!
Decolarea va fi dificilă? Vor interveni greutăţi neprevăzute? Nu tăgăduiesc acest lucru. Va trebui să aruncăm în balanţă întreaga noastră pricepere, întreaga noastră putere de muncă. A reuşit doar şi o decolare de pe Jupiter, a cărui forţă de atracţie e de asemenea mai mare ca a Pămîntului.
Ştiţi, pe de altă parte, că motoarele atomice au avut forţa să imprime navei în cursul zborului intersideral o viteză de mii de ori mai mare decît cea necesară pentru învingerea gravităţii acestor planete.
Tovarăşul Lupu cunoaşte toate acestea la fel de bine ca şi mine.
Am fi pornit oare în această expediţie, dacă nu eram hotărîţi să înfruntăm greutăţi şi riscuri oricît de mari, să facem totul pentru a duce la bun sfîrşit misiunea noastră?
Mărturisesc, tovarăşe Lupu, că atitudinea dumitale e pentru mine mai mult decît surprinzătoare, e de-a dreptul suspectă. Mă întreb dacă motivele invocate sînt cele reale, sau...
— Dan! interveni, prevenindu-l, Sanda.
Profesorul pălise. Se ridică greoi de pe scaun.
— Adevăratele mele motive, tovarăşe Brebu, stau în răspunderea pe care o port pentru viaţa şi sănătatea echipajului, ca şi pentru materialul care mi-a fost încredinţat. Nu am dreptul să pornesc acţiuni hazardate, să mă aventurez orbeşte, aşa cum ai face-o, de pildă, dumneata.
— Tovarăşi, spuse sentenţios „Antena", calmul este o calitate de nepreţuit pentru fiecare individ, dar îndeosebi pentru membrii unei expediţii ştiinţifice. Să analizăm problema pe-ndelete, căci „adhuc sub judice lis est", adică „procesul se

judecă încă", cum spune latinul.

— N-am putea să ne construim la decolare un fel de... tren de rachete, ca să învingem forţa mare de atracţie? Îmi amintesc că altădată s-a utilizat un sistem asemănător pentru decolările de pe Pămînt, propuse Sanda, mai mult ca să-l sustragă pe Dan de la o nouă intervenţie violentă.

— Cîtă naivitate! rîse Lupu. Iată ce se întîmplă cînd rezolvarea unor probleme tehnice e lăsată pe seama biologilor!

La aceste cuvinte, lui Şelaru îi sări ţandăra.

— Tovarăşe Lupu, strigă el, deşi nu sînt specialist, te asigur că pot face calculele unei decolări! Şi eu cred că ar fi fără rost ca, după ce am ajuns pînă aci, să nu aterizăm. M-aş simţi, zău, ca un flămînd în faţa unei fripturi bine rumenite, cu mîinile legate la spate... Dacă nu ne-am afla mult deasupra atmosferei, crede-mă, m-aş încumeta să sar chiar cu paraşuta să-ţi fac de jos semne cu batista.

Lupu îşi plimbă privirile de la unul la altul.

— V-aţi aliat vasăzică împotriva mea? Un adevărat complot!... N-a mai rămas niciunuia vreun dram de raţiune, nu mai e nimeni care să aibă mintea limpede, necuprinsă de febra aventurii? Dar fie, vă fac o altă propunere: să aterizăm pe satelitul uneia dintre planete, unde forja de atracţie e chiar mai mică decît pe Pămînt. Putem instala acolo un observator, putem trimite spre toate planetele rachete-sondă teleghidate, care să înregistreze automat datele de care avem nevoie, să...

Sanda îl întrerupse:

— De ce să ne mulţumim cu soluţii de compromis? Altfel nu pot califica propunerea dumneavoastră. Pe planetele acestui sistem par să existe forme de viaţă, care trebuie studiate nemijlocit, la faţa locului. Acceptînd proiectul acesta, ar însemna să nu ne facem datoria, înţeleg că aveţi scrupule, dar riscurile tot nu pot fi evitate într-o expediţie ca a noastră.

Cît despre satelit - nu văd ce interes deosebit ar prezenta pentru noi.

„Antena" insistă, căutînd să-l înduplece pe profesor:

— Doar o aruncătură de ochi, apoi ne întoarcem, pe onoarea mea de paraşutist amator.

O privire întunecată a lui Lupu îl făcu să înţeleagă că nu era dispus la glume. Părăsindu-şi calmul, profesorul izbi pumnul de tăblia mesei, făcînd-o să se cutremure.

— Vă priveşte! Faceţi cum doriţi! Eu unul îmi declin orice răspundere! Regret că legătura radiofonică cu Pămîntul este întreruptă, altfel v-aţi putea convinge că dreptatea e de partea mea. Nici un institut ştiinţific nu s-ar încumeta să vă dea dezlegare pentru un pas atît de nechibzuit. Vă avertizez însă că la întoarcere - bineînţeles dacă vom izbuti să ne întoarcem - veţi da socoteală!

Ieşi, trîntind uşa cabinei. În urma lui, răsună glasul sumbru al lui Petre Şelaru:

— „Sic transit gloria mundi" sau, pe româneşte, „Pînă la urmă s-a dat bătut"!

MORMÎNTUL

Trebuiau luate hotărîri importante. Era, în primul rînd, de ales între cele două planete. Din momentul în care se iscase neînţelegerea, Lupu refuza cu îndîrjire să-şi spună punctul de vedere, deşi Dan, sfătuit de Sanda şi de Petre, îşi ceruse - călcîndu-şi pe inimă - scuze pentru violenţa sa.

Profesorul îşi recăpătase pe deplin stăpînirea de sine. Îşi vedea de calculele lui, învăluindu-se în tăcere. Se întîlneau doar la masă, dar nici atunci nu le adresa vreun cuvînt şi se purta ca şi cînd sporovăielile lor nu l-ar fi interesat. Dan era nevoit să se descurce singur în toate şi preluase de fapt atribuţiile conducătorului expediţiei.

Acum, în preajma aterizării, simţea din plin greaua povară a răspunderii. Făcu, ajutat de Şelaru, numeroase calcule privitoare la aterizare şi la posibilităţile de decolare de pe planetele sistemului bisolar. Ajunseră la concluzia că, solicitînd motoarele la maximum, uşurînd racheta şi efectuînd unele modificări de construcţie, „Săgeata de argint" putea să decoleze. Părerea lui Dan era ca nava să coboare mai întîi pe planeta Antonia, unde predomina uscatul. Mai avea el un gînd, dar îl ascundea cu grijă celorlalţi: dacă tatăl său nu pierise în accident, era firesc să fi ales ca loc de refugiu această planetă. În ciuda climei aspre, ea prezenta însemnate avantaje pentru un grup de naufragiaţi cosmici.

Dar argumentele bine chibzuite ale tovarăşilor săi îl

convinseră pînă la urmă să schimbe itinerariul. Ei erau pentru aterizarea pe o insulă a celeilalte planete, care părea să aibă o climă mai prielnică şi putea fi mai repede cercetată, întinderea uscatului fiind mai mică.

După aceea, aveau tot timpul să viziteze Antonia.

*

**

Giganticul glob violet şi scînteietor creştea tot mai impunător în cîmpul vizual. Printre nori se desluşea de acum luciul apelor şi contururile întortochiate ale celor două insule.

În spatele lui Dan, rezemat de perete, profesorul Lupu sălta în palmă un mic calculator electronic.

Aşezată lîngă un hublou, într-un colţ al cabinei, Sanda, cu părul zburlit, cu obrajii aprinşi şi gura uşor întredeschisă, sorbea din ochi minunata panoramă.

Cît despre Petre, acesta tocmai îşi isprăvise observaţiile. Îmbrăcase mai mult în glumă costumul de scafandru astral şi încerca, fără succes, să-şi monteze globul străveziu.

— Mai avem, Dan, mai avem? întrebă el, aplecîndu-se peste umărul prietenului său. Pe cinstea mea... durează cam multişor uvertura asta!

Tînărul pilot întoarse capul şi îi răspunse pe acelaşi ton:

— Calmul este una din calităţile fără de care... etcetera, etcetera, aşa spuneai tu, Petre. Dar fii liniştit, într-o oră şi zece minute vom atinge solul. Eu cred că nu-i chiar atît de mult, faţă de anii petrecuţi în spaţiul cosmic.

— Şi totuşi e enorm! oftă înduioşător Petre. Zău, Sando, nu te înţeleg, îi reproşă el doctoriţei. Ai o inimă de granit! Vezi cum mă chinuiesc să-mi pun globul şi stai nepăsătoare, nu-i aşa că-mi vine bine costumul...

— Ce-ţi trece prin minte? Ce vrei cu costumul şi la ce-ţi foloseşte globul?

— Cuum? Te pomeneşti că vrei să mă faci să cred că ne vom putea plimba acolo ca pe Calea Victoriei?

— Asta nu, dar nici de costum nu vom avea nevoie. Şi nici de coiful cu care vrei neapărat să te împopoţonezi. Temperatura

nu depăşeşte cu mult pe cea dintr-o zi de vară în Bucureşti, iar atmosfera este aproape respirabilă. La început va trebui să ne folosim de măşti filtrante. Ele vor reţine gazele dăunătoare pe care le-ai detectat prin analiza spectroscopică. Atmosfera conţine însă destul oxigen şi nu va trece mult pînă ce vom putea respira liber. În multe privinţe, ne vom simţi deci ca pe Pămînt.

— Trebuie să vă contrazic, interveni Lupu, renunţînd la tăcerea în care se refugiase pînă atunci. Vorba vine că o vom duce ca pe Pămînt. Realitatea este că ne vom tîrî ca şopîrlele, ca şerpii! Vom fi aproape de două ori mai grei decît pe planeta noastră. Cine poate prevedea cum va reacţiona organismul nostru la această atracţie de-a lungul şederii pe planetă?

— Nu e cazul să exagerăm, tovarăşe profesor, replică Sanda. Şi în această privinţă, problema va fi aceea a adaptării, proces pe care îl pot de altfel grăbi printr-un tratament corespunzător. Cred că peste trei-patru zile nici nu ne vom mai aminti că am trecut pentru a doua oară prin stadiul primei copilării, al mersului de-a buşilea.

— Spui că e cazul să-mi scot costumul? întrebă „Antena", decepţionat.

— Desigur, pe răspunderea mea!

— Atunci, ce astronauţi vom fi? Fără costum de scafandru cosmic? Mă voi simţi ca o căpetenie de indieni Sioux lipsită de podoaba penelor, ca un cavaler medieval în halat de baie sau...

— ... sau ca un păun cu coada retezată, îl întrerupse, rîzînd, Sanda.

— Rea eşti, Sando, tare rea! Sînt de o rară modestie, dar mă gîndesc că prietenii mei vor rămîne dezamăgiţi, dacă nu le voi aduce cîteva fotografii în această robă de gală, fără de care nimeni nu-şi poate închipui un adevărat cuceritor al spaţiilor interastrale! De altfel şi Nansen s-a fotografiat în costum de explorator şi Bleriot în costum de pilot şi Jack Dempsey în acela de boxer, numai eu...

— Ia mai lasă bazaconiile! îl întrerupse Dan. Îmi împuiezi capul cu pălăvrăgelile tale şi nu pot fi destul de atent la pilotare. Mai bine adu măştile de respirat.

Planau acum deasupra insulei. Toate detaliile se conturau cu o mare precizie, ca pe o hartă în relief. Dar, spre dezamăgirea lor, petecul de pămînt părea pustiu. Stînci cenuşii, de care se spărgeau valurile mării, podişuri înalte, împrejmuite

de creneluri aidoma unor ziduri de cetate medievală. Şi atît! La această impresie de pustietate se adăuga senzaţia tot mai nesuferită a propriei lor greutăţi sporite.

Dan cercetă peisajul prin binoclu, în căutarea unui loc potrivit pentru aterizare. Spre nord-vest, coasta se lărgea, formînd un brîu de nisip argintiu, de vreo 80-90 metri. Era atît de neted, încît cu greu îţi puteai închipui că o vietate călcase vreodată pe acolo. „Săgeata de argint" execută cîteva viraje largi, majestuoase, apoi se lăsă încet pe cosmodromul natural.

Nu părăsiră imediat racheta. Numeroase aparate automate intrară în funcţiune, absorbind aerul dinafară, stabilind compoziţia, temperatura, umiditatea şi alte caracteristici ale mediului extern. De-abia cînd toate datele obţinute fură amănunţit verificate, deschiseră trapa. Îmbrăcaţi în haine uşoare - termometrul arăta peste 40° - cu aparatele de respirat montate în dreptul gurii şi nasului, păşiră pe plajă.

Peisajul era scăldat într-un nimb violet. Soarele roşu, ca o cireaşă mare şi coaptă şi fratele său siniliu se ridicau la orizont, deasupra întinderii nesfîrşite a oceanului. Cîţiva nori trandafirii rătăceau agale, mînaţi de o adiere lină. Stîncile, plăzmuiri fantastice ale naturii, cu vîrfuri ascuţite, de suliţă, sau cu rotunjimi perfecte, aveau măreţie şi totodată graţie.

Emoţia pricinuită de aterizarea în această lume necunoscută se risipi mai repede decît venise. Porniră voiniceşte spre capătul plajei, unde se înălţau stîncile. Numai după cîţiva paşi, „Antena" exclamă înciudat:

— Aţi avut dreptate, tovarăşe profesor, aici nu e chip de mers, căci abia pot să ridic picioarele. Simt cum mă cuprinde o oboseală cumplită... Mi-e peste putinţă să mai înaintez.

Lupu răspunse printr-un mormăit nedesluşit.

Nu mult după aceea, astronauţii zăceau pe nisip, sleiţi de puteri. Sanda scoase aparatul Gravifort, inventat cu puţin înaintea decolării lor de pe Pămînt şi îi supuse pe toţi unui tratament cu raze. Îşi reveniră în curînd şi putură - deşi cu greu - să-şi continue drumul. Mai mult se tîrau pe genunchi, ajutîndu-se cu braţele, aşa cum le-o prezisese Lupu.

O oră şi mai bine ţinu drumul pînă la peretele stîncos. Printre masele de piatră străluceau filoane metalice. Din loc în loc, stîncile de gresie alternau cu roci în aparenţă vulcanice, necunoscute pe Pămînt. Începuseră să regrete că aterizaseră

aci, căci se părea că insula nu prezenta interes decît cel mult pentru unele studii geologice. Virgil Lupu aduna probe de rocă, pe care le aşeza cu migală - ca pe nişte comori - în săculeţele dinainte pregătite.

Dan se purta de-acum cu gîndul să dea semnalul de întoarcere, cînd atenţia îi fu atrasă de ceva neobişnuit. La vreo sută de metri, pe un platou pietros, se vedea o stîncă cu totul diferită de celelalte.

Se îndreptară într-acolo. Roca era dintr-o marmură albă ca laptele, de o netezime surprinzătoare. Aci se împleteau arcade îndrăzneţe cu coloane zvelte, o adevărată dantelărie de piatră, de o neasemuită splendoare. Se opriră copleşiţi de frumuseţea tabloului:

— Nu-ţi vine să crezi că asemenea minunăţii pot fi opera naturii! exclamă Sanda.

Lupu rîse:

— Dacă ai fi vizitat celebrele grote de calcar de pe Pămînt, ţi-ai fi dat seama ce dăltuitor neîntrecut e natura!

— Se poate, nu tăgăduiesc că natura e un meşter iscusit, dar să nu uităm că aci nu e vorba de calcar, ci de marmură dură, o rocă care nu prea se sinchiseşte de vînturi şi ploi. Şi pe urmă, pare şlefuită...

Petre Şelaru, care mergea înaintea celorlalţi, dispăru după o cotitură.

Deodată îi auziră glasul:

— Veniţi, veniţi repede! De necrezut! Fantastic! Ca-n „O mie şi una de nopţi "...

Se grăbiră să-l ajungă din urmă şi se convinseră curînd că de data asta, oricine în locul „Antenei" ar fi reacţionat la fel.

Pe o întindere de vreo sută de metri pătraţi, creşteau flori de cele mai variate forme şi culori. Toate însă erau scurte şi cu tulpina groasă. Printre straturi, cîteva cărări pietruite duceau, ca nişte raze, spre acelaşi punct din peretele de marmură.

Urmară, la întîmplare, una dintre cărări. Descoperirea neaşteptată îi făcuse să uite oboseala şi deodată se treziră alergînd.

Ajunseră la ţintă epuizaţi şi se lungiră pe piatra albă. Peretele de marmură forma o concavitate cu raza de cîţiva metri. În centrul acestei nişe se ridica un fel de sarcofag, bogat ornamentat, presărat cu flori proaspete şi cu salbe de pietricele

multicolore.

Iar deasupra sarcofagului, pe o placă de marmură neagră, era o inscripţie, a cărei primă parte era dăltuită cu dibăcie, în timp ce ultimele rînduri fuseseră cioplite stîngaci.

Sanda o citi cu glas tare:

FRANCESCO LUANDA, 1981-2017.

AICI, PE ACEASTĂ INSULĂ CARE ÎI POARTĂ NUMELE, L-AM LĂSAT NOI, ANTON BREBU SI IFRIM FODOR, PENTRU TOTDEAUNA, PE TOVARĂŞUL NOSTRU DRAG. FĂRĂ TINE, FRANCESCO, NE SIMŢIM NEGRĂIT DE SINGURI PE ACEASTĂ PLANETĂ STRĂINĂ.

— Francesco! murmură Dan. Tovarăşul tatălui meu! E mormîntul lui Francesco! Ifrim sau tata a scris aceste cuvinte... Au fost aici, pe această insulă, în acest loc! Au ajuns pe această planetă. Explozia de care ni s-a vorbit nu a avut loc! Tovarăşe Lupu, cum explici dumneata toate acestea? Cum rămîne cu mesajul şi mai ales cu bubuitura pe care ai auzit-o? Ajută-mă să înţeleg!

Se apropie ameninţător de fostul asistent al lui Anton Brebu. Speriaţi, Petre şi Sanda îl traseră înapoi. Lupu se dădu îndărăt şi îşi roti privirile jur împrejur, dezorientat:

— Habar n-am, Dan, îţi mărturisesc că nici eu nu mai pricep nimic. S-or fi salvat... totuşi! Ce ştiu eu cum s-au petrecut lucrurile? Viaţa ne oferă adesea surprize, care seamănă cu adevărate miracole. Dar nu înţeleg ce-mi impuţi mie? Dacă am greşit, am fost doar de bună credinţă.

Dan nu-i răspunse.

— Să cercetăm mai departe malul, spuse el cu răceală. Poate vom găsi şi alte urme...

Dar în afară de mormîntul lui Francesco, pe insulă nu mai exista nicio dovadă a trecerii primei expediţii.

Se întoarseră la rachetă. Deşi osteniţi din cale afară, se apucară de lucru. În scurt timp „Săgeata de argint" se transformă într-o navă capabilă să străbată valurile oceanului.

A doua zi, la revărsatul zorilor, ridicară ancora. Pe cealaltă insulă, spre care se îndreptau, nădăjduiau să dezlege, însfîrşit, taina profesorului Brebu.

*

**

Privită de la distanţă, „Săgeata de argint" semăna acum cu un submarin. Partea superioară se transformase în covertă, fiind împrejmuită de o bară metalică, iar la mijloc astronauţii ridicaseră o mică caiută, din plăci de aluminiu. Botul ascuţit al navei spinteca valurile de un violet închis, aidoma cerului, stîrnind o spumă albicioasă.

Cei doi sori coborau încet spre asfinţit. Peste tot sălăşluia aceeaşi linişte deplină, neîntinată. Nici un ţipăt de pasăre pe tot întinsul bolţii. Nu se auzea nici măcar zgomotul de motor, atît de obişnuit la un vas, căci îl absorbea un amortizor anume instalat.

Dan şi Sanda se odihneau pe şezlonguri, lăsîndu-se mîngîiaţi de briză. Se simţeau mai bine, căci Gravifortul Sandei făcuse adevărate minuni, grăbind adaptarea la forţa de atracţie considerabilă a planetei.

— Nădăjduiesc că acum îmi vei da dreptate, Sando! spunea Dan Brebu, privind-o cu insistenţă. Lupu a fost demascat. Cred că nimeni nu mai poate pune la îndoială faptul că explozia de care vorbise nu era decît o născocire. Deci tot ce a susţinut, toate mărturiile care au indus în eroare o lume întreagă, sînt false. Expediţia a ajuns pe una din aceste insule. Francesco a murit, cine ştie cum, dar pe tata şi pe Ifrim nădăjduiesc să-i găsim în viaţă. Trebuie să dăm de ei, Sando, cu orice preţ!

— Iartă-mă, Dane, dar nu sînt pe deplin convinsă. Te pripeşti cu învinuiri foarte grave. Poate s-a înşelat chiar tatăl tău, socotind explozia inevitabilă. Poate că defecţiunea era mai puţin gravă decît a crezut. Poate au izbutit să repare avaria şi să ajungă pe insulă. Şi cine ştie dacă bubuitura nu se datora distrugerii aparatului de radioemisie? Lupu n-avea de unde să le ghicească pe toate astea. S-ar putea să fi fost de bună credinţă şi să fi comunicat lumii într-adevăr cele auzite din gura tatălui tău.

De altfel, ţi-o repet, nu mă dumiresc ce l-ar fi putut împinge către o crimă atît de monstruoasă. Căci, după mine, e mai condamnabil decît un ucigaş cel care, ştiind că un om se află în primejdie, nu-i vine în ajutor. După cîte mi-ai spus tu, Lupu nu numai că n-a venit în ajutorul tatălui tău, dar a şi

descurajat sistematic pe cei care voiau să organizeze expediţii de salvare. Ce putea să-l îndemne la aşa ceva? Îl ura atît de mult pe tatăl tău? Îi făcuse Anton Brebu vreun rău?

— Nu ştiu, Sando. La început, o puneam pe seama invidiei, a dorinţei de a parveni. Pe urmă m-am gîndit că o făcuse numai şi numai ca să-şi însuşească roadele muncii tatălui meu. În ultima vreme însă, am început şi eu să şovăi. Nu-mi vine a crede că toate acestea ar putea constitui mobilul unei crime atît de înfiorătoare. Doar o ură crîncenă, neîmpăcată... Nu... nu ştiu ce să mai gîndesc... Mă întreb de ce nu dă tata vreun semn de viaţă. Chiar dacă n-au observat coborîrea navei, noi am lansat atîtea rachete semnalizatoare după descoperirea mormîntului...

Sanda se ghemuise lîngă el, îşi lipise obrazul de al lui şi îi şopti:

— Să nu pierdem speranţa!

Rămaseră aşa, cu privirile pierdute în largul mării.

Deodată, apariţia gălăgioasă a lui Petre îi făcu să-şi întoarcă capetele:

— Ahoi, ahoi! Pămînt la orizont! Şi voi habar n-aveţi!

„Uriaşi sînt şi cerul şi marea,
Dar inima mea-i mai uriaşă,
Mai viu ca smaragde şi stele
Luceşte în raze, iubirea!"

Sanda îl privi mai întîi încruntată, apoi obrazul i se destinse.

Dar vajnicul „marinar" găsise de-acum un nou vers din Heine, potrivit situaţiei, pe care-l recita cu mimica lui personală:

„... însă tu, copilă, nu te năuci holbînd ochii la glume,
Admirîndu-mă ca pe-un supraom.
Ci dintîi dă-mi un fierbinte ceai cu rom,
Că simt, am rebegit pînă la oase
Tot îngheţul ăstei nopţi igrasioase.
Şi nu uita că ăştia, cîţi nemuritori ne socotim,
Uşor supuşi răcelilor putem să fim
Şi vai, chiar şi noi, obişnuiţii cu un trai de rai
Cînd căpătăm nemuritoarea tuse sau divinul guturai..."

— Bine, bine, uite, cobor şi-ţi prepar un ceai, înfometatule care degeră pe canicula asta!

— Cu rom!

— Cu rom sau, dacă preferi...

— Întocmai, ai ghicit, Sando, rom cu ceai!

Sanda coborî în navă, lăsîndu-i rezemaţi de balustradă, urmărind dunga întunecată ce se ivise la orizont.

— Cînd ajungem? întrebă Şelaru.

— Cel mai tîrziu în două ore. Pînă atunci nu va fi coborît încă noaptea. Ce face Lupu?

— Nimic! Stă într-un fotoliu şi priveşte tavanul, ca şi cînd pe el ar fi zugrăvită vreo frescă celebră. Cînd îl întreb ceva, fie că nu răspunde, fie că spune vreo aiureală, cum fac eu cînd sînt bine dispus. Numai că lui nu i se potriveşte! Spune, Dan, ajunşi pe insulă, cu ce începem?

— Cît mai e lumină, sînt de părere să navigăm încet de-a lungul coastei, pînă găsim un loc potrivit pentru acostare. Apoi ancorăm şi ne petrecem noaptea în rachetă. Iar mîine, în zori de zi, o pornim într-o primă plimbare pe insulă.

— Ceaiul, poftiţi la ceai! se auzi de jos glasul Sandei.

Pofta de mîncare nu le lipsea, iar urmările neplăcute ale forţei mari de atracţie fuseseră aproape înlăturate de tratamentul eficient urmat în ultimele douăzeci şi patru de ore. De aceea, cei doi prieteni nu se lăsară prea mult rugaţi. Coborîră prin trapă în încăperea mare, unde îi aştepta masa pusă, cu ceştile aburinde.

ALIAŢII MISTERIOŞI

De aproape, insula îţi dădea impresia unei adevărate oaze în deşertul sclipitor al valurilor.

Ţărmul era în această regiune împădurit. Copacii rămuroşi îşi încovoiau crengile grele deasupra oglinzii apelor. Cei mai mulţi aveau trunchiurile neobişnuit de groase, cu un diametru ce depăşea uneori înălţimea. Frunzele mari, romboide sau triunghiulare erau portocalii, iar vîntul puternic ce se stîrnise le făcea să foşnească metalic.

Astronauţii aruncară ancora şi ţinură sfat.

În atitudinea profesorului Lupu se produsese o schimbare bruscă. Părăsise definitiv tăcerea şi indiferenţa şi se arăta dintr-odată doritor să participe la toate acţiunile. Faptul că Dan Brebu preluase pe nesimţite comanda părea să nu-l supere de fel. Se

împăca cu situaţia într-un mod atît de firesc, cu atîta dezinvoltură, încît celorlalţi nici nu le venea să-şi creadă ochilor. Răspundea cu amabilitate la orice întrebare, se oferea să ajute şi chiar să execute anumite lucrări anevoioase. Pînă şi Dan era contrariat de această schimbare. Deşi cu inima plină de îndoieli, îi solicita acum colaborarea în probleme tehnice şi ştiinţifice dificile.

Căutînd parcă să-l cîştige de partea sa, Lupu îi dădea dreptate în mai toate problemele.

În cursul discuţiei care avu loc după coborîrea ancorei, Dan spuse că vrea să plece cu şalupa în căutarea unui loc mai propice, cu o plajă mai largă. Sanda şi Petre Şelaru se împotriviră, invocînd că pînă la înserare nu mai era mult. Dar Lupu îl susţinu şi se oferi să-l însoţească. Pînă la urmă ceilalţi cedară.

Coborîră barca cu motor şi porniră la drum. Lăsînd pe Sanda şi Petre în rachetă.

Şalupa spintecă valurile cu peste 80 kilometri pe oră, navigînd la o depărtare de cîteva zeci de metri de ţărm. Dan ţinea maneta de direcţie, iar Lupu cerceta ţărmul prin binoclu. La un moment dat, profesorul zări o porţiune de mal unde marginea pădurii, mai retrasă, lăsa loc unei plaje întinse, care cobora în pantă lină spre mare.

— Tocmai ce ne trebuie, remarcă el arătînd cu mîna întinsă spre fîşia albă de nisip.

— Da! Aci ne vom putea instala, îl aprobă Dan. Acum să ne întoarcem.

Se însera. Curînd sorii pieriră la orizont. Nori negri şi groşi acoperiră bolta, învăluind-o parcă într-un giulgiu.

Odată cu lăsarea nopţii, se stîrni vîntul, care crescu repede în intensitate. Pereţii şalupei începură să se cutremure şi să geamă sub asaltul vijeliei. Un val uriaş se înălţă, apoi al doilea... al treilea... Şalupa sălta sprintenă pînă în vîrf, pentru a aluneca apoi în adevărate prăpăstii, în hăuri fără fund.

Dan strîngea cîrma între degetele înţepenite, iar Lupu îi dădea ajutor ori de cîte ori furia talazurilor ameninţa să i-o smulgă. Unindu-şi forţele, izbutiră să menţină o vreme echilibrul bărcii. Dar un val înalt de peste zece metri, care se năpusti cu o furie distrugătoare, puse capăt sforţărilor lor. O izbitură năpraznică, un pîrîit asurzitor şi se pomeniră zvîrliţi peste bord.

Se dezmeticiră înotînd cu disperare în vîrtejul apelor clocotitoare. Totul fierbea, vuia, urla în jurul lor, ca şi cînd un vulcan ar fi scuipat dintr-odată întregul său miez de lavă. Într-o crîncenă încleştare cu elementele dezlănţuite, luptau să se menţină la suprafaţă şi acest lucru era cu atît mai dificil, cu cît aci, pe această planetă cu o atracţie considerabilă, adîncul îi atrăgea ca un magnet.

Un nou tăvălug de ape îi copleşi şi le luă răsuflarea.

Dan simţi cum îl părăsesc puterile. Ar fi vrut să-l ajute pe Lupu, dar muşchii îi erau vlăguiţi şi o ceaţă cenuşie îi împînzea ochii. Înghiţea apă, tot mai multă apă. Moleşeala îl cuprindea, ispitindu-l să nu mai opună rezistenţă, să se lase cu totul în voia valurilor.

Deodată însă, în jurul lui apele se liniştiră ca prin farmec. Plutea acum lin, pe spate, ca într-un bazin. Clipi din ochi, crezîndu-se pradă unor halucinaţii. Dar se convinse curînd de realitate.

Se afla într-o cupă imensă de cleştar, care răsărise de undeva, din adîncuri. Lîngă el plutea trupul nemişcat al profesorului Lupu şi şalupa răsturnată. Încercînd să se ridice, simţi sub picioare fundul cupei.

Dar îl mai aşteptau şi alte surprize. Pereţii străvezii ai cupei creşteau neîncetat, înălţîndu-se tot mai sus, pînă se uniră într-un fel de boltă. Erau acum în interiorul unui glob transparent cu un diametru de peste zece metri, care sălta pe valuri ca o minge uriaşă. În acelaşi timp, apa din interior scădea, absorbită parcă de o pompă nevăzută.

Cîteva minute mai tîrziu, interiorul sferei era uscat şi aceasta nu mai sărea de pe o coamă pe alta, ci înainta vertiginos, ca şi cînd ar fi fost remorcată de o navă.

Oricît se căznea Dan să privească prin pereţii sferei, nu zărea decît cerul de păcură şi marea răscolită de vîltoarea elementelor.

Se apropie de Lupu şi îngenunche lîngă el. Acesta se trezea tocmai din leşin. Dan îi povesti cele petrecute şi profesorul fu tot atît de uimit ca şi el.

— Poate c-am fost înghiţiţi de vreun animal străveziu! observă Lupu. Dar nu-mi vine să cred. Sfera aceasta e atît de perfect rotundă...

Pe neaşteptate, lumina crudă a unui reflector străpunse

întunericul.

— Racheta! „Săgeata de argint"! strigară amîndoi într-un glas. Nu departe de ei se distingeau hublourile luminate ale navei şi deasupra, pe un catarg improvizat, reflectorul care se rotea neîncetat, ca un far maritim. Pe bord se vedeau agitîndu-se două siluete.

Sfera se apropiase la cîţiva metri de corpul rachetei. Aşa cum se ridicaseră, pereţii străvezii se lăsară în jos, pînă ce ajunseră în dreptul scării metalice a navei.

Sanda şi Petre îşi aşteptaseră tovarăşii cu îngrijorare crescîndă şi revederea provocă de ambele părţi o adevărată explozie de bucurie. Îmbrăţişările nu mai luau sfîrşit; de-abia tîrziu îşi aduseră aminte de şalupă, care mai zăcea pe fundul sferei. O ridicară cu ajutorul macaralei electrice şi o fixară de bord.

— Ce-ar fi să luăm cu noi făptura sau aparatul acesta curios, care ne-a salvat viaţa? propuse Dan şi se aplecă peste balustradă.

Sfera însă dispăruse.

O înghiţiseră valurile, aceleaşi valuri care o aduseseră la suprafaţă!

Multe ore astronauţii nu-şi găsiră liniştea, făcînd tot felul de presupuneri cu privire la miracolul care îi salvase, interpretîndu-l în fel şi chip. Dar niciunul dintre ei nu izbuti să ghicească cine era „geniul bun" care le venise în ajutor.

Planeta misterioasă, această lume a apelor, le arătase una din minunile ei.

A DOUA INSCRIPŢIE

Furtuna se potoli în aceeaşi noapte. În zori, cînd astronauţii se treziră odihniţi şi dornici să-şi reînceapă munca, sorii-fraţi străluceau pe boltă, un rubin şi un safir, pe un fond liliachiu.

Navigară cu racheta pînă la plaja descoperită în ajun, iar acolo debarcară. Coborîră o barcă pliantă din metaplast, aparate de filmat şi fotografiat, alimente şi arme. Nimic nu trăda prezenţa vreunei vietăţi. Niciun strigăt de animal, niciun ţipăt de

pasăre, doar foşnetul frunzelor şi vuietul valurilor. Cu raniţele în spinare, înarmaţi cu carabine scurte, porniră într-o primă explorare. Codrul era des în această parte a insulei, aşa încît se hotărîră să meargă pe jos. Se gîndiră mai întîi că cineva ar fi trebuit să rămînă de pază, dar pe urmă renunţară la această precauţie, căci nimic nu-i făcea să bănuiască vreo primejdie. „Săgeata de argint" fusese ancorată la mai bine de treizeci de metri de ţărm, iar şalupa, trasă la mal, nu putea fi luată de valuri.

Micul grup, condus de Dan Brebu, se înfundă în pădure.

Cît a fost ziua de lungă, rătăciră printre copaci scunzi şi groşi, fără să dea de capătul codrului. Adunară frunze, ierburi, fructe şi flori, luară probe de sol, pînă-şi umplură raniţele şi se reîntoarseră pe-nserat, frînţi de oboseală.

Noaptea şi-o petrecură în baracă. Cînd le era somnul mai dulce, nişte urlete fioroase îi făcură să sară buimăciţi de pe saltele. Petre Şelaru apucă carabina şi se repezi primul spre uşă.

Întunericul era deplin: cerul şi pădurea se uneau într-o singură masă tuciurie.

Rămaseră în prag, cu inimile strînse, ascultînd. Răcnetele veneau de undeva din stînga şi erau atît de groaznice, încît înlemniră de spaimă. Tropote făcură apoi să se cutremure solul.

Era vădit că nişte fiare şi nu din cele mici, se încleştaseră într-o luptă pe viaţă şi pe moarte. „Antena" se înapoie în cabană, cu gîndul să aducă un reflector puternic. Dar Dan nu-i dădu voie să-l aprindă, de teamă să nu atragă asupra lor animalele.

Curînd zgomotele pieriră şi din nou liniştea coborî peste plajă. Aprinseră reflectorul. La o aruncătură de piatră, nisipul fusese răscolit de o turmă de sălbăticiuni; petele de culoare închisă de pe nisipul argintiu dovedeau că lupta fusese crîncenă.

De somn nu mai putea fi vorba în noaptea aceea; Dan luă hotărîrea ca, de-aci înainte, racheta să nu mai fie lăsată fără pază.

Înainte de răsăritul sorilor, un cutremur destul de puternic zgudui insula şi stîrni valuri mari pe ocean.

A doua zi reluară explorarea, plecînd în direcţia opusă celei alese în ajun. De data aceasta, de pază rămase Petre. „Antena" nu prea era mulţumit de această însărcinare, dar recunoscîndu-i necesitatea, se împăca cu soarta.

La amiază, astronauţii făcură un prim popas. Lupu îşi puse raniţa la căpătîi şi se culcă în iarba scurtă şi catifelată. Dan se căznea să întocmească o hartă a ţinutului, iar Sanda alerga neastîmpărată prin luminiş, căutînd să prindă nişte vietăţi cărămizii, asemenea unor viermi, care se zbenguiau jucăuşe prin albia unui pîrăiaş.

Îndepărtîndu-se de ceilalţi, se trezi la marginea pădurii. Un trunchi de o formă şi culoare cu totul deosebită de a celorlalţi îi aţîţă curiozitatea. Îşi plimbă privirea de-a lungul acestui copac ciudat şi se pregătea tocmai să taie o secţiune din coajă, cînd îşi dădu seama că acolo unde ar fi trebuit să fie rădăcinile erau nişte gheare enorme, înfipte în ţărînă. Ceva mai încolo era încă un „trunchi" de acest fel.

Cînd înălţă capul, un fior de gheaţă îi trecu prin şira spinării.

„Copacii" nu erau copaci, ci două picioare butucănoase ale unui animal, înalt cît o casă, cu un cap asemănător celui de rinocer. Fiara stătea în poziţie verticală, sprijinindu-şi greoi labele de coroana unui copac. Ochii mici şi cruzi ţintuiau minuscula făptură din faţa lor.

Înlemnită de spaimă, Sanda nu izbuti să se clintească din loc. Picioarele îi erau ca paralizate, mîinile îi atîrnau neputincioase şi gura i se încleştase. Vru să ceară ajutor, dar de pe buze nu i se desprinseră decît nişte sunete nearticulate, pe care numai ea le auzi. Femeia şi straniul animal stăteau aşa, faţă în faţă, într-o hipnotică imobilitate.

Apoi fiara ridică lent o labă imensă.

Sanda scoase un ţipăt şi, împleticindu-se, căzu leşinată la pămînt. Aceasta îi fu salvarea. Lipsit de agilitate, animalul îşi greşi ţinta şi rămase descumpănit.

Strigătul Sandei ajunse pînă la urechile lui Dan şi ale profesorului Lupu. Alarmaţi, săriră amîndoi în picioare şi se năpustiră înainte, cu armele în mînă.

Dan ajunse primul. Se grăbi să tragă, fără să ţintească bine şi nu nimeri. Animalul îl atinse cu laba şi îl zvîrli cît colo, împreună cu arma lui. Se lovi de trunchiul unui copac şi rămase în nesimţire.

Acum fu rîndul profesorului să ţintească. Era ultima şansă! Dar nici nu potrivise bine arma, cînd din spatele lui răsună un şuierat ascuţit. Fiara ridică labele spre cer, se clătină şi apoi se

prăbuşi ca lovită de trăznet. Căzu la numai doi metri de Sanda, care, trezită din leşin, sări repede în lături.

Dan Brebu nu păţise nimic. Era doar ameţit din pricina căzăturii şi-şi simţea capul învîrtindu-se ca un titirez. Încă nesigur, clătinîndu-se pe picioare, alergă spre Sanda.

Cînd o văzu teafără, o strînse în braţe atît de tare, încît era cît p-aci s-o facă să-şi piardă pentru a doua oară cunoştinţa.

Apoi, Dan se îndreptă spre Lupu, ca să-i mulţumească. Profesorul stătea lîngă animalul răpus şi-l privea fascinat.

— Iţi mulţumesc, strigă Dan. Iţi mulţumesc pentru prezenţa de spirit, pentru curajul de care ai dat dovadă. Dacă nu erai dumneata, Sanda...

— Eu... eu... bîigui Lupu roşind, am făcut ceea ce ar fi făcut oricare dintre noi.

— Iţi rămîn îndatorat, adăugă tînărul şi îi întinse mîna.

Profesorul, fără s-o observe, continuă să privească ţintă cadavrul fiarei. Dan îşi plimbă de cîteva ori privirea de la Lupu la animalul răpus şi înapoi. Ce-l preocupa oare pe profesor? Ce-l ţinea încordat de atîta timp? Oare această pată albastră, cît palma de mare, din mijlocul pieptului fiarei să fi fost pricina? Animalul nu purta nicio altă rană, nicio urmă de sînge. Doar această pată curioasă, perfect rotundă, ca un sigiliu...

Deodată lui Dan i se năzări ceva. Se certă, spunîndu-şi că e neverosimil, absurd. Dar încetul cu încetul, în mintea lui se statornici gîndul că nu avusese niciun motiv să-i mulţumească lui Lupu. Îi părea tot mai evident că fiara nu fusese răpusă de acesta. Altcineva o doborîse, cu o altă armă, necunoscută.

Aveau prieteni pe această insulă, prieteni devotaţi, care vegheau asupra soartei lor. Mai întîi îi smulseseră din valurile mării şi îi readuseseră pe rachetă, apoi o scăpaseră pe Sanda, într-un mod tot atît de surprinzător din ghearele dihaniei. Sau poate că Anton Brebu şi Ifrim Fodor îi protejau astfel. Dar în acest caz, de ce nu voiau să se arate?

Lui Lupu nu-i spuse nimic din cele ce gîndea. Dacă acesta voia să treacă drept salvatorul Sandei, n-avea decît. Bine că el, Dan, începuse să înţeleagă adevărul.

Fotografiară animalul şi Sanda pregăti în grabă cîteva preparate anatomice din ţesuturile corpului lui. Apoi o luară înapoi, spre rachetă.

Pe măsură ce înaintau, pădurea devenea tot mai deasă,

mai încîlcită. Printre trunchiurile aşezate atît de aproape unul de celălalt, încît pe alocuri păreau lipite, se întindea un tufăriş des, cu ţepi lungi şi ascuţiţi, care le sfîşiau îmbrăcămintea. Din loc în loc, calea era barată de arbori dezrădăcinaţi, prăbuşiţi de-a curmezişul.

Trebuiau să facă ocoluri mari, să sară peste crengi groase şi uscate, să-şi croiască drum cu cuţitele lungi de vînătoare printre plantele agăţătoare. Uneori decorul îi îndemna să se creadă în junglă; lipsea însă fauna pădurii tropicale, iar vegetaţia avea ceva masiv şi greoi. Dan conducea grupul, luptîndu-se din răsputeri să înlăture obstacolele. Apoi venea Sanda şi la urmă, năduşind din greu, profesorul Lupu.

Tîrziu după amiază pătrunseră, sleiţi de puteri, într-un luminiş. Razele celor doi sori se mai revărsau din belşug prin frunzişul copacilor, creînd jocuri stranii de lumină şi umbră. Se opriră şi Dan făcu ocolul poienii, ca să se convingă că nu-i pîndea nicio primejdie.

Într-o mică grotă aflată la marginea ei descoperiră urmele unui foc, cîteva vreascuri înnegrite şi un pumn de cenuşă. Tot acolo zăceau, năpădite de iarbă, cîteva cutii de conserve desfăcute, pe care anii îşi lăsaseră amprentele. Dan ridică una din ele şi izbuti să descifreze cele cîteva cuvinte, ştanţate în capacul alb de plastic.

„Concentrat de carne de porc - anul fabricaţiei 2007". Era anul cînd părăsise pămîntul expediţia lui Anton Brebu.

Dan rămase timp îndelungat cu cutia în mînă. Ceilalţi se apropiară de el, dar nu spuseră nimic. Impresionat de această descoperire, profesorul Lupu rupse primul tăcerea:

— Iată încă o dovadă că expediţia a ajuns pe această insulă! Tatăl tău s-a salvat, Dan, în ciuda propriilor sale preziceri şi a presupunerilor mele. Ai avut dreptate, iar eu m-am înşelat. Racheta n-a explodat şi echipajul a izbutit s-o, aducă pînă aici. Au trăit fără doar şi poate încă un timp din proviziile de pe navă, dar pe urmă, mi-e teamă că această insulă neprimitoare neputînd să-i hrănească...

O privire scurtă a lui Dan îl făcu să se oprească.

— Nu mi-e de loc teamă că tata nu s-ar fi putut descurca! spuse el tăios.

Sorii pieriseră de mult de pe cer şi un amurg vineţiu, cu nuanţe purpurii, învăluia pădurea. Dan Brebu consulta mereu

orientatorul astral şi harta întocmită de el. Codrul parcă nu se mai termina, deşi de mult ar fi trebuit, după socotelile lui, să iasă la ţărmul oceanului.

Ce era de făcut? Să ceară prin radio ajutorul lui Petre? Dar ce-ar fi putut face acesta? În cel mai bun caz, să lanseze o rachetă de semnalizare, care să le indice direcţia în care se afla nava. De răzbit tot n-ar fi putut răzbi prin desiş înainte de căderea nopţii.

La o înnoptare în inima pădurii nici nu se puteau gîndi; le mai stăruia în minte apariţia hidoasă a fiarei care o atacase pe Sanda. Atunci?

Aprinseră lanternele şi-şi urmară drumul prin labirintul acesta înfricoşător de trunchiuri uriaşe.

Cînd se aşteptau mai puţin, din întunecime se ivi pîlpîirea unei luminiţe mişcătoare. Curioşi şi totodată cu o vagă speranţă în suflet, se îndreptară spre ea.

Spre uimirea lor, lumina emana dintr-o sferă de mărimea unei mingi de tenis, care sălta prin aer la o înălţime de cîţiva metri. Sfera îi înconjură de trei ori, apoi o porni glonţ printre copaci.

Se hotărîră să urmeze acest „ghid" binevoitor. Erau încredinţaţi că aceleaşi făpturi misterioase care îi scoseseră de două ori din încurcătură le veneau şi acum în ajutor. În alte împrejurări, ar fi vrut desigur să afle mai întîi ce era cu această sferă luminoasă, după ce principiu se mişcă, dacă era teleghidată şi de cine, sau dacă era cumva o vietate zburătoare cu surse naturale de lumină. Dar de data aceasta erau prea istoviţi ca să-şi pună asemenea întrebări. Aveau o singură speranţă şi o singură dorinţă: să ajungă cît mai repede la rachetă şi să se odihnească.

Poate de aceea nici nu observară că poteca pe care apucaseră mai mult urca decît cobora. Cînd însă, dintr-odată, copacii rămaseră în urmă şi se treziră într-un peisaj deluros, avură certitudinea că globul, călăuza lor zburătoare, nu-i dusese spre „Săgeata de argint", ci în altă parte.

Mai merseră un timp pînă nimeriră pe un platou.

Înaintea lor, zidită într-un perete de stîncă, era o placă de marmură asemănătoare cu aceea de pe mormîntul lui Francesco.

Dan îşi simţi inima strînsă ca într-un cleşte. Oare nădejdile

sale cele mai scumpe avea să fie spulberate în cîteva clipe?

— Încă un mormînt - şopti Sanda cu glasul stins, ghicindu-i gîndul. Tristă planetă!

Apoi se apropie ca să poată citi inscripţia. Dan şi Lupu o urmară tăcuţi, în timp ce sfera fosforescentă, făcînd un ultim viraj, dispăru în frunzişul copacilor.

Pe placă erau doar cîteva cuvinte:

ÎN ACEASTĂ STÎNCĂ AM ZIDIT O CASETĂ. EA CUPRINDE ÎNSEMNĂRI, NOTE, DOCUMENTE ŞI LUCRĂRI ŞTIINŢIFICE ALE EXPEDIŢIEI NOASTRE COSMICE.

ANTON BREBU

Din spatele lui Dan răsună un strigăt nearticulat. Fusese oare o exclamaţie de uimire, de durere, de "spaimă? Tînărul se întoarse şi întrebă încet, cu o aparentă nepăsare:

— Ce aveţi, tovarăşe profesor?

— Piciorul! răspunse Lupu, văitîndu-se. Mi-am scrîntit piciorul! Ce durere insuportabilă! Mi-e teamă că nu voi putea merge mai departe!

Urcîndu-se în vîrful cel mai înalt al stîncii, Sanda zări, la cel mult un kilometru depărtare, reflectorul „Săgeţii de argint". Erau deci destul de aproape de ţărm; puteau ajunge în cel mult o jumătate de oră. Dar Lupu se plîngea de dureri la fiecare pas. Intrară în legătură radiofonică cu Şelaru şi apoi îi semnalară cu lanternele unde se aflau.

La chemarea lor, Petre sosi cu o targă şi, împreună cu Dan, îl duseră pe profesor la rachetă. Aci Sanda îi dădu primele îngrijiri.

Glezna era aprinsă şi umflată. Cînd vru să-i aplice o compresă, doctoriţa observă nişte vîrfuri de ţepi înfipte în piele. O surprinse un amănunt: gheata lui Lupu era atît de înaltă, încît niciodată ţepii n-ar fi putut ajunge singuri pînă la picior.

*

**

Somnul şi-l făcură în rachetă, căci ultimele întîmplări îi învăţaseră să fie prevăzători.

Sanda se trezi pe la miezul nopţii dintr-un coşmar şi se

gîndi să-i schimbe profesorului compresa. Încăperea era cufundată în întuneric. Aprinse lampa de pat şi-şi puse rochia de casă.

Boxa lui Lupu o găsi goală. Profesorul plecase. Vru să-i trezească neîntîrziat pe ceilalţi, dar se răzgîndi. Dan şi Petre aveau atîta nevoie de somn, de odihnă! Parcurse pe rînd toate încăperile navei astrale, dar nu dădu de pacientul ei. Urcă pe punte. Aci constată surprinsă că şi barca lipsea.

Bănuielile prinseră să se învălmăşească în mintea tinerei femei. Lungile discuţii cu Dan despre presupusa crimă a profesorului, atitudinea lui atît de schimbată din ultimele zile, accidentul de ieri, suspect din multe puncte de vedere şi care avusese loc tocmai în momentul cînd găsiseră cea de a doua inscripţie, toate acestea o neliniştea profund. Încotro plecase? Ce avea de gînd? Nu-l atrăgea cumva caseta tainică?

Din nou se gîndi să-şi trezească tovarăşii. Dar de fapt era o problemă pe care putea s-o rezolve şi singură!

Zis şi făcut.

Sanda se îmbrăcă în grabă, scoase una din micile bărci pneumatice ale navei şi desfăcu şurubul rezervorului cu aer comprimat. Barca se umflă repede şi doctoriţa o lăsă pe apă.

Amintirea întîlnirii cu fiara o făcu cîteva clipe să şovăie. Dar făcîndu-şi curaj, Sanda luă una din carabine şi coborî voiniceşte în barcă.

Vîslind cu nădejde, ajunse iute la mal şi coborî. Fără să zăbovească, o apucă în direcţia stîncii descoperite în ajun. Luminîndu-şi calea cu reflectorul electric, recunoscu locurile pe unde trecuseră după crengile rupte şi iarba călcată, după desişul despicat de tăişul cuţitelor.

În apropierea platoului, stinse lampa. Dar nici nu mai avea nevoie de ea. Pe placa cu inscripţia lui Anton Brebu juca un cerc galben de lumină. Sanda desluşi silueta unui om care, cu trupul aplecat înainte, cu mîinile ridicate şi lipite de stîncă, părea să îndeplinească un ritual mistic.

De-abia cînd ascultă cu atenţie, Sanda auzi un rîcîit, ca şi cînd mogîldeaţa ar fi umblat cu o unealtă.

„Vrea să fure caseta!" îşi spuse Sanda, făcînd un pas înainte, nehotărîtă încă dacă să-şi dea prezenţa în vileag sau dacă să se întoarcă pentru a-şi încunoştiinţa tovarăşii. Dar o întîmplare stupidă dădu o întorsătură nedorită lucrurilor. Scăpă

lampa din mînă şi aceasta, izbindu-se de stîncă, se făcu ţîndări.
La auzul zgomotului, Lupu îşi stinse fulgerător lanterna. Sanda se dezmetici şi se năpusti orbeşte înainte, dar cînd ajunse la placă, profesorul dispăruse, înghiţit de bezna dimprejur.
Ce trebuia să facă acum? Să se înapoieze la navă sau să rămînă aci, ca să vegheze asupra casetei? Dacă ar fi plecat, Lupu s-ar fi întors şi ar fi încercat iar... În casetă erau, pesemne, lucruri de mare însemnătate pentru expediţie, pentru Dan.
Se decise să rămînă.
Întunericul se mai risipi odată cu răsăritul „lunii" planetare. După vreo jumătate de oră, pe cer apăru şi luminiţa albăstruie a planetei Antonia. Cu degetele crispate pe ţeava armei, hotărîtă să-şi vîndă scump pielea dacă va fi atacată, Sanda îşi continuă veghea.
Ore îndelungate se plimbă ca o sentinelă în faţa plăcii, luptîndu-se cu oboseala şi cu somnul. Într-un tîrziu pe cerul întunecat se iviră, ca o aureolă sîngerie, zorile unei zile noi.

*

**

„Antena" se trezi din somn, căscă lung şi sări sprinten din pat.
— Hei, Dan, Sanda, deşteptarea! strigă el, bătînd cu pumnul în uşa boxei prietenilor săi. Sorii sînt pe cer de nu ştiu cîtă vreme, lăptarul a lăsat laptele în faţa uşii, iar cornurile îşi pierd frăgezimea. Eu nu mai pot de foame şi voi dormiţi... bată-vă norocul să vă bată. Tovarăşe Lupu, cum vă simţiţi, vă mai doare piciorul, ce părere aveţi despre un dejun sub cerul liber, pe covertă, dar despre globuleţul acela fosforescent care v-a dus ieri la cea de a doua inscripţie?...
Nimeni nu-i răspunse.
Contrariat, Petre Şelaru dădu la o parte perdeaua boxei în care dormea profesorul şi-l zări pe acesta învelit pînă peste cap în pături.
Voia tocmai să deschidă cealaltă uşă, cînd apăru Dan, cu ochii cîrpiţi de somn şi cu părul ciufulit.
— De ce zbieri, Petre? Nu mai e chip să se odihnească

omul! Unde-i Sanda?

— Ce vrei să spui cu,,,unde-i Sanda?" Astea-s glume prosteşti... Nu-i cu tine?

— Dacă ar fi, nu te-aş întreba! O fi sus. Lupu doarme?

— Da! Se pare că n-am reuşit să-l trezesc. Haide să-ţi căutăm nevasta! Fii liniştit, de răpit n-avea cine s-o răpească...

Urcară scările. Învelişul metalic al „Săgeţii de argint" scînteia sub razele sorilor, ca şi cînd ar fi fost din alamă strălucitoare. Sanda nu era nicăieri. Pe ţărm se zăreau însă urme proaspete de paşi şi, într-un loc ascuns, în spatele unui dîmb, se afla barca pneumatică.

— A coborît, spuse gînditor Dan. Ce-o fi căutat în plină noapte pe mal? Să mergem după ea! Hai, Petre!

— Şi Lupu? întrebă „Antena".

— Lasă-l să doarmă. Tot nu-l putem căra cu noi cu piciorul umflat.

— Bine, să-i dăm de urmă neastîmpăratei tale soţioare, că de! altceva mai bun tot nu aveam de făcut! Pun rămăşag pe o porţie de îngheţată că a pornit-o spre stîncă, să facă cercetări pe cont propriu, că tare-i întreprinzătoare!

O zăriră de departe, cu carabina sub braţ, patrulînd încet în sus şi-n jos.

— Ce faci acolo? strigă Petre de la douăzeci de metri.

Sanda nu le răspunse şi le făcu semn să se apropie mai repede.

— Aha, înţeleg! Ai visat azi noapte că cineva vrea să fure stînca sau chiar tot platoul şi te-ai hotărît să le aperi, în chip eroic, cu preţul vieţii tale...

Văzîndu-i chipul grav, tăcu brusc.

— Ce cauţi aici? întrebă şi Dan, pe un ton care-i trăda nemulţumirea.

— Îţi voi spune mai tîrziu! Unde e Lupu?

— În patul său. Doarme.

Sanda se linişti dintr-odată.

— Bine! Uite, eu vă propun să scoatem îndată caseta şi să-i cercetăm conţinutul. După aceea, vă voi explica, ce s-a întîmplat în noaptea aceasta.

— Spune-ne mai întîi cum de-ai ajuns aici, insistă Dan!

— Nu-mi mai puneţi întrebări! Scoateţi mai bine cît mai repede caseta!

— Mister, senzaţii, groază... spuse „Antena", dar se apucă să sfredelească stînca cu perforatorul de mînă. Dan îl ajuta îndepărtînd sfărîmăturile. Peste cîteva minute, placa, ce fusese zidită cu un liant necunoscut, se desprinse. În spatele ei era o deschizătură dreptunghiulară, care cuprindea o casetă mică, dintr-un aliaj de titan inoxidabil.

O scoaseră. Caseta nu era încuiată şi capacul se deschise uşor. Dan îşi vîrî avid mîinile şi dădu de un vraf de documente, care, în ciuda vremii, rămăseseră intacte, îi atrase atenţia un teanc de foi legate cu o sfoară subţire.

Pe prima filă se putea citi, cu litere mari şi regulate, cuvîntul: „Jurnal".

Dan recunoscu scrisul tatălui său. Cînd vru să desfacă nodul sforii, degetele îi tremurară atît de tare, încît avu nevoie de ajutorul Sandei.

Se aşezară toţi trei. Dan întoarse prima pagină şi, cu inima strînsă de emoţie, cu un glas care parcă nu era al lui, începu să citească rîndurile care-i dezvăluiau ceea ce de atîta vreme năzuise să afle...

SATELITUL PLANETEI OCEANELOR

25 august 2016

Numele meu este Anton Brebu. În Bucureşti, oraşul unde locuiesc, sînt profesor de astronautică la Institutul Astronomic. M-am hotărît să ţin jurnalul, cînd ne-am apropiat, după lunga noastră călătorie, de acest curios sistem planetar - denumit de noi Beta-5, în centrul căruia se află doi sori. Intenţionam să-l încep atunci cînd vom ateriza pe cel dintîi corp ceresc şi iată că acum creionul imprimator aşterne primele slove.

Jurnalul acesta este din foarte multe puncte de vedere un document cu totul neobişnuit.

În primul rînd, nu ştiu dacă va conţine cîteva file sau multe sute de pagini. Racheta noastră „Năluca" a suferit o avarie gravă, datorită ciocnirii cu corpuri meteorice şi mă tem că nu o vom putea repara niciodată cu forţele noastre. Ne aflăm, pe de altă parte, într-o zonă de impermeabilitate pentru unde

electromagnetice, iar legătura prin radio cu sistemul nostru planetar s-a întrerupt cu desăvîrşire. Singura noastră mîngîiere e gîndul că am mai putut transmite un ultim mesaj lui Lupu, iar el l-a făcut, desigur, cunoscut lumii întregi.

Mă frămîntă atîtea gînduri! Mă întreb de pildă dacă acolo unde vom ajunge vor exista condiţii pentru a supravieţui pînă la venirea expediţiei de salvare.

O altă ciudăţenie a jurnalului e data calendaristică. Am înscris 25 august 2016. Dar ce înseamnă asta aci? În Beta-5 nu poţi doar socoti timpul ca pe Pămînt. Anii nu mai corespund duratei revoluţiei unui corp ceresc în jurul Soarelui, zilele nu mai sînt echivalente cu rotaţia vreunui corp ceresc în jurul propriei axe. Am adus cu noi aceste unităţi de măsură a timpului, dar aci ele au un caracter convenţional.

Şi, însfîrşit, este fără doar şi poate, jurnalul care se ţine la cea mai mare distanţă de Pămînt, din toate cîte s-au ţinut vreodată. Mă înspăimîntă uneori gîndul prăpastiei cosmice care mă desparte de semenii mei.

Dar, oricum, voi fi perseverent în ţinerea jurnalului. Dacă nu mă voi întoarce cu el pe Pămînt, va rămîne îngropat, împreună cu sinteza observaţiilor noastre ştiinţifice, undeva, la bun adăpost. Cosmonauţii viitorului îl vor găsi odată şi odată şi îi vor citi filele cu pasiune... sau poate, nu-l vor afla niciodată şi atunci nimeni nu va şti pe Pămînt de soarta noastră.

26 august

Îmi consult ceasul. Au trecut 56 de ore de cînd sîntem la suprafaţa satelitului planetar pe care am fost nevoiţi să ne oprim. Ifrim Fodor, inginerul nostru, roboteşte cu migală la sistemul de propulsie. Trebuie să ajungem neapărat la planeta pe a cărei „lună" ne aflăm. Am botezat-o „Planeta Oceanelor", căci la suprafaţa ei se văd prin lunetă doar două insule micuţe, pete pestriţe pierdute în imensitatea unui noian de ape. Acolo ar putea să existe o floră bogată şi deci hrană pentru noi.

Satelitul acesta pare o lume a pustietăţii încremenite. Am făcut adineauri încă o plimbare, desigur la adăpostul costumului de scafandru astral. Pretutindeni acelaşi spectacol dezolant: stînci şi pietre, pietre şi stînci. Toate ascuţite, aspre, dăltuite ca de o forţă brutală, potrivnică rotunjimilor. În afară de pietre mai

există movile de praf. De fapt, suprafaţa acestui corp ceresc nu se deosebeşte cu nimic de imaginea pe care ţi-o oferă cei mai mulţi sateliţi din sistemul nostru solar, iar cerul e şi el obişnuitul cer cosmic, veşnic întunecat, pe care stelele strălucesc fără să sclipească.

Racheta noastră astrală a aterizat pe partea de noapte (o zi - ca şi o noapte - durează aci cîte 9 zile terestre fiecare). Va mai trece destulă vreme pînă ce vom vedea cum arată totul la lumina sorilor. Deocamdată ne servim de faruri puternice pentru a explora terenul, iar în lipsa lor ne călăuzeşte lumina stelelor.

27 august

Ifrim n-a isprăvit încă, deşi îşi cunoaşte racheta aşa cum îmi cunosc eu laboratorul catedrei de la institut: centimetru cu centimetru. A reparat pe cît s-a putut stricăciunea pricinuită de corpurile meteorice de la care ne-a venit tot necazul. După calculele lui, aveau cam mărimea unor cireşe şi, la prima vedere, te miri cum de au putut stînjeni un colos ca „Năluca" noastră. Dar cu viteza lor uriaşă, de zeci de kilometri pe secundă, au avut efectul unor adevărate proiectile.

E de mirare că n-am păţit-o şi mai rău.

Mă aflam tocmai pe un munte al satelitului, cînd Francesco Luanda, astronomul nostru, a venit în salturi mari pînă la mine, făcîndu-mi de departe semn cu lanterna. Terminase cele mai importante determinări ale sistemului planetar în care pătrunsesem şi voia să-mi împărtăşească concluziile sale.

Aşa cum i se întîmplă deseori, îl încearcă o emoţie puternică şi nu ştie cu ce să înceapă. De data asta are şi de ce. Sîntem doar primii pămînteni care au ajuns în sistemul Beta-5. Îi aud glasul vibrînd în receptorul aparatului meu de radio portativ.

— Ştii, Anton, e un sistem planetar modest ca dimensiuni, dar pe mine m-a şi fermecat; mă gîndesc mereu că nimeni înaintea noastră nu i-a schiţat schema cosmică - cu sorii centrali şi cu cununa de corpuri care-l înconjoară. Îmi vine să-l desenez în chip de hartă medievală, aşa... cu tot felul de embleme şi arabescuri... cu cavaleri în armuri şi animale fantastice.

Francesco e un romantic. Sîngele iberic al strămoşilor săi nu se dezminte. Îl cunosc acum atît de bine! La el ştiinţa nu e de

conceput fără poezia ştiinţei. Nu-i de mirare că scriitorul lui preferat este Camille Flammarion, iar chitara un tovarăş de care nu s-a despărţit în nici o expediţie astrală.

Ce deosebire între el şi Ifrim!

Poate că ar fi fost bine să se aleagă cu mai multă grijă cei trei membri ai echipajului, ţinînd seama că societatea se va reduce pentru ei multă vreme doar la contactul reciproc.

De altfel, în paranteză fie zis şi fiziceşte contrastul este mare. Ifrim înalt, masiv şi încet în mişcări; Francesco mic şi neastîmpărat ca o sfîrlează. În ce mă priveşte, sînt de statură mijlocie şi m-am îngrăşat în ultimii ani petrecuţi în rachetă.

Dar să ne întoarcem la spusele lui Francesco...

— Cei doi sori centrali sînt de mărimi aproximativ egale, volumul lor fiind de vreo 80 de ori mai mic decît al Soarelui nostru - îmi comunică el. În jurul lor se rotesc trei planete, dintre care cea mai mare are un satelit - cel pe care sîntem acum.

Întreg diametrul sistemului nu trece de o unitate astronomică; ar încăpea deci în distanţa dintre Pămînt şi Soare.

Corpul ceresc pe care ne aflăm are un diametru de vreo 1900 kilometri, pe jumătate ca Luna şi o atmosferă foarte rarefiată, de vreo 200 de ori mai puţin densă ca cea terestră. De aceea cerul se vede aproape la fel de întunecat ca în spaţiul interstelar, iar sunetele nu se transmit aproape de loc. Am calculat şi forţa de atracţie. E de 9,64 ori mai slabă ca pe Pămînt; iată de ce avem putinţa să ne deplasăm în sărituri atît de impresionante.

În acest moment am fost întrerupţi de Ifrim. Venea spre noi sărind de pe o stîncă pe alta cu siguranţa unui acrobat de profesie. Expresia feţii îi vădea o mare mulţumire. Se întîmplase desigur ceva deosebit din moment ce se hotărîse să-şi părăsească munca.

— Brebule, frate, am trecut peste ce era greu. Cred că în curînd voi fi gata - începu el. Nu mai am nicio îndoială: vom putea pleca! Am izbutit să pun la punct motoarele secundare, cele care folosesc combustibil lichid. Pentru decolarea de pe satelit vor fi îndestulătoare. Mai trebuie doar să fac o ultimă revizie, bineînţeles una foarte amănunţită, ca să nu rămînem în pană!

— N-am putea pleca spre o altă planetă din Beta-5? a întrebat Francesco pe neaşteptate.

L-am privit miraţi.

— De ce asta?

Cîtva timp s-a gîndit, apoi a continuat cu vocea schimbată:

— Planeta Oceanelor e fără îndoială cea mai apropiată, dar... să vă spun drept... nu ştiu cum ne vom simţi acolo!

— Ce vrei să spui? Bănuieşti că atmosfera conţine gaze toxice? l-am întrebat eu.

— Nu, nicidecum. Am stabilit prin analiza spectrală un procent apreciabil de oxigen. Dar... densitatea planetei e de 8,6 ori mai mare ca a Pămîntului. De aceea, deşi volumul ei e mult inferior aceluia al globului terestru, are o forţă de atracţie simţitor sporită. Vom fi deci aproape de două ori mai grei ca pe Pămînt şi - credeţi-mă - nu va fi de loc plăcut. Celelalte planete au o forţă de atracţie ceva mai mică.

Am tăcut un timp tustrei. Ifrim şi-a spus apoi primul părerea.

— Totuşi, altceva nu-i de făcut. Cu racheta noastră aşa cum e acum, n-avem şanse să ajungem pe celelalte planete, iar pe insule nădăjduiesc să găsim condiţii prielnice unei şederi mai îndelungate. Aşa că...

— Atunci, discuţia e fără rost... asta-i singura soluţie - încuviinţă Francesco. În fond, nu-i exclus să ne adaptăm repede.

Se opri o clipă şi apoi continuă cu glasul mai coborît:

— Pe Planeta Oceanelor apa e elementul dominant. Poate că vom găsi acolo o civilizaţie care îşi are sălaşul în mediul lichid.

Am rîs cu toţii, iar Ifrim a exclamat ironic:

— Luanda se gîndeşte la o împărăţie a broaştelor! De ce nu o civilizaţie a păsărilor, căci şi atmosfera este destul de bogată sau... a amfibiilor, care să trăiască în, apă şi să să-şi petreacă vilegiatura pe insule? Ce spui, profesore?

— Spun că Francesco nu se poate plînge de lipsă de fantezie! am adăugat eu, amuzat. Iar încercările tale de a-l întrece nu prea ţi se potrivesc.

28 şi 29 august

Nimic deosebit de semnalat. Pregătirile de decolare sînt în toi.

30 august

Au trecut 16 ore de cînd am părăsit satelitul. „Năluca" noastră coboară acum lin spre suprafaţa Planetei Oceanelor. Am pătruns de o oră în învelişul ei gazos: în scurt timp vom putea ateriza pe încă un corp ceresc din sistemul Beta-5.

Şi totuşi, altceva ne preocupă; ne mai aflăm sub impresia celor petrecute pe satelit şi, mai ales, a aventurii extraordinare dinaintea decolării.

Cine ar fi crezut că această lume încremenită ne rezervă astfel de surprize? Eroul întîmplării e, bineînţeles, Francesco. Nu-mi dau seama dacă ar trebui să-l dojenim sau să-l lăudăm pentru ceea ce a făcut. Cert este că Ifrim are dreptate cînd susţine că, deşi foarte priceput în profesia lui, Francesco e o fire cam uşuratică.

În loc să se odihnească, a ţinut cu tot dinadinsul să admire răsăritul sorilor. A rămas deci să vegheze pe o înălţime, la vreo doi kilometri de rachetă, iar noi ne-am culcat liniştiţi. Desigur că nimeni - şi măi ales el - n-ar fi putut bănui unde avea să ducă povestea - aceasta.

Cînd Ifrim şi cu mine ne-am trezit, după şapte ore de somn reconfortant, razele sorilor inundau cabina rachetei cu lumina lor strălucitoare, în care precumpăneau nuanţele violete. Ne-am apropiat de hublouri şi nu ne-a venit să credem că eram pe satelit. Visam oare? Sau poate că racheta zburase singură, în timp ce dormeam, la mari depărtări, spre un alt corp ceresc? Nu era nici vis, nici schimbare de... reşedinţă. Eram tot pe satelitul Planetei Oceanelor. Recunoşteam, ca puncte de reper, unele forme ale reliefului şi staţiunea meteorologică pe care o instalasem la venirea noastră.

Totul plutea însă într-un abur verzui. Între stînci se iviseră ierburi înalte şi plante cu coroane alcătuite din frunze tubulare, care se sprijineau pe o tulpină uimitor de subţire. Frunze gigantice de culoare albastră, care semănau cu lămpile electronice din aparatele de radio de altădată, păreau să iasă de-a dreptul din sol.

Şi în mijlocul acestei vegetaţii fantastice mişunau făpturi mărunte, cu trupuri transparente, care apăreau şi dispăreau şerpuind prin crăpăturile solului şi printre pietre.

Am văzut toate acestea într-o frîntură de secundă.

Apoi, primul nostru gînd s-a îndreptat spre Francesco. Unde se afla? I se întîmplase oare ceva? Aveam tot timpul să ne explicăm mai tîrziu minunea petrecută; acum trebuia să pornim neîntîrziat în căutarea lui.

Ne-am îmbrăcat în grabă costumele de protecţie. Ifrim bombănea:

— Un copil mare! Eu, unul, nu l-aş fi luat într-o călătorie intersiderală pe acest astronaut cu chitară! pînă în Lună sau în Marte, hai să zicem...

Curînd, lăsasem nava în urmă.

O simplă impresie sau poate că într-adevăr plantele au mai crescut de cînd le-am privit din rachetă? Unele îl întrec în înălţime chiar pe Ifrim, (tovarăşul nostru are peste un metru şi nouăzeci). Pe sol se tîrăsc aceleaşi animale curioase. Nu ştiu cu ce aş putea să le compar. Sînt nişte plăzmuiri ciudate ale naturii, cu trupul înalt de numai cîţiva centimetri, dar lungi de aproape un metru. Se mulează perfect pe sol şi înaintează prin mişcări care par zvîrcoliri, spasme dese şi scurte.

Francesco nu-i nicăieri!

Mai întîi, Ifrim a propus să ne despărţim - eu să-l caut într-o parte, el în alta. Dar l-am convins repede că ar fi imprudent să procedăm astfel. Satelitul nostru nu mai e acum o lume pustie, pe care te ameninţă doar căderea unor corpuri meteorice (de care tot nu te poţi feri).

O pornim deci împreună. Şi pe măsură ce pătrundem mai adînc, vegetaţia creşte, creşte mereu. Animalele sînt atît de numeroase, încît ne împiedicăm de ele la fiecare pas.

Deodată Ifrim îmi face semn să mă opresc.

— Uite cum se naşte viaţa!

La un metru de mine se găseşte o masă nisipoasă, cu nuanţe verzui, pe care mă pregăteam tocmai să calc nepăsător. Şi iată că dintre grăunţii de nisip se înalţă fire verzui-roşcate, avînd acea prospeţime pe care numai tinereţea o poate da. Le văd crescînd, îngroşîndu-se...

Păcat că n-avem timp de pierdut! Ne frămîntă mereu aceleaşi întrebări: Unde este Francesco? De ce nu comunică nimic prin aparatul de radio? Îngrijorarea noastră creşte cu fiecare minut. Şi, încetul cu încetul, ni se strecoară în suflet teama că, e în mare primejdie.

— Răsărit de sori îi trebuia! mîrîie Ifrim.

Ştiu însă că gîndeşte ca mine, că ar face orice ca să-l găsească teafăr. Încearcă să pară liniştit, dar tîmplele îi zvîcnesc, trădîndu-i simţămintele.

Am ajuns pe înălţimea unde Francesco îşi instalase în ajun postul de observaţie. E o culme stîncoasă, pustie, săracă în vegetaţie. Nici un semn că ar fi fost pe aici.

Coborîm versantul opus. După cîţiva metri, găsim trepiedul lunetei astronomice, apoi, mai încolo, o centură. Simt un fior rece prin şira spinării. Oare ce i s-a întîmplat? Unde e?

Grăbim paşii, înaintînd în salturi mari...

Ce groaznic e să nu poţi striga într-o asemenea împrejurare, să ştii că este inutil să strigi!

Aburul verzui e acum şi mai des! Nu putem vedea mai departe de 20-30 metri. Şi căutăm, căutăm, dar în zadar.

Ifrim l-a zărit primul. Francesco se adăpostise sub o boltă de piatră şi era încolţit de cîteva vietăţi mari, străvezii ca toate celelalte de pe acest satelit. Îşi întindeau braţele albăstrii spre prietenul nostru. El se apăra cu luneta, izbind cu înverşunare în dreapta şi în stînga. Pirpiriu cum este, părea un pitic cuprins de furie în faţa namilelor butucănoase.

L-am văzut pe Ifrim ridicînd fulgerător arma. I-am strigat:

— Ai grijă cum ocheşti!

Nu mi-a răspuns. A făcut însă un salt mare în lături şi, după ce şi-a regăsit stabilitatea, a tras. Cîteva clipe mai tîrziu dihăniile se prăbuşiră pe sol, într-un morman de materie fumegîndă.

Francesco a alergat spre mine. Ne-am îmbrăţişat. Ifrim s-a apropiat şi el, l-a bătut pe umăr şi i-a strîns mîna; apoi l-a întrebat, ca şi cum l-ar fi întîlnit la întoarcerea dintr-o excursie:

— Ei, cum a fost?

— A fost cu mult mai extraordinar decît mă aşteptasem şi chiar... decît dorisem - a bîiguit cu greu Francesco.

Ne înapoiem la rachetă.

Înaintăm destul de încet, căci tovarăşul nostru de călătorie e sleit de puteri şi trebuie să-l ducem, ţinîndu-l de subsuori. Sub globul străveziu îi vedem faţa galbenă şi năduşită.

Aparatul de radio e spart; de aceea nu a putut să ne ceară ajutor.

Iată-ne însfîrşit ajunşi. „Năluca" se află acum în mijlocul unei adevărate păduri; de departe ne-a apărut ca o stîncă

împresurată de vegetaţie tropicală.

Dar ce-i asta? În jurul siluetei înalte a navei s-au încolăcit zeci de tîrîtoare uriaşe. Trupurile lor străvezii, în care vezi funcţionînd organele, sînt oribile!

Ifrim a apăsat iarăşi pe trăgaciul armei, în timp ce eu îl susţin pe Francesco. Unul după altul, trupurile hidoase se desprind din încleştare şi se prăbuşesc pe sol, împrăştiindu-se într-o masă gelatinoasă, cenuşie, care îmi aminteşte de meduzele planetei noastre.

Şi noi trebuie să călcăm pe această materie vîscoasă, pentru a putea intra în rachetă! Simt cum mi se încreţeşte pielea...

Îmi înving scîrba şi fac primul pas. Picioarele mi se afundă aproape pînă la genunchi în cleiul care mai zvîcneşte. Ifrim şi Francesco mă urmează, cu aceleaşi simţăminte.

Însfîrşit, sîntem înăuntru. În camera de ecluzare, îl ajutăm ne Francesco să-şi scoată costumul. De-abia s-a întins pe pat şi a şi adormit.

Ifrim face ultimele pregătiri pentru decolare, căci peste cîteva ore vom porni la drum. Din fotoliul meu îi urmăresc cîtva timp gesturile sigure şi liniştite. După ce mă simt mai odihnit, mă reîntorc ca să filmez şi să-mi completez colecţia de minerale şi plante. Dacă tot ce am cules în această scurtă şedere pe satelit va ajunge cîndva pe Pămînt, oamenii de ştiinţă ne vor fi sigur recunoscători. Dar cine ştie, poate că le vom lua cu noi în mormînt...

*

**

N-am ascultat niciodată o poveste mai impresionantă decît aceea a lui Francesco. Cred că mi-o amintesc aproape cuvînt cu cuvînt, aşa cum ne-a spus-o, cîteva ore după decolare, cînd şi-a venit însfîrşit în fire. Voi încerca s-o redau întocmai:

— Prima geană de lumină albăstruie s-a ivit exact la ora prevăzută. Cu cîteva minute înainte, culmile cele mai înalte ale munţilor începuseră să arunce vîlvătăi, cuprinse parcă de un foc mistuitor. În timp ce primul Soare, o gigantică peruzea, se

căţăra tot mai sus pe boltă, rocile prinseră să scînteieze în toate culorile curcubeului, încît te credeai într-un palat făurit din cleştar şi nestemate.

Eram de-a dreptul ameţit de priveliştea nouă şi neaşteptată a satelitului nostru, cînd a răsărit al doilea Soare, un măreţ glob de porfir, care a inundat totul cu razele lui sîngerii.

Pe măsură ce discul de foc trecea pragul orizontului, aurora devenea vineţie, învăluind peisajul în nuanţe mereu noi, care schimbau înfăţişarea rocilor, făcîndu-le de nerecunoscut.

Filmam fără să mă opresc, temîndu-mă să nu pierd nimic din ceea ce vedeam, dar mă simţeam adînc tulburat şi capul începuse să-mi vîjîie. Eram bîntuit de halucinaţii: mi se părea că plutesc pe un ocean al culorilor în continuă prefacere. Aveam impresia că din roci se înalţă o ceaţă verde, care mă împresoară, că pietricelele de sub picioarele mele încep să se risipească şi că din stînci apar figuri groteşti, care se strîmbă la mine.

Buimăcit cum eram, am avut la un moment dat strania senzaţie că de sus, din înaltul cerului cosmic răsună acorduri din,,,Colţul copiilor" de Debussy... Auzeam atît de limpede muzica încît mă legănam în ritmul ei.

M-am aşezat pe o piatră, cu simţămîntul că toate acestea sînt mai puternice decît mine, că mă covîrşesc. Am închis ochii. Dar şi cu pleoapele coborîte revedeam totul, parcă şi mai ameţitor.

Mărturisesc că eram furios pe mine însumi! Nu-mi mai stăpîneam voinţa. Ce păcat că nu puteam admira lucid aceste imagini unice, care întreceau de departe tot ce văzusem în viaţă! Ajunsesem însă la capătul forţelor...

Nu, nu sînt un exaltat! Şi cine n-a trăit şi n-a văzut ceea ce am văzut şi am trăit eu, nu are dreptul să mă judece!

Ameţit şi tulburat, simţeam cum o toropeală grea îmi biruie trupul, mintea. Încercam să lupt împotriva ei, clar degeaba. Străfulgerările rocilor continuau să aibă asupra mea o puternică înrîurire narcotică. Am vrut să vă chem prin aparatul de radio. Dar mi-am dat seama cu groază că eram ca paralizat. Nu puteam mişca nici braţele, nici picioarele... nici măcar buzele.

Şi deodată am devenit conştient de primejdia care mă

pîndea; somnul punea tiranic stăpînire pe mine. Încet, dar sigur, conştiinţa mi se înceţoşa. Eram tîrît în lumea viselor.

Am vrut să lupt. Izbuteam uneori să mă smulg de sub stăpînirea amorţelii, muşcîndu-mi buzele pînă la sînge.

Dar săgeţile de lumină colorată zdrobeau în faşe orice tentativă a voinţei mele.

Somnul mă doborî.

Nu-mi amintesc prea bine ce-am visat. Cred c-au fost scene multe şi scurte. Un caleidoscop de întîmplări, toate petrecîndu-se în ţinuturi tropicale. Îmi vine în minte un crîmpei: mă luptam cu un animal ciudat, care mă doborîse, mă copleşea sub greutatea trupului său, se lipea de mine, îmi atingea faţa...

M-am trezit din acest coşmar şi am rămas îngrozit. Nu era doar un vis, ci înspăimîntătoare realitate. Un animal lătăreţ, gelatinos, hidos la înfăţişare, mă îngropase sub el şi mă strîngea acum cu membrele sale lungi şi lipicioase.

L-am apucat cu toată forţa mîinilor şi l-am împins cît colo. S-a zdrobit de sol şi din trupul său a început să se prelingă o substanţă uleioasă, galbenă, care s-a aprins.

M-am uitat înfricoşat în jur. Perechea sorilor ajunsese sus pe boltă şi totul devenise acum mai liniştit. Rocile, năpădite de această vegetaţie fantastică, nu mai scînteiau decît pe alocuri.

Mă pregăteam tocmai să încarc tolba cu nişte vieţuitoare şi plante mărunte, cînd pe neaşteptate două namile, apărute de nu ştiu unde, se repeziră la mine. Din trupul lor se iviră numeroase braţe lungi, ca nişte şerpi. Carabina nu o luasem cu mine, căci nu puteam să-mi închipui că voi avea nevoie de ea. Am scos însă ciocanul geologic şi l-am repezit în ele de cîteva ori. Aveau, ca toate celelalte vieţuitoare de aci, un corp moale, gelatinos, în care arma mea improvizată se înfunda adînc, fără să le pricinuiască vreun rău. Au fugit totuşi speriate.

M-am hotărît să mă întorc la navă. Ca să pot înfrunta mai bine fiarele, am demontat luneta de pe trepied, cu gîndul s-o folosesc ca mijloc de apărare. Abia pornisem la vale, cînd mi-a ieşit în cale un grup numeros din aceleaşi animale mătăhăloase. Am făcut cale-ntoarsă şi am început să alerg, pînă am dat de o adîncitură în stîncă. De aci mă puteam apăra fără teama de a fi atacat pe la spate.

Nu ştiu cît a durat pînă aţi venit voi. Cîteva ore, poate mai puţin. Dar au fost clipe lungi, nesfîrşite, pe care le-am trăit cu o

mare intensitate.

Ajuns la capătul povestirii, Francesco s-a oprit ca să-şi tragă răsuflarea, apoi a continuat.

— Deşi am fost atît de aproape de moarte, nu-mi pare rău de întîmplările prin care am trecut. Dragul meu Ifrim, te rog să mă crezi că răsăritul sorilor a fost de o frumuseţe neegalată! a încheiat el cu chipul destins, luminat de un surîs fericit.

*

**

Nu încape nicio îndoială că întîmplările de pe satelit au o semnificaţie ştiinţifică deosebită. În secolul al XIX-lea cîţiva astronomi au presupus că în cursul zilei lunare, care durează aproximativ 14 zile terestre, se dezvoltă o vegetaţie diurnă, adică trăiesc plante care au un ciclu de existenţă restrîns la perioada în care Soarele se află deasupra orizontului. S-au scris şi romane fantastice pe această temă. În cazul satelitului pămîntesc, această ipoteză s-a dovedit inexactă şi, de aceea, mulţi au dedus că nicăieri în cosmos un asemenea fenomen nu este cu putinţă. Acum însă e limpede că pot exista plante cu o viaţă de o zi, bineînţeles dacă această zi e mai lungă decît cea pămîntească.

Din înregistrările aparatelor automate de observaţie, pe care tocmai le-am clasat, rezultă, pe de altă parte, că atmosfera este mult mai densă pe satelit în cursul zilei (aburul verzui). Se poate presupune că o parte din gaze îngheaţă în timpul nopţii, sub forma unor blocuri solide. Acestea din urmă sublimează, atunci cînd radiaţiile sorilor cad asupra lor (fenomen asemănător aceluia care se produce atunci cînd cometele se apropie de Soare).

Desigur că un colectiv de biologi ar avea aci un cîmp vast de cercetări, formele de viaţă ale satelitului pe care l-am părăsit fiind de o mare diversitate.

Cîte probleme n-ar fi de rezolvat! Despre plante am putea presupune că au un ciclu scurt de viaţă şi că în primele ore după apariţia sorilor se dezvoltă foarte repede. În ce priveşte însă animalele, e greu de conceput că pot ajunge în cîteva ore sau

zile la stadiul de evoluţie în care le-am întîlnit. Unde se adăpostesc ele în cursul nopţii glaciare? În grote? În interiorul, poate spongios, al satelitului? (Kappler a presupus că Luna e spongioasă, ipoteză neconfirmată). Oare în această perioadă ele trec printr-un stadiu similar hibernării?

Cine ştie cînd şi dacă vom putea răspunde vreodată acestor întrebări!

Mă gîndesc ce păcat ar fi dacă observaţiile noastre n-ar ajunge niciodată pe Pămînt. De o săptămînă, de cînd legătura radiofonică s-a întrerupt, ne simţim atît de singuri, de izolaţi! Ce n-aş da să ştiu că o să-l mai revăd pe Dan, că o s-o mai îmbrăţişez pe Ruxandra! Dar nu se iveşte niciun Mefisto care să-mi ofere vreun tîrg...

LUMEA CELOR DOUA UMBRE

1 septembrie

La Bucureşti e toamnă! Aci însă noţiuni ca toamnă, septembrie nu-şi au rostul... Hotărît, a început să-mi fie dor de casă, ceea ce nu prea-i şade bine unui astronaut.

Îmi apare uneori în faţă chipul dojenitor al lui Dănuţ. Ştiu că n-am avut dreptul să fiu absent de la educaţia lui atîta vreme. Mi-am asumat o mare răspundere, părăsindu-l.

Mărturisesc că mi-e ciudă de toate aceste gînduri, de sentimentalismul meu, de slăbiciunea mea...

....

Sîntem de vreo 12 ore la suprafaţa Planetei Oceanelor, pe insula botezată de noi Oaza Mărilor. E un nume cît se poate de potrivit pentru un petec de uscat care răsare dintr-o întindere nemărginită de apă.

Cînd am coborît din rachetă, aveam toţi trei, în mod firesc, un simţămînt solemn. Ştiam că aci vom rămîne multă, foarte multă vreme. Ce n-aş da să ne înşelăm în presimţirile noastre!

Racheta se aşezase pe un platou împresurat aproape din

toate părţile de păduri. Am măsurat altitudinea: 200 metri. Platoul e tăiat în două de o apă. Care se scurge pe o pantă destul de repede în oceanul aflat la o distanţă de cîţiva kilometri.

Vorbeam de pădure. Dar arborii ei nu sînt arbori obişnuiţi, ci un fel de cilindri groşi de doi-trei metri, parcă lustruiţi, care susţin o coroană îndeajuns de săracă. Explicaţia nu este greu de dat, forţa de atracţie fiind pe această planetă de aproape două ori mai mare decît pe Pămînt. De aceea trunchiurile trebuie să fie cu mult mai groase, pentru a-şi susţine povara de crăci şi frunze. Arborii nu-s prea înalţi. Niciunul nu trece de 5-6 metri; adevăraţi pitici faţă de coniferele carpatice, care depăşesc uneori 50 de metri. O comparaţie cu eucaliptul sau sequoia, care sînt de trei ori mai înalţi e şi mai grăitoare.

Poate că cei ce vor citi - peste ani şi ani - acest jurnal (dacă, bineînţeles, va ajunge în mîna unor pămînteni), vor fi dornici să ştie prin ce se deosebeşte, la prima vedere, un peisaj din Planeta Oceanelor de un peisaj pămîntesc. Voi încerca să le satisfac curiozitatea.

În primul rînd e culoarea aceasta curioasă a vegetaţiei. Predomină portocaliul, la care se adaugă reflexe verzui şi violete. Pe de altă parte, asemenea arborilor, totul pare aci clădit mai solid, mai masiv decît pe planeta noastră. Nu mă refer numai la plante, care au tulpini şi frunze foarte groase, ci şi la materia neînsufleţită. E şi firesc să fie aşa. O stîncă, care pe planeta noastră s-ar putea susţine pe o bază destul de îngustă, aci s-ar prăbuşi.

Mai surprinde (aşa cum se întîmplă şi pe satelit) dubla umbră pe care o aruncă orice obiect sau vietate, deci şi noi oamenii. E şi acesta un fenomen datorat celor doi sori. La început, pînă să te obişnuieşti, ai impresia că eşti urmărit de cineva..

Şi, tot ca pe satelit, aci domină lumina aceasta violet roşcată, în care totul e învăluit. Ea dă şi cerului culoarea sa. Îmi amintesc de o poezie a lui Bacovia, în care „violetul" revine, obsedant şi simbolic, de nenumărate ori:

„Aurora violetă
Plouă rouă de culori -
Venus, plină de fiori,

pare-o vie violetă.
Bat la geamul tău încet,
Bat cu-o roză sîngeroasă -
Vino, floare somnoroasă,
Cît pe zări e violet."

Sînt însă şi asemănări cu Pămîntul; în atmosferă plutesc nori (cei mai mulţi roz-portocaliu); frunzele se mişcă în adierea vîntului; dintr-o stîncă aflată într-o vîlcea se vede ţîşnind un izvor...

Toate acestea le observi copleşit de senzaţia imensei greutăţi a propriului tău trup, care, pe lîngă dificultatea mersului, îţi pricinuieşte dureri de cap, vîjîieli în urechi şi o respiraţie anevoioasă. Francesco mi-a calculat într-o clipă de răgaz greutatea. Eu, cu cele 80 de kilograme ale mele, am aci vreo 148. Abia am făcut primii paşi şi ne cuprinde oboseala. După cîţiva zeci de metri de drum, ne simţim istoviţi. Inimile bat repede, iar îmbrăcămintea devine o adevărată povară.

Francesco instalează într-o rocă „Combservul" - aparatul complex de observaţii şi înregistrare - iar eu o pornesc spre izvor, cu gîndul să supun lichidul unei analize. Ne aşezăm apoi sub un pom, pentru a ne bucura de o odihnă bine meritată.

Sîntem acum, însfîrşit, în acea lume nouă la care am visat în atîţia amar de ani. Am ajuns poate prizonierii ei, dar avem prilejul să vedem ceea ce niciun om n-a văzut vreodată.

Seara, în cabina principală a rachetei, studiem rezultatele primelor cercetări. Analizatorul chimic automat ne arată că lichidul din izvor este apă, o apă bună de băut (deşi are un conţinut feros cam ridicat).

Francesco glumeşte:

— Tocmai bine: aici mă pot trata ca la Pistyan. Nici aerul nu se prea deosebeşte de cel de pe Pămînt. Îl vom putea respira; va fi nevoie să ne folosim cîtva timp de o mască filtrantă, dar după două-trei săptămîni ne vom adapta unei respiraţii directe, libere. Aceste două descoperiri sînt de o mare însemnătate.

Mai puţin plăcut este faptul că scoarţa planetei pare agitată de convulsii neîntrerupte. Banda seismografică înregistrează oscilaţii destul de pronunţate, iar uneori simţim cum solul se cutremură.

Am descoperit cîteva plante comestibile. Animale n-au apărut pînă acum, cu excepţia unor... să le spun păsări? Cred că mai potrivit ar fi să le numesc „fiinţe aeriene". În orice caz, nu zboară dînd din aripi, ci cu ajutorul unui organ de ascensiune şi deplasare, căruia deocamdată nu i-am aflat alcătuirea.

Însfîrşit merită să fie menţionat că rotaţia Planetei Oceanelor în jurul propriei axe se face în aproximativ 25 de ore terestre. Asta înseamnă că ziua şi noaptea durează doar cu puţin mai mult ca pe Pămînt.

Avem atîtea de făcut! Mai întîi trebuie să ne construim un adăpost, căci statul în rachetă în decursul atîtor ani ne-a devenit o povară. Pe urmă, e necesar să studiem sistematic posibilităţile de alimentare. Trebuie să cercetăm temeinic insula, ca să luăm măsuri de apărare, pentru cazul cînd vom fi atacaţi de sălbăticiuni.

2 septembrie

Am dormit zece ore şi totuşi nu ne-am întremat.

Ifrim a studiat cîtva timp medicina înainte de a se consacra tehnicii. Dar nu e necesar să fii specialist, ca să descoperi cauza suferinţelor noastre: de vină e, desigur, gravitaţia aceasta mult sporită, care ne-a turnat plumb în mădulare. Din păcate, urmaşii lui Hipocrat încă n-au descoperit un tratament adecvat acestei maladii.

Cele mai mari griji ni le provoacă însă Francesco; numai stînd culcat poate suporta gravitaţia. Debil cum e, ameţeşte cînd încearcă să se scoale. Tot timpul suferă de dureri de cap chinuitoare.

— Aici îţi vine să te tîrăşti, nu să mergi - observă el, înciudat.

Îi dăm dreptate.

Iată de ce înfăptuirea planurilor noastre trebuie amînata, pînă una-alta, „sine die".

5 septembrie

Însfîrşit ne putem apuca de treabă. Francesco e încă slăbit, dar Ifrim şi cu mine ne-am obişnuit mai repede decît ne aşteptam.

Am mai descoperit un lucru important. Planeta Oceanelor nu are anotimpuri. Axa ei de rotaţie este perpendiculară pe planul elipsei de revoluţie a acestui corp ceresc în jurul sorilor. Clima e tropicală şi rămîne în tot cursul revoluţiei constantă.

Am hotărît să păstrăm, deocamdată, calendarul terestru, dar să ne adaptăm ceasornicele - în afară de unul singur - la ziua acestui corp ceresc; cu alte cuvinte, să împărţim durata rotaţiei Planetei Oceanelor în jurul propriei axe în 24 de ore, fiecare dintre acestea urmînd să fie doar cu puţin mai lungă decît o oră terestră. Acest lucru este absolut necesar pentru organizarea activităţii noastre.

13 septembrie

De vreo săptămînă n-am mai notat nimic în jurnal.

Lucrul nu e însă de loc surprinzător. Am muncit cu nădejde la înjghebarea gospodăriei noastre şi am făcut progrese pe care le pot numi remarcabile. Cu sănătatea stăm mult mai bine.

Francesco spune mereu că sîntem nişte robinsoni ai cosmosului. Are dreptate şi, pe deasupra, sună frumos! Dar avantajul nostru faţă de faimosul erou al lui Daniel Defoe este evident. Noi am adus în rachetă mijloacele tehnicii secolului al XXI-lea, concepute pe temelia utilizării electricităţii produsă prin eliberarea de energie nucleară. Mecanismele noastre sînt înzestrate cu dispozitive electronice şi sînt complet automatizate. Nu trebuie să depunem aceleaşi eforturi fizice ca Robinson Crusoe, căci maşinile pe care le mînuim sînt adevărate minuni ale tehnicii veacului nostru.

Şi totuşi am muncit mult...

În primele două zile am montat locuinţa prefabricată la poalele unui deal. Apoi am adus mobilierul şi instalaţiile. Avem cinci încăperi principale (trei camere mici individuale pentru dormit, o odaie mare unde mîncăm, citim, stăm de vorbă şi o altă cameră, împărţită în mai multe compartimente, pentru cercetări). La acestea se adaugă dependinţele: o mică bucătărie şi camera de baie spre care Ifrim a tras o ţeavă de la izvor.

Nu departe de locuinţă am construit, din panouri prefabricate uşoare, un depozit de materiale şi scule. Am mai adus aci proviziile - atîtea cîte ne-au mai rămas.

Lîngă depozit este atelierul mecanic, în care domneşte

Ifrim Fodor.

Într-un hangar special amenajat am adăpostit micul nostru autotractor, precum şi cele două ambarcaţiuni pentru călătorii pe apă şi sub apă.

Desigur că o deosebită atenţie am acordat-o instalării centralei nucleare; aceasta foloseşte ca materie primă hidrogenul lichid, pe care-l obţinem cu uşurinţă din apă. Ifrim a lucrat ca totdeauna, repede şi bine, meticulos şi fără multă vorbărie. Faimosul lui basc albastru, pe care îl purta mereu pe Pămînt (un obicei rămas din anii studenţiei petrecute în Franţa) a reapărut. În seara celei de a treia zile, instalaţiile electrice au fost şi ele terminate.

În casa noastră cosmică s-au aprins pentru prima dată plăcile fluorescente!

— Uriaşul nostru face adevărate minuni de dibăcie! mi-a şoptit în după amiaza celei de a patra zile Francesco, privindu-l admirativ pe Ifrim. Dacă nu l-am fi avut, mai aşteptam mult şi bine...

Am sărbătorit evenimentul printr-o cină festivă, stropită cu cîteva sticle de vin. Francesco a ţinut chiar o scurtă cuvîntare plină de haz, pentru a sublinia în mod solemn importanţa momentului, iar după masă a cîntat din chitară. Ne-am culcat veseli şi... puţin ameţiţi.

După ce problema instalării şi-a găsit astfel rezolvarea (am omis să notez că în acest scop am folosit în mare măsură părţile interioare, transformabile, ca şi instalaţii ale rachetei), am hotărît să ne ocupăm de aceea a alimentaţiei, de care depinde soarta noastră.

Mica seră din navă a fost demontată şi amenajată în apropierea casei. Plantelor terestre nu le merge însă prea bine. Am studiat, cu ajutorul atomilor marcaţi, diferite procese ale metabolismului lor, mai ales nutriţia şi asimilarea bioxidului de carbon, dar n-am reuşit să dăm de pricina neadaptării.

Am semănat în solul insular cîteva seminţe aduse de pe Pămînt. Să nădăjduim că vor încolţi. Cred însă că va trebui să ne bizuim mai mult pe plantele de aci, pe soiurile locale. Încă din prima zi am descoperit specii comestibile. Pînă una, alta, le culegem seminţele, pentru cultură. Una din ele are un fel de tuberculi vişinii, de mărimea unor pepenaşi. Fierţi, gustul lor seamănă cu cel al sparanghelului.

18 septembrie

Nemulţumit de mobilierul existent, Ifrim s-a hotărît să purceadă la completarea lui. Nici eu, nici Francesco nu ne dădeam seama cum va izbuti, căci lemnul arborilor pe care are de gînd să-l prelucreze, e tare ca oţelul. Dar cînd Ifrim vrea să ducă ceva la capăt, nu se lasă cu una cu două. L-am ajutat şi noi pe cît ne-am priceput şi toate mijloacele tehnice ale atelierului i-au stat la îndemînă. După cîteva zile, în locuinţa noastră au apărut dulapuri, mese şi scaune noi, de o frumoasă culoare vişinie cu nervuri albastre.

Plantelor aduse de pe Pămînt nu le prieşte aci. Se ofilesc în seră şi nu cunoaştem pricina. La început am presupus că de vină ar fi apa; am filtrat-o, dar fără nici un rezultat. Mă gîndesc că poate le dăunează anumite radiaţii solare, dar nu am găsit pînă acum nici un mijloc de apărare.

Seminţele aduse de pe Pămînt n-au încolţit. În schimb, am început să strîngem primele provizii alimentare „din resurse locale". Mai mult, am arat vreo jumătate de hectar în jurul casei şi l-am însămînţat cu plante comestibile insulare.

Se pare că acesta e drumul pe care trebuie să perseverăm. Mă tem însă că va trebui să rămînem vegetarieni. Animale nu s-au arătat. N-am mai zărit nici măcar „fiinţele aeriene" din prima zi.

Ieri a avut loc un cutremur puternic - de gradul 7. Asta ne-a determinat să consolidăm fundaţia construcţiilor.

21 septembrie

Sîntem de vreo trei săptămîni pe Planeta Oceanelor. Pînă acum ne-am asigurat mijloacele indispensabile unei existenţe modeste, mai ales locuinţa şi o parte din hrană. Cercetările ştiinţifice au fost însă neglijate. (Doar Combserv-ul şi-a făcut datoria, înregistrînd zi de zi, oră de oră).

N-am părăsit încă platoul unde am aterizat.

A venit însă vremea să ne reamintim că sîntem o expediţie ştiinţifică şi să începem cu studierea amănunţită a acestui corp ceresc.

Ce se mai află oare pe această insulă? Mîine vom avea

poate răspunsul: pornim în prima noastră explorare.

23 septembrie

Ziua de ieri a fost într-adevăr plină de surprize.

Am plecat cu autotractorul pe la 7,30 (ora planetară), de îndată ce sorii au răsărit. Noaptea trecută s-au auzit nişte urlete prelungi. Păreau a fi strigăte de animale. Dimineaţa n-am găsit însă nicio urmă pe platou.

Ifrim s-a înarmat cu aparatul de filmat şi a luat cîteva casete cu peliculă de rezervă, hotărît să nu piardă nicio imagine demnă de imortalizat.

Itinerariul primului nostru raid a fost stabilit încă de acum trei zile pentru o sută de kilometri. Avem o hartă, foarte aproximativă a Oazei Mărilor (întocmită pe baza unei fotografii obţinute cu teleobiectivul de la 12.000 metri înălţime, înainte de aterizare).

Ştim doar că are o suprafaţă de vreo 2.200 kilometri pătraţi, din care cea mai mare parte e formată din păduri foarte dese. Nu am putut încă determina precis înălţimea celor doi munţi ai insulei, dar vîrfurile lor nu par să treacă de 2.000-2.500 metri.

De la marginea platoului, vehiculul nostru a apucat-o pe o vale largă, care duce spre ocean.

Şenilele strivesc ierburi scunde, de culoare roşcată şi din cînd în cînd trecem pe lîngă crînguri alcătuite din arbori de o uluitoare masivitate. Sînt şi unele zone în care vegetaţia e sărăcăcioasă, distrusă parcă de o calamitate. Din sfert în sfert de oră oprim. Eu culeg plante, iar Francesco adună bucăţi de roci, pe care le strînge cu grijă în tolba anume pregătită.

Pe la prînz am ajuns la ţărmul oceanului. Aci valurile izbesc cu putere în stînci şi, dacă n-ar fi culoarea bătînd în violet a apei (care oglindeşte cerul) ne-am crede pe îndepărtatul Pămînt. Nu lipseşte nici spuma, nici vuietul talazurilor, nici plaja cu pietricele şi nisip.

Analizorul chimic ne indică şi alte asemănări: în compoziţia oceanului planetar intră un conţinut ridicat de săruri. Poate că în lunile următoare vom organiza extragerea lor, pentru nevoile noastre casnice.

Am găsit cîteva scoici de o rară frumuseţe. Au o formă

tubulară şi încrustaţii de diferite culori; îţi vine greu să crezi că aceste mici giuvaere îşi datorează existenţa unui simplu joc al naturii.

Tocmai cînd voiam să ne urcăm din nou în autotractor, din apă şi-au scos capul două vieţuitoare cenuşii. Doar pentru cîteva clipe, căci de îndată ce ne-am apropiat, au şi dispărut. Nu le-am putut desluşi prea bine.

Vehiculul a luat-o de-a lungul malului, cale de vreo 16 kilometri. A ocolit o pădure, apoi a început să urce un deal spre interiorul insulei.

Aci vegetaţia este mult mai bogată, de-a dreptul luxuriantă. Din sol răsar plăzmuiri ciudate, conice. În jurul cărora se răsucesc panglici portocalii, mai lungi şi mai scurte. Par nişte movile invadate de vegetaţie, dar de fapt, fiecare este o singură plantă. Printre „coniene" - aşa le-a botezat Francesco - se înalţă pînă la doi-trei metri un fel de frunze (nu ştiu dacă termenul e potrivit) groase, răsucite ca o ţigară de foi, precum şi un mare număr de sfere verzi, acoperite cu ţepi, amintind de cactuşii de pe Pămînt.

Pe ţărmul apei care împarte în două valea de-a lungul căreia urcăm, vegetaţia este din fericire mai puţin densă, încît putem înainta cu destulă uşurinţă. După vreo două ore de drum, dăm de izvorul rîului, aflat la 1.200 de metri deasupra oglinzii oceanului. Continuăm urcuşul şi ne oprim după cîtva timp în apropierea unui dîmb.

Cît vezi cu ochii, în faţa noastră se ridică o barieră de pămînt şi grohotiş. Cine ştie ce se află dincolo de ea? O prăpastie adîncă, un platou întins sau poate un lac...

Am oprit autotractorul şi ne-am continuat drumul pe jos. Urcuşul e greu, mai ales în condiţiile acestei gravitaţii considerabile şi ultimii paşi îi parcurgem gîfîind şi năduşind...

Nu voi uita niciodată impresia puternică prilejuită de priveliştea de pe culmea dîmbului.

La picioarele noastre se întindea o imensă căldare, purtînd pecetea unei nemaipomenite abundenţe de viaţă. În jurul unui lac se desfăşurau şesuri largi, viu colorate, străbătute de cîteva pîraie ce se revărsau de pe povîrnişuri. Pe pajişti se zbenguiau turme de animale uriaşe, cu picioare de o grosime nemaipomenită.

Deasupra văii, aerul era împînzit de făpturi zburătoare, de

felul celor pe care le zărisem în prima zi a sosirii pe insulă.

Am rămas multă vreme nemişcaţi, cu privirile aţintite spre acest tablou uluitor. Un urlet (acelaşi care ne tulburase tihna ultimei nopţi) ne-a smuls din contemplare, făcîndu-ne să ne cutremurăm.

Am ţinut sfat. Francesco propunea să nu mai zăbovim şi să pornim de îndată la cercetarea văii. Eu şi Ifrim eram însă de altă părere. Povîrnişul era extrem de abrupt şi autotractorul nu putea fi folosit. Ar fi însemnat să-l lăsăm aici şi să coborîm pe jos. Acest lucru ar fi fost primejdios, atît pentru noi cît şi pentru vehicul, pe care cîteva animale ca cele din vale l-ar fi putut distruge în lipsa noastră...

L-am convins pînă la urmă pe Francesco. Mai precis, s-a supus voinţei noastre, neavînd încotro. Vom reveni însă în Valea Turmelor (aşa am botezat-o) peste o săptămînă, echipaţi bineînţeles cum se cuvine pentru o asemenea vizită.

Autotractorul a pornit-o înapoi.

După o oră de coborîş l-am îndreptat spre vest, ocolind pădurile.

Harta insulei devine din ce în ce mai precisă, căci notăm pe ea tot mai multe detalii. Am descoperit izvoare termale, peşteri, un mic vulcan stins, într-o poiană am vînat un animal de mărimea unui porc, cu un cap ciudat, îngropat parcă de-a dreptul în trup. Nu are ochi, nici nas. Deasupra unui bot cu două plăci avînd margini ascuţite care înlocuiesc dinţii, se află un soi de bandă sticloasă, care reprezintă, de bună seamă, organul vizual. Îl luăm cu noi, pentru a-i face examenul anatomic, îi vom consuma şi carnea dacă se va dovedi comestibilă.

Întorşi în locuinţa noastră, ne-am culcat fără să mîncăm, rupţi de oboseală.

28 septembrie

Din cînd în cînd meşterim la aparatul nostru de radiorecepţie. E mut încă din ziua în care ne-am apropiat de sistemul planetar Beta-5. Nici măcar pe banda centimetrică nu prindem nimic, deşi parcurgem mereu lungimile de undă ale celor mai puternice emiţătoare cosmice instalate pe sateliţii artificiali ai Pămîntului.

Ieri Francesco a făcut însă acea descoperire

surprinzătoare, de al cărei tîlc nu izbutim să dăm. Numai lui îi putea trece prin minte să cerceteze gama undelor medii, pe care nu emite nicio staţie terestră recepţionabilă în cosmos. Şi acolo, între benzile de 240 şi 388 metri, am auzit limpede nişte sunete slabe, dar de o regularitate surprinzătoare.

Aceasta e, fără îndoială, una din cele mai importante descoperiri de pînă acum.

Ifrim este, ca de obicei, sceptic.

— În fond, nu văd nimic extraordinar, observă el. Am descoperit o sursă de radiounde ca atîtea altele şi...

— O radiosursă aflată pe Planeta Oceanelor! l-a întrerupt Francesco. Ştii prea bine că undele de această lungime nu pot veni de departe; de altfel, cosmoradiogonul ne-o va spune mai precis. Sînt absolut sigur că va indica ca origine a acestor emisiuni cea de a doua insulă a planetei...

— Nu cred, Luanda. Cîte fenomene naturale nu pot duce la emiterea de impulsuri electromagnetice?

— Pe aceste lungimi de undă?

Francesco s-a înflăcărat şi, într-un efort subconştient de a se impune, s-a ridicat în vîrful picioarelor, deşi nici aşa nu-i ajunge lui Ifrim mai sus de umeri. Continuă:

— Şi, mă rog, de ce să nu presupunem că am dat de emisiunile unor staţii radiofonice aflate pe această planetă? E lucrul cel mai verosimil.

Ifrim izbucneşte în rîs:

— Ce idee! Din nou dai dovadă de prea multă imaginaţie, Francesco. Vezi doar că ceea ce recepţionăm provine de la un număr imens de puncte de emisie - toate foarte slabe. Asta nu-ţi spune oare nimic despre natura lor?

Intre timp am izbutit să pun în funcţiune cosmoradiogonul. Francesco a avut şi nu a avut dreptate. Emisiunile recepţionate provin într-adevăr dintr-o regiune planetară, dar nici de la insula pe care ne aflăm şi nici de la cealaltă.

Aparatele indică distanţe între 400 şi 2.700 kilometri.

Mă gîndesc că ar putea să existe radiosurse şi în miezul acestei planete. Trebuie să mai studiem această problemă. De mîine mă apuc să cercetez sistematic literatura de specialitate aflată în biblioteca noastră de microcărţi.

Era să uit: animalul vînat de noi este comestibil, ba chiar gustos. N-ar fi rău să prindem cîteva specimene, să le

domesticim şi să le creştem pe lîngă casă.

2 octombrie

Plantele aduse de pe Pămînt s-au veştejit, iar seminţele n-au încolţit.

În schimb au răsărit primele plante din seminţe culese pe Oaza Mărilor. Acest lucru este îmbucurător. Dacă se vor dezvolta bine şi de acum încolo, vom extinde zona cultivată cu încă două hectare. Ifrim a şi studiat adaptarea unor mecanisme din atelierul său, spre a fi folosite la recoltat.

Ieri am întreprins un mic raid cu autotractorul spre regiunea unde capturasem acum cîteva zile porcanul (aşa am botezat animalul acela gras) şi am avut norocul să prindem de vii vreo şase „pui". I-am adus acasă. Aci îi aştepta un ţarc şi un adăpost amenajat cu pricepere de Ifrim. Unul singur a fost sacrificat şi carnea lui afumată. Francesco - maistrul nostru bucătar - s-a dovedit la înălţime.

Am fost nevoiţi să amînăm cu cîteva zile expediţia spre Valea Turmelor, deoarece avem mult de lucru. După ce am ţinut un consiliu ştiinţific în toată regula, ne-am întocmit un plan amănunţit de cercetări, deocamdată pentru jumătate de an.

Ne pregăteam să încheiem dezbaterile, cînd Ifrim a exprimat gîndul nemărturisit al tuturor:

— Pericolul unei crize de depresiune sufletească există pentru fiecare dintre noi. De aceea să ne gîndim cît mai puţin la situaţia în care ne aflăm, mai ales că poate să dureze multă vreme. Preocuparea noastră principală trebuie să fie o cercetare multilaterală şi cît mai amănunţită a Planetei Oceanelor. Să ne închipuim că trebuie să prezentăm - peste doi sau trei ani - un raport cît mai cuprinzător... la o sesiune ştiinţifică.

Ifrim are perfectă dreptate şi trebuie să-i urmăm sfatul.

Asupra unui singur punct din plan nu ne-am putut înţelege. E vorba de data cînd urmează să explorăm a doua insulă a planetei. Ifrim a fost de părere să amînăm călătoria cu cel puţin un an, pe motiv că mai sînt multe de făcut aci. Nici eu n-aş fi de acord să plecăm înainte de 6-7 luni. Francesco însă nu vrea să audă de aşa ceva. Termenele pe care le propune sînt, mîine, astăzi, imediat dacă se poate".

Problema a rămas în suspensie, căci atît Ifrim cît şi

Francesco sînt îndărătnici şi încercarea mea de a ajunge la o soluţie de „compromis" a dat greş.

Am continuat cercetarea ciudatelor semnale radiofonice. Le-am înregistrat pe benzi, unde regularitatea lor apare şi mai evidentă. Cu acest prilej s-au mai putut stabili şi numeroase alte caracteristici importante.

Francesco triumfă:

— E un mod de comunicare, v-o spun! Şi încă unul complex, multilateral, care presupune o gîndire. De aceea, vă cer să ne ducem cît mai curînd în insula cealaltă. Să nu uităm că cosmoradiogonul funcţionează aici în cu totul alte condiţii ca pe Pămînt. Alte condiţii, altă comportare, alte rezultate!

Ifrim s-a înfuriat. Acest lucru se întîmplă rar, dar aşa reacţionează el cînd cineva pune în discuţie, fără o argumentare tehnică serioasă, precizia aparatelor pe care le-a adus de pe Pămînt.

I-a cerut lui Francesco să se explice imediat, de parcă i s-ar fi adus o gravă jignire personală.

La ce fel de condiţii schimbate se referea? În ce mod ar fi putut acestea să influenţeze asupra indicaţiilor cosmoradiogonului, special construit pentru a funcţiona în orice punct din cosmos?

Luat repede, Francesco n-a ştiut ce să răspundă şi a fost nevoit să suporte o expunere amănunţită despre schema constructivă şi principiile de funcţionare ale aparatului. Totuşi nu a renunţat la pretenţia lui de a se apropia termenul călătoriei.

Sub impresia acestei discuţii, am rămas pînă noaptea tîrziu în bibliotecă. Şi pot spune că nu mi-am pierdut vremea.

Deosebit de interesant mi s-a părut materialul în legătură cu emisiile de radiaţii electromagnetice ale insectelor, care le servesc acestora ca mijloc de comunicare. Faptul a fost stabilit încă din prima jumătate a secolului trecut.

Redau unul dintre exemplele pe care le-am reţinut. În perioada fecundării, ţînţarii-femele „cheamă" ţînţarii-masculi, emiţînd impulsuri electromagnetice pe care aceştia le recepţionează. S-a făcut chiar o experienţă interesantă cu rezultate practice în direcţia lichidării paludismului; în unele ţinuturi mlăştinoase au fost instalaţi oscilatori electromagnetici, care emiteau pe aceeaşi lungime de undă ca şi ţînţarii-femele.

Atraşi de chemarea cunoscută, ţînţarii-masculi s-au năpustit în roiuri dese asupra instalaţiilor. Exhaustorii aflaţi în spatele aparatelor i-au absorbit cu mare uşurinţă.

Astăzi dimineaţă le-am împărtăşit camarazilor mei cele citite. M-au ascultat cu multă luare-aminte, dar cu simţăminte diferite.

— Insecte?! Simple insecte? a exclamat cu vizibilă dezamăgire în glas Francesco. Nu-mi vine să cred. Doar n-am văzut pînă acum nici o gîză în Oaza Mărilor.

Ifrim este de părere că am descoperit cheia misterului. I se pare doar curios ca insectele să aibă organele emiţătoare atît de puternice, încît impulsurile să fie recepţionabile la mii de kilometri distanţă.

— E adevărat, conchide tot el, că ceea ce nu este posibil pentru insectele terestre, poate fi cu putinţă pentru cele de aici. Trebuie să încetăm odată pentru totdeauna să măsurăm realităţile din alte lumi cu etaloane terestre.

Francesco ridică însă (Ifrim spune că născoceşte) tot felul de obiecţii. Mie, unele dintre ele mi se par întemeiate. De pildă, dacă e vorba de insecte, nu-şi poate explica de ce nu se recepţionează emisii de la o distanţă mai mică de 400 kilometri!

Această ultimă remarcă îl scoate pe Ifrim din sărite.

— Va să zică, cînd cosmoradiogonul nu serveşte argumentelor tale, e prost, iar cînd vrei să te foloseşti de el pentru a demonstra, e bun!

Francesco zîmbeşte încurcat. Pînă la urmă izbucnim cu toţii în rîs. Totuşi observaţia rămîne valabilă, căci cosmoradiogonul dă fără îndoială indicaţii riguros exacte. Nu ştiu de ce, dar impresia mea e că am pornit-o pe o pistă greşită, că ar fi momentul să tăiem „nodul gordian ".

4 octombrie

Aseară l-am vizitat pe Francesco în observatorul său astronomic. Aci domneşte acea dezordine boemă pe care Ifrim i-o reproşează mereu.

Mi-a vorbit despre observaţiile şi cercetările lui asupra sistemului Beta-5. A calculat, cu ajutorul maşinii electronice, orbitele celor trei planete, durata revoluţiei în jurul sorilor, masa lor. A stabilit că toate au şi o mişcare de rotaţie în jurul propriei

axe. Planeta cea mai apropiată de noi are atmosferă şi analiza spectrala indică prezenţa oxigenului şi a vaporilor de apă în învelişul gazos.

Datele cele mai precise se îmbină la Francesco cu o fantezie exuberantă. Mi-a vorbit despre fiinţele care ar putea să vieţuiască pe una dintre planete cu un asemenea lux de amănunte, de parcă le-ar fi văzut cu propriii săi ochi.

— Nu vrei să te uiţi prin telescop? m-a îndemnat el apoi i-am desluşit în glas o umbră de şiretenie.

Îmi potriveşte instrumentul şi privesc. Mă aşteptam să-mi arate una dintre planetele de care îmi vorbise, în cîmpul vizual nu apare însă, decît o stea, un astru banal, galben şi luminos. Cuvintele lui Francesco mă fac să tresar:

— E Soarele, Anton, soarele sistemului nostru planetar!

O planetă micuţă se roteşte în jurul acestui astru strălucitor. Nu o poţi vedea, dar o ştii. E Pămîntul. Acolo e marea noastră familie umană. Acolo e Dan, e Ruxandra, sînt prietenii mei...

Francesco mi-a citit gîndurile. Deodată îi aud chitara şi curînd răsună glasul lui plăcut de tenor. Niciodată nu m-a impresionat atît de mult. Această banală canţonetă italiană, care evocă iubirea, valurile argintii şi clarul de lună.

Mai privesc multă vreme Soarele, în timp ce Francesco deapănă cîntecele unul după altul. Apoi ne aducem aminte de oameni şi întîmplări de pe planeta noastră. Francesco are un talent neegalat de povestitor. A călătorit prin toate continentele şi sufletul îi e plin de peisajele pe care le-a admirat cîndva. Îl ascult ceasuri la rînd şi pe urmă, antrenat de verva lui, îi povestesc la rîndul meu despre excursii făcute în Deltă, în ţinuturile lacurilor carpatine.

Pe la miezul nopţii ne decidem să mergem la culcare. Din compartimentul lui Ifrim se aude o respiraţie grea, de om ostenit.

— Ştii, îmi şopteşte Francesco, îl compătimesc uneori la gîndul că nu poate fi niciodată romantic...

În această seară m-am simţit aproape de ai mei, mai aproape ca niciodată de cînd am pornit-o în marea călătorie.

6 octombrie

Ieri a fost o zi înseninată! Şi-au găsit rezolvarea numeroase probleme privind traiul nostru.

Am putut însfîrşit să lepădăm filtrele. Procesul de adaptare al plămînilor la atmosfera planetei a devenit, spre marea noastră bucurie, un fapt împlinit.

Francesco ne-a montat, la fiecare două zile, filtre absorbante tot mai subţiri. Cînd am tras pentru prima dată, nemijlocit, aer planetar în piept, n-am simţit nicio greutate la respiraţie. Pot chiar spune că am avut un simţămînt de adevărată eliberare.

Azi dimineaţă ne-am ocupat de ceea ce numim cu mîndrie „terenul nostru agricol..." Toate plantele din seminţe locale au răsărit şi se dezvoltă cît se poate de frumos. Dar odată cu ele s-au ivit şi buruienile, care trebuie plivite. Treaba n-a fost prea uşoară, mai ales că aici oboseşti atît de repede.

Pe la ora zece am aşezat una dintre ambarcaţiuni pe remorca tractorului şi am pornit-o spre malul oceanului planetar, la pescuit. Un ceas mai tîrziu, micul vas se legăna pe valurile liliachii.

Ajunşi în larg, am pus în funcţiune instalaţia electrică de captare a peştilor. Curînd, un mare număr de vietăţi acvatice se zbăteau pe fundul bărcii. Ce comoară nepreţuită pentru ştiinţă! Şi nu numai pentru ştiinţă, ci şi pentru... bucătăria noastră, căci analizoarele ne indică că sînt întru totul comestibile.

Acostăm şi adăpostim vasul într-o grotă, parcă anume creată în acest scop. Cîteva drumuri cu autotractorul şi la ora 16, prada noastră e sus pe platou.

Două-trei animale din fiecare specie iau calea laboratorului biologic. Celelalte vor fi uscate sau sărate şi puse în vase speciale de conservare. Şi, bineînţeles, patru cinci kilograme şi-a rezervat Francesco. Cunoaşte cîteva reţete excelente de mîncăruri pescăreşti,..

Poimîine plecăm, însfîrşit, spre Valea Turmelor.

VALEA TURMELOR

10 octombrie

Nu-mi va veni uşor să redau întîmplările ultimelor două zile, dar trebuie să încerc să o fac, căci altfel din jurnalul meu ar lipsi date de cea mai mare însemnătate.

La 8 octombrie, dis-de-dimineaţă, ne-am îndreptat spre interiorul insulei.

După un drum obositor, parcurs pe jos, am ajuns în zona conienelor şi a plantelor asemănătoare cu cactuşii. Un ceas mai tîrziu, eram pe dîmbul de unde zărisem pentru prima dată Valea Turmelor. Culorile vii ale vegetaţiei luxuriante ne îmbiau să ne apropiem, fără zăbavă.

Admiram lacul şi simţeam totodată cum mă apucă ameţeala. Aveam, nu ştiu de ce, impresia că zăresc propria-mi imagine prăvălindu-se în gol.

De data aceasta eram echipaţi ca nişte adevăraţi turişti, cu raniţe în spinare, cu frînghii, pioleţi şi bocanci cu cuie. Telemetrul arăta că lacul se află cu 500 de metri mai jos de dîmb. Deasupra lui şi prin unele văi plutea de astă dată un curios abur gălbui, ca de pucioasă. Oare prima dată nu îl zărisem sau apăruse abia de atunci încoace?

Am început coborîşul.

De frînghii nu a fost nevoie decît în două-trei rînduri şi poate că dacă vom cunoaşte mai bine toate aceste povîrnişuri întortochiate, nu va mai trebui să le folosim de fel. Sînt un turist experimentat şi i-am ajutat pe tovarăşii mei să parcurgă drumul în bune condiţii.

A fost mai greu cu Francesco, care nu-i voinic de felul lui. Şi totuşi era mai exuberant ca oricînd. Cînta, glumea, povestea anecdote, ne imita cînd pe mine, cînd pe Ifrim.

Încetul cu încetul, veselia lui ne molipsi şi pe noi. Încercam să găsesc o explicaţie pentru această stare sufletească. O atribuiam la început faptului că, după un urcuş obositor, acum coboram, bucurîndu-ne totodată de o privelişte încîntătoare. Totuşi parcă mai era ceva...

La un moment dat, am rămas surprins, auzindu-l pe Ifrim, de obicei atît de zgîrcit în a-şi exterioriza voioşia, rîzînd în hohote de forma unei stînci, pe care i-o arătase Francesco. Aceasta semăna într-adevăr cu faţa caraghioasă a unei paiaţe. Acum că treceam prin dreptul ei, parcă ne făcea cu ochiul.

Simţeam cum rîsul îmi gîlgîie şi mie, fără vreo pricină, în gît. Împins de o forţă lăuntrică, mă apucai să povestesc tare şi

pe nerăsuflate despre o întîmplare buclucaşă de la ultimul examen cu studenţii Institutului Astronomic.

Şi în timp ce vorbeam, îmi dădeam seama că se petrece ceva anormal, de parcă nu mai eram întru totul stăpîni pe noi înşine. Dar acest gînd nu izbutea să se impună, covîrşit de starea generală în care mă găseam, de ceaţa galbenă, tulbure şi stranie prin care înaintam acum.

Nu ştiu cît am făcut pînă în preajma lacului, căci timpul trece repede cînd trăncăneşti şi glumeşti.

Îmi aduc aminte că pe drum am dat de nişte plante cu spice şi am cules boabele lor ca să le însămînţez la întoarcere. Aproape de malul apei, ne-am trezit faţă în faţă cu o turmă de animale uriaşe, care săltau greoi pe membrele inferioare, în timp ce cu cele superioare smulgeau crengi şi frunze şi culegeau fructe. Le-am denumit,,giganţi".

Ifrim şi-a pregătit arma, dar nu a fost nevoie de ea, căci se îndepărtau de noi, tropăind de se cutremura solul.

Ne-am urmat drumul fără teamă. Pe o mică insulă, în mijlocul lacului, am zărit o stîncă ciudată. Avea forma unui obelisc şi prin binoclu se vedeau diferite încrustaţii.

Francesco a sărit în apă şi a înotat pînă acolo cu aparatul fotografic prins de cap. La întoarcere, deşi extenuat, ne-a povestit că, după părerea lui, am dat de un monument ridicat de fiinţele acestei planete, primă dovadă certă a existenţei unei civilizaţii. Partea superioară a obeliscului poartă urmele unor desene reprezentînd plante şi animale ale planetei, precum şi o schemă simplificată a sistemului solar Beta-5.

Toate aceste întîmplări neaşteptate nu schimbă însă cu nimic însufleţirea care ne-a cuprins şi peripeţiile prin care trecem ne par, nu ştiu de ce, străine de noi. Treptat, veselia aceasta excesivă se transformă în enervare, în irascibilitate, aşa cum copiii care au rîs prea mult ajung să plîngă.

Remarc că în jurul nostru gazul galben e tot mai dens.

Ar trebui să zăbovim mai mult la fiecare pas, să examinăm structura terenului, flora, fauna, să determinăm curenţii aerieni, presiunea atmosferică, să filmăm...

Cu toate acestea, hoinărim cu mîinile în buzunar, fără să ne pese de oboseală şi pălăvrăgim fără încetare despre tot felul de nimicuri, ba uneori ne supărăm, devenim vehemenţi, ne răstim unul la altul.

Mai rar să ne atragă atenţia un lucru, oricît de fascinant ne-ar fi părut el în alte împrejurări.

În preajma unui izvor, din sol se văd ieşind valuri de aburi galbeni. Ifrim se duce să cerceteze locurile şi deodată îl văd întorcînd spre Francesco, care a venit după el, o faţă furioasă.

— Ce cauţi aici, neisprăvitule? îl aud răcnind. N-am nevoie de un ajutor ca tine. Eşti un om de nimic. Sau... poate că mă iscodeşti?

Francesco rîde prosteşte şi-l înfruntă cu aerul unui copil răsfăţat:

— Asta mă priveşte numai pe mine! Nu sînt obligat să-ţi dau socoteala!...

— Saltimbancule! urlă Ifrim, roşu de furie şi-l apucă de umeri, scuturîndu-l cu toată puterea.

Francesco scapă cu greu din strînsoare şi aleargă spre mine. Într-o stare de mare surescitare, se tînguie:

— Mă omoară, scapă-mă!

— Îi iei apărarea, Brebule?! mă apostrofează la rîndul lui, violent, Ifrim. Vă arăt eu vouă amîndurora!

Deodată mă străfulgeră un gînd: starea noastră - emanaţiile; emanaţiile - starea noastră! Şi deşi simt şi eu acum nevoia să strig sau să fac ceva nesăbuit, acest gînd îmi dă puterea să lupt. Dar cum să redevin stăpîn pe mine? Cum oare? Îmi frămînt creierul şi într-o supremă încordare a voinţei, în mintea mea înceţoşată pătrunde o rază de lumină.

Am găsit!

În buzunarul hainei mi-a rămas întîmplător filtrul pe care, de cîteva zile, nu-l mai port. Mi-l potrivesc pe faţă şi, după ce am respirat de cîteva ori aerul purificat, mă simt în fine mai liniştit.

Francesco plînge ca un copil. Ifrim în schimb, sobrul Ifrim, dansează de parcă ar fi stăpînit de demoni, în ritmul unei melodii primitive, pe care şi-o cîntă singur. Din cînd în cînd scoate un chiot, de răsună întreaga vale. Mă duc la el, îl iau de braţ, apoi pe Francesco. Îi trag departe de aburii gălbui. Caut să le explic ce s-a întîmplat sau, mai exact, ce presupun că s-a întîmplat.

— Starea în care ne aflăm e anormală şi foarte primejdioasă! Nu vedeţi că aceste emanaţii îmbîcsesc atmosfera Văii Turmelor? Încercaţi să vă opuneţi ameţelii, luptaţi împotriva ei!

Nu ştiu dacă m-au înţeles, dar se lasă duşi. Niciunul nu are, din păcate, filtrul la el. Francesco continuă însă să bocească, iar Ifrim, cu bascul aşezat „ştrengăreşte" pe creştetul capului, îngînă ceva care aduce cu Aria calomniei din „Bărbierul din Sevilla". Din cînd în cînd îşi aruncă unul altuia cuvinte jignitoare, dar parcă le e cam frică de mine.

Bineînţeles că în asemenea împrejurări nu se poate înainta prea repede. Tîrziu ajungem la peretele care trebuie escaladat. Ifrim şi-a mai revenit parcă, dar pe Francesco l-a răzbit o oboseală cumplită. La jumătatea drumului îşi scoate raniţa şi declară sus şi tare că nu o mai poate purta...

Un singur gînd mă stăpîneşte: să nu rămînem în acest cazan după căderea nopţii. Scot din raniţa lui aparatul fotografic, săculeţele cu probe geologice, cîteva mărunţişuri şi le vîr într-a mea. Ascund apoi raniţa cu se se mai află în ea în adîncitura unei stînci şi o acopăr cu frunze şi pietre. De aici n-o să ne-o fure nimeni!

Escaladarea este un adevărat tur de forţă, deşi am găsit un drum întrucîtva mai bun, care ne-a scutit de folosirea frînghiilor. Cu toată oboseala, Francesco fluieră mereu acelaşi cîntec spaniol şi eu mă văd silit cînd să-l împing înainte, cînd să-l trag după mine. După un timp, Ifrim îşi revine într-atîta, încît mă ajută şi el. Îl aud vorbind de unul singur, mustrîndu-se cu multă ciudă:

— Te-ai făcut de ruşine! Te-ai purtat ca un netot! De neiertat! Auzi ce s-apucă să facă un om în toată firea!

Încerc să-l liniştesc.

— N-a fost vina nimănui. De la emanaţiile acelea cred că ne vin toate necazurile. Am luat o probă de gaz ca s-o analizăm acasă.

— Bine, dar omul trebuie să se stăpînească, să înfrîngă pornirile care-l împing la tot felul de fapte necugetate, indiferent de pricina lor.

N-are dreptate! Sînt sigur că am fost victimele acelor gaze şi orice am fi făcut, oricît ne-am fi luptat, împotrivirea ar fi fost zadarnică...

Seara s-a lăsat de mult. Iată-ne sus pe dîmb. Din fericire, satelitul planetei - luna noastră - inundă cu razele lui albăstrii peisajul.

Şi-a revenit şi Francesco. Nu-şi mai aminteşte de cele

întîmplate şi crede că ne batem joc de el cînd îi vorbim de monumentul pe care l-a cercetat. Acum îmi dau seama cît de puţin prevăzător am fost, lăsîndu-l să înoate pînă la insulă în starea în care se afla. Singura mea scuză este că eram şi eu cu mintea înceţoşată.

Pe la şase dimineaţa, cînd zorile unei zile noi se ivesc la răsărit, sîntem acasă. Francesco se aruncă, îmbrăcat şi prăfuit cum e, pe o canapea.

Trebuie să mărturisesc că nici noi nu am avut puterea să ne scoatem hainele...

12 octombrie

Ieri ne-am trezit din somn abia după amiază. Cît timp Francesco a preparat gustarea, Ifrim s-a apucat să developeze pelicula. Ne interesează îndeosebi fotografia obeliscului.

Cine ştie dacă giganţii, monumentul şi toate celelalte nu sînt pur şi simplu plăzmuiri ale imaginaţiei noastre stîrnite de emanaţiile din Valea Turmelor? Eu mi-am petrecut cîteva ceasuri analizînd proba de gaz.

Pe seară ne strîngem la sfat, fiecare cu rezultatele muncii lui în faţă.

Primul document pe care-l examinăm este fotografia obeliscului. Nu, n-a fost halucinaţie! Pe acest monument sînt încrustate semne care nu pot fi decît elementele unei scrieri. În afară de ele, pe placă apare foarte limpede schema sistemului planetar Beta-5, precum şi numeroase desene, reprezentînd valuri care izbesc în stînci, trombe de apă ridicîndu-se din ocean, animale acvatice luptînd între ele, plante de o mare diversitate.

Fotografia este atît de clară, încît, folosind lupa putem deosebi numeroase detalii.

— E neîndoielnic că undeva prin apropiere există o civilizaţie, recunoaşte Ifrim. Dar unde îşi are sălaşul? Nu cred că aci, pe această planetă. Poate că avem de-a face cu un monument durat de o expediţie cosmică, venită de pe o altă planetă a sistemului Beta-5, cu multe veacuri în urmă...

Francesco îl întrerupe, insistînd asupra fiecărui cuvînt:

— Şi de ce, mă rog, nu al unei civilizaţii de pe această planetă? Desenele indică, după părerea mea, că nu trebuie să-i

căutăm prea departe pe autorii obeliscului. Motivele acestea acvatice mă fac să bănuiesc din nou că pe cealaltă insulă a oceanului planetar vieţuiesc făpturi civilizate. Trăind pe nişte petece de pămînt împresurate de apă, e firesc ca imaginaţia lor, arta lor, să fi mers către creaţii de acest fel.

— Dar se poate dezvolta oare o civilizaţie pe nişte petece de uscat? obiectează Ifrim. O societate civilizată e un produs complex; are nevoie să se desfăşoare pe teritorii largi, care să permită interacţiunea a milioane de fiinţe. Şi apoi, dacă cealaltă insulă ar fi populată, cum de nu există nici o aşezare aici, în Oaza Mărilor?

Argumentele şi contraargumentele se înfruntă multă vreme. Mă gîndesc acum că poate nu-i rău că în călătoria noastră au plecat doi oameni cu păreri mai totdeauna diferite. Din astfel de discuţii ţîşneşte adesea adevărul.

De data aceasta nu ştiu de partea cui e dreptatea. Fiecare aduce argumente atît de temeinice, încît mă convinge. Mă decid totuşi să intervin:

— După părerea mea, mai trebuie să studiem lucrurile, să mai căutăm probe, înainte de a trage o concluzie, în primul rînd să nu uităm că nici Oaza Mărilor n-am cercetat-o încă aşa cum trebuie. Mă gîndesc la un mijloc de a intra în contact cu aceste fiinţe civilizate... Cînd ne vom mai duce prin Valea Turmelor, propun să prindem de obelisc un mesaj! Ce ziceţi, nu-i o idee bună?

Prietenii mei aprobă această propunere.

Şi celelalte fotografii ne captivează. Observăm multe amănunte pe care le scăpasem din vedere.

Iată şi „giganţii". De o statură uriaşă, cu pielea scorţoasă, cenuşie, par nişte arbori care au dobîndit dintr-odată mobilitate. Membrele inferioare sînt de o grosime considerabilă, iar cele superioare au o mare elasticitate: uneori mai lungi, alteori mai scurte, de parcă ar fi extensibile. Mai tîrziu, cînd vizionăm fragmente de film ne convingem că „braţele" au într-adevăr această particularitate.

Francesco ne arată apoi probele de roci.

Dintre toate descoperirile, cea mai importantă este aceea a sării. Noi, pămîntenii, nu ne putem lipsi de această substanţă. Avem nevoie de ea pentru alimentaţie şi ca materie primă chimică de bază.

Eu am prezentat rezultatul analizei atmosferei din vale. Emanaţiile care ne-au jucat festa se compun dintr-un amestec în care predomină protoxidul de azot, cunoscut şi sub numele de gaz ilariant. După cum se ştie, acesta are proprietatea de a provoca rîsul. În cantităţi mari însă, duce la o stare de excitaţie şi de nervozitate generală. Sper să stabilesc şi celelalte elemente componente ale amestecului gazos, mai greu de determinat datorită procentului lor redus.

Peste o săptămînă ne vom aventura din nou în Valea Turmelor, de data aceasta însă cu măşti filtrante.

Dintre plantele aduse, cele mai preţioase pentru existenţa noastră sînt spicele despre care am amintit. N-am gustat pîine de foarte multă vreme şi Francesco este de părere că grăunţele sînt panificabile. Drept dovadă, a scos dintr-un pumn de boabe o făină gălbuie, din care a copt un corn de toată frumuseţea. Privim cornul cu atîta admiraţie, încît nici nu ne vine să-l mîncăm. Şi cînd te gîndeşti că pe Pămînt pîinea a devenit un aliment atît de obişnuit, încît nu ştim să-l preţuim cum trebuie...

Pînă la urmă, Francesco rupe cornul în trei şi ne întinde bucăţile.

Gustul se aseamănă cu cel al produselor similare pămînteşti; este însă niţel amărui şi, din pricina lipsei de drojdie, coptura e cam tare. Francesco ne asigură însă că e vorba de o deficienţă căreia îi va veni repede de hac.

Tot mestecînd, exclamă voios:

— Jos biscuiţii! Acesta e începutul sfîrşitului lor!

15 octombrie

Zilele acestea am fost mai ales... agricultori.

Terenul nostru cultivabil a crescut cu încă un sfert de hectar. Acesta e destinat însămînţării cu noile boabe aduse din Valea Turmelor. Am hotărît să numim planta din care le-am obţinut şi pe care dorim s-o vedem cît mai curînd răsărită - „cerealină".

Ifrim a reuşit să adapteze, cu multă inventivitate, tot felul de dispozitive la autotractorul nostru, aşa că muncile agricole nu ne mai cer aceleaşi eforturi ca în primele zile. Culturile mai vechi s-au dezvoltat neaşteptat de repede. Unele dintre plante au înflorit; poate că peste cîteva săptămîni vor da şi rod.

Francesco a propus ca la strîngerea primei recolte să organizăm o serbare.

— Cu invitaţi puţini, dar aleşi! am adăugat eu.

Curînd trebuie să plivim pentru a doua oară, căci în ultimele zile a plouat din belşug şi buruienile s-au înmulţit peste măsură.

15 octombrie

Francesco a făcut o propunere interesantă. A sugerat să lăsăm în permanenţă deschis unul dintre aparatele de radio pe lungimea de undă a celui mai puternic emiţător terestru destinat cosmosului, cuplîndu-l cu magnetofonul. Dacă la un moment dat zona de impermeabilitate dintre sistemul Beta-5 şi sistemul nostru planetar va lăsa să străbată întîmplător o frîntură de emisie, aceasta nu va putea să ne scape. Trebuie să ţinem seama că undele îşi au capriciile lor şi de aceea surprizele nu sînt excluse.

Se înţelege că am fost de acord cu această idee. Ifrim însă nici n-a vrut să audă. Încăpăţînat cum e cîteodată, s-a opus „majorităţii"!

— Ce rost are să ne gîndim la astfel de excepţii cu totul şi cu totul improbabile?

Pînă la urmă însă tot l-am convins şi în cîteva minute a montat instalaţia. Va da ea oare vreun rezultat?

Astăzi am plivit. Munca aceasta mi-a amintit de frumoasele zile cînd lucram împreună cu Ruxandra şi Dan, în grădiniţa noastră, la răsadurile de flori. Dar bucuria s-a prefăcut repede în tristeţe: ce îngrozitor este să simţi că între tine şi ai tăi se află o inexprimabilă prăpastie cosmică!

20 octombrie

Am fost la pescuit. Cînd am revenit la ţărm şi am adăpostit şalupa, am făcut o nouă descoperire, care le întrece pe toate celelalte. În lipsa noastră, autotractorul rămas pe uscat primise o vizită misterioasă.

În preajma lui, pe nisip, se văd numeroase urme. Sînt triunghiulare şi de o mare regularitate. Toate au aceleaşi dimensiuni. Pe de altă parte, din autotractor lipsesc unele

obiecte: micul joc de şah al lui Francesco, cîteva microcărţi, printre care un dicţionar enciclopedic, de care nu m-am despărţit în nicio călătorie. Farul este aprins, deşi sînt sigur că nu l-am lăsat aşa.

Francesco jubilează:

— Întîlnirea cea mare se apropie!

— Nu-s tocmai discreţi, remarc eu rîzînd. Şi, în plus, par să sufere de cleptomanie!

Francesco a insistat din nou să plecăm spre cealaltă insulă, de unde presupune că au venit ciudaţii vizitatori. Noi socotim însă că e încă prematur s-o facem.

21 octombrie

În noaptea trecută s-a produs iar un cutremur puternic. Cînd am ieşit din casă, solul era crăpat pe o lungime de vreo două sute de metri.

O parte din terenul nostru cultivat s-a scufundat, iar în locul cu pricina a apărut o groapă cu un diametru de vreo şaptezeci de metri. „Năluca" noastră nu-şi mai înalţă silueta vertical, poziţia ei amintindu-ne acum de oblicitatea vestitului turn din Pisa.

Ne-am culcat, bucuroşi că cel puţin construcţiile n-au avut nimic de suferit.

Dimineaţa ne-a sortit o altă surpriză. Acolo unde zărisem în cursul nopţii groapa, se formase un mic lac, alimentat de rîul de pe platou. Cu spiritul lui practic, Ifrim s-a şi gîndit să facă din el un iaz, pe care să-l populăm cu animale acvatice comestibile. Bună idee! Începînd de mîine, o vom pune în aplicare.

Am hotărît pentru orice eventualitate să evacuăm racheta de toate obiectele care ne mai pot fi de folos; cine ştie dacă la o nouă zdruncinătură nu va fi înghiţită de vreo prăpastie. Pe această planetă, seismele sînt din nefericire foarte frecvente.

25 octombrie

Ieri am întreprins o nouă expediţie în Valea Turmelor. De data asta măştile filtrante ne feresc de neplăceri. Prima constatare pe care am făcut-o a fost că raniţa lui Francesco dispăruse din ascunzişul ei.

Cale de un sfert de oră la est de „Lacul Obeliscului"

— cum la numit - am zărit un grup numeros de „giganţi". Ne-am ascuns după o stîncă ca să-i putem urmări neobservaţi şi nu se poate spune că ne-am pierdut vremea.

În jurul unui foc de ierburi portocalii, cîteva animale păreau să execute un dans greoi, în timp ce altele loveau eu beţişoare în nişte frunze enorme, producînd sunete scurte şi ascuţite, care marcau măsura. Bineînţeles că aparatul de filmat şi magnetofonul nostru n-au stat nicio clipă degeaba.

Deodată, lui Francesco i-a scăpat o exclamaţie de spaimă, care din fericire nu a atras atenţia ciudatelor făpturi. Avea şi de ce. La vreo zece metri în stînga noastră apăruse, ca o arătare, încă un gigant. Se aruncase fără ezitare în mijlocul flăcărilor şi prinsese să ţopăie peste ierburile aprinse, împresurat de vîlvătăi.

Hora celorlalţi se oprise şi toţi priveau la trupul enorm, care se bălăbănea în mijlocul fumului dens.

După vreun minut de „dans", fiara ieşi din jarul împrăştiat cu picioarele pîrlite, dar continuă să se legene în ritmul „muzicii", lăsîndu-şi trupul greu cînd într-o parte, cînd în alta. Cel mai straniu însă era faptul că de partea superioară a trunchiului îşi legase, cu ajutorul unor liane... raniţa lui Francesco. Într-o labă ţinea plosca de plastilen pe care o arunca mereu în sus şi o prindea iar, în timp ce cu cealaltă învîrtea una din curelele raniţei, biciuind aerul.

Focul nu pricinuise niciun rău membrelor sale, apărate de o piele groasă şi rezistentă.

Ceilalţi giganţi se prosternaseră înaintea lui. Păreau nişte stînci presărate în mijlocul cîmpiei. După un timp, gigantul cu raniţa lui Francesco s-a oprit şi el din curioasele-i mişcări şi s-a trîntit jos.

Cît am mai zăbovit la punctul nostru de observaţie, totul a rămas în această încremenire şi doar reflexele sîngerii ale focului mai dădeau straniului tablou o oarecare viaţă.

Ne-am strecurat tiptil, pe căi ocolite, spre lac. În drum am găsit suprafeţe întinse de cerealină. Am cules cîteva kilograme, pe care le-am împărţit în raniţele noastre. Ajunşi la malul apei, am umflat barca pneumatică şi am întreprins o mică plimbare pînă la Insula Obeliscului. De aproape, monumentul este deosebit de impresionant. Fotografia pe care a făcut-o Francesco nu a putut reda nici pe departe supleţea liniilor şi armonia culorilor.

— Giganţii - a remarcat Francesco, exprimînd gîndul tuturor - nu pot fi în nici un caz creatorii acestei opere de artă.

Am prins mesajul nostru de soclul obeliscului. Desenele de pe placa metalică înfăţişează schematic „Săgeata de argint" pătrunzînd în sistemul Beta-5. Deasupra sînt trei oameni şi o hartă a insulei, pe care am indicat cu un cerc roşu poziţia micii noastre colonii de pe platou.

Dacă autorii obeliscului vor trece pe aci, vor şti cel puţin unde să ne găsească.

— Mai limpede nici nu se putea! a exclamat satisfăcut Francesco. Le-am spus în felul acesta că-i aşteptăm cu toată dragostea!

31 octombrie

De ieri a început să plouă intens. Pînă acum nu am cunoscut în Oaza Mărilor decît ploi uşoare, cernute parcă printr-o sită cu găuri mărunte. Acum cad picături mari. Dacă stai cu capul descoperit, te izbesc ca nişte pietricele (picăturile sînt doar aici mult mai grele ca pe Pămînt, datorită gravitaţiei sporite). Din pricina asta am rămas acasă.

În altă ordine de idei, trebuie să menţionez că aparatul de recepţie a rămas neîntrerupt deschis, dar fără niciun rezultat.

Sîntem totuşi hotărîţi să perseverăm.

Studiul semnalelor misterioase prinse pe unde medii nu a dus nici el la vreo concluzie. Uneori seamănă cu sunete muzicale şi atunci ţi se pare că, ascultîndu-le, sezisezi o melodie monotonă, într-o gamă minoră, orientală.

19 noiembrie

În ultimele trei săptămîni nu s-a petrecut nimic deosebit -- dacă se poate spune un asemenea lucru despre această lume, atît de deosebită de a noastră.

„Ploaia grea" - cum am numit-o - s-a oprit după trei zile de răpăială, lăsînd podişul plin de băltoace şi o parte din plante culcate la pămînt. Pe viitor vom săpa în zona cultivată cîteva şanţuri de scurgere, pentru a evita pagubele. Din boabele de cerealină culese în Valea Turmelor, Francesco ne-a făcut fiecăruia, timp de o săptămînă, cîte o pîiniţă de 150 de grame, pe care am mîncat-o cu plăcere, ca pe un lucru care ţi-a lipsit multă vreme şi căruia i-ai dus dorul.

Urme de paşi nu am mai găsit pe ţărmul oceanului, în cîteva rînduri am interceptat însă semnale misterioase, izolate, la distanţe mai mici de 400 kilometri, odată chiar la 8 kilometri. Am scrutat văzduhul cu ocheanul, dar n-am zărit nimic.

Ieri a izbucnit cel mai violent conflict din cîte s-au produs de la sosirea noastră. Francesco ne-a acuzat, pur şi simplu, de laşitate! Motivul? Refuzăm să plecăm în explorarea celeilalte insule din Oceanul Planetar. Ne-a ameninţat chiar că într-o bună zi o va face singur. Nădăjduiesc că a glumit, căci o astfel de aventură ar fi curată nebunie.

24 noiembrie

Am strîns prima recoltă. Păcat că atmosfera mai e puţin încordată din pricina certei.

Francesco vrea să se împace şi pînă la urmă ne face surpriza unei cine festive. „Bucătarul" expediţiei a primit toate felicitările pentru reuşita ei. A fost o masă care mi-a amintit iar de Pămîntul nostru drag.

Încăperea de locuit era împodobită cu ramuri înverzite, cu flori şi în jurul pereţilor Francesco atîrnase portretele rudelor şi

prietenilor de acasă. Magnetofonul ne-a oferit un concert de muzică distractivă, cu „Cavaleria uşoară" de Suppe, cu „Valurile Dunării" de Ivanovici şi cu tot felul de arii din operetele lui Strauss, Lehar, Dunaievski, Kalman...

Mai întîi ni s-a servit peşte, trecut pe meniu „Acvaticus cu sos tartar", foarte picant, garnisit cu nişte boabe roşii, preparate ca măslinele marinate.

Felul doi a fost o ciorbă din rădăcini de pădure, cu perişoare.

După aceea a venit o friptură de porcan cu garnitură.

Primul desert a fost alcătuit din fructele unor plante căţărătoare, un fel de mărgele vineţii, foarte dulci, iar al doilea dintr-o tortă de toată frumuseţea.

Nici băutura n-a lipsit. E adevărat că n-am găsit pe Planeta Oceanelor nici struguri pentru vin, nici prune pentru ţuică. În schimb, Francesco a obţinut din fructe sălbatice un must dulce, cu o aromă delicioasă (l-a pus de altfel la fermentat şi speră că peste două-trei luni vom avea un vin gen „Malaga" şi drojdia atît de necesară „brutăriei sale").

După masă, Francesco şi-a luat chitara şi a cîntat. Paharele cu must au fost închinate pentru cei dragi, pentru succesul muncii noastre ştiinţifice şi, mai ales, pentru o cît mai grabnică sosire a expediţiei de salvare, de care sîntem siguri că a şi fost organizată de Lupu.

Acum îmi vine în minte că n-am notat în jurnal textul mesajului pe care l-am adresat fostului meu asistent. Iată-l:

— Atenţie, Lupu! Pătrundem într-o zonă impermeabilă la unde electromagnetice. Transmisia radiofonică se va întrerupe. Racheta e avariată şi nu vom putea reveni pe Pămînt cu mijloace proprii. Încercăm să aterizăm pe o planetă din sistemul solar Beta-5..."

Aci legătura s-a întrerupt.

La sfîrşitul cinei l-am citit tovarăşilor mei.

Cuvintele mesajului, rostite cu paharul ultimului toast în mînă, au răsunat grav în încăpere. Nu ştiu nici eu de ce! Poate fiindcă reprezintă cele din urmă cuvinte schimbate cu un pămîntean, poate fiindcă le auzim în această cameră împodobită pentru întîia oară sărbătoreşte.

A plesnit o strună la chitara lui Francesco, de bună seamă pentru că degetele sale au smuls în loc să mîngîie.

Tot Francesco se străduieşte însă să risipească descurajarea care ne-a cuprins.

— Îmi închipui ce vîlvă s-a iscat pe Pămînt în urma mesajului nostru. Desigur că s-au alcătuit zeci de comitete de acţiune pentru organizarea uneia sau chiar a mai multor expediţii de salvare. Şi în fruntea tuturor, Lupu, neobosit, plin de iniţiativă şi hotărîre. Aşa trebuie să fi fost... Cu cît am fi însă mai senini dacă am şti ce s-a întreprins!

Francesco are dreptate. Şi eu sînt sigur că Lupu va fi în fruntea salvatorilor mult aşteptaţi!

29 noiembrie

Am populat iazul cu animale acvatice. Deocamdată nu pescuim aci, ca să nu le stînjenim înmulţirea.

S-au mai pîrguit şi alte culturi. Am cules roadele, parte pentru hrană, parte pentru seminţe. Arăm pămîntul cu un plug fabricat de Ifrim, remorcat de autotractor.

Cerealina semănată a răsărit ici-colo, dar se dezvoltă foarte greu. Este limpede că-i lipseşte ceva. Trebuie să analizăm solul din Valea Turmelor şi să precizăm ce conţine în plus faţă de solul podişului nostru. Nu trebuie uitat că numai în acea vale am găsit cerealină.

Porcanii par să se simtă destul de bine în captivitate. Acum două zile o femelă a şi fătat patru pui. Albi ca o coajă de ou.

Viaţa noastră a devenit mai bogată şi totodată mai organizată. Activitatea de cercetare şi munca gospodărească sînt limitate la şase ore pe zi (mai mult ar fi obositor pe această planetă). O oră este consacrată sportului, îndeosebi atletismului şi de cînd s-a format lacul, înotului. Odată pe lună organizăm un campionat (ne place să-i spunem „planetar") de şah şi la două-trei zile ascultăm cîteva benzi cu muzică simfonică.

Ifrim cam obişnuieşte să încalce regula stabilită, comiţînd delictul pe care l-am denumit, în glumă, „abuz de muncă". Nu o face pe faţă, ci alegîndu-şi felurite îndeletniciri pe care le proclamă sus şi tare „divertismente". Se apucă de pildă să cioplească în lemn sau să încrusteze o vază de flori, mai găseşte ceva de îmbunătăţit la o mobilă din casă... Îl mustrăm uneori, dar am impresia că nu prea se sinchiseşte.

3 decembrie

Ne-am dus în Valea Turmelor, luînd cu noi aparatajul pentru analiza chimică a pămîntului. Rezultatul a fost concludent. Solul este acolo foarte bogat în azotaţi, care în alte regiuni insulare şi mai ales pe podişul unde ne aflăm, se găsesc în cantităţi reduse. Va fi de ajuns să îmbogăţim ogoarele noastre cu azotaţi, pentru ca foarte curînd cultura cerealinei să se dezvolte normal.

5 decembrie

Cum cea mai mare parte a cerealinei s-a uscat, arăm terenul, apoi determinăm o reacţie catalitică a azotului cu oxigenul şi hidrogenul din pămînt, ceea ce duce la formarea de azotat de amoniu.

Pe Pămînt am fi putut folosi în acelaşi scop obişnuitele îngrăşăminte anorganice azotoase, culturi de plante producătoare de azot (ca mazărea) sau îngrăşarea cu bălegar. Aici însă nu dispunem de aceste mijloace, care de altfel sînt şi mai puţin avantajoase.

Să nădăjduim că acum ne-am asigurat „pîinea noastră cea de toate zilele", cum spune Francesco. Pînă la prima recoltă, ne vom duce de două ori pe lună în Valea Turmelor, pentru a culege boabe de cerealină.

Am început să reînsămînţăm şi terenurile de pe care am cules prima recoltă. Mai înainte am selecţionat - cum e şi firesc - seminţele şi le-am tratat prin iradiere, ceea ce nu numai că le va mări productivitatea, dar le va şi imuniza împotriva bolilor.

Avem acum experienţa primei perioade de cultură şi ştim mai bine cum trebuie să procedăm. Pînă acum am semănat în rînduri prea rare şi această greşeală trebuie îndreptată.

Terenul cultivabil va fi mărit la vreo şase hectare. E îndeajuns pentru trebuinţele noastre. Vom putea face şi provizii, căci pe această planetă se pot strînge cu uşurinţă trei recolte într-un an.

Ne-am decis să reducem orele de muncă la cel mult cinci pe zi. În ultimele săptămîni, Ifrim a constatat la toţi o creştere a tensiunii arteriale, pe care o pune pe seama gravitaţiei şi a

presiunii atmosferice ridicate.
Neplăcut lucru! O boală afurisită şi destul de greu de tratat, cu toate progresele medicinii.

6 ianuarie 2017

Luna care a trecut a fost ploioasă. Cantităţile mari de apă căzute au grăbit încolţirea şi creşterea plantelor. Cerealina se dezvoltă acum excelent şi e parcă mai frumoasă decît cea din Valea Turmelor; mîna omului şi tehnica lui se fac simţite.
În urma unui nou cutremur, în imediata apropiere a rachetei (pe care de altfel am golit-o de mai tot ce ne putea fi de folos) a apărut încă o crăpătură. S-a întîmplat tocmai de ziua lui Francesco. Împlinea 36 de ani şi l-am sărbătorit închinînd în sănătatea lui (de data asta cu vin, nu cu must); el a ridicat paharul pentru o cît mai grabnică plecare spre insula încă neexplorată. Oare să-l fi apucat din nou dorul de ducă? Cred că abia peste patru - cinci luni ne vom putea îngădui să plecăm. Pînă atunci mai sînt atîtea de făcut: cercetări importante, o mai bună organizare a gospodăriei noastre.
Am recepţionat întîmplător un semnal izolat pe unde medii, emis de la o distantă de 2-3 kilometri!

10 ianuarie

Ieri am fost, ca de obicei, în Valea Turmelor. Am mai cules cerealină şi am studiat fantastica faună şi floră a acestei regiuni. La insistenţele lui Francesco, care ţinea neapărat să cerceteze alcătuirea geologică a unor stînci de pe malul lacului, am pătruns pînă în inima văii. Pe apă apăruseră felurite plante, ale căror frunze enorme aveau cele mai năstruşnice forme.
Ne-am suit în barca pneumatică, ca să le putem privi de aproape şi să culegem cîteva.
Deodată, un strigăt al lui Francesco ne-a îndreptat atenţia asupra obeliscului:
— Priviţi! Priviţi!
Obeliscul era acum împodobit cu o minunată salbă, formată din pietricele multicolore. Bineînţeles că n-am mai fost cu gîndul la plante şi am vîslit drept spre mica insulă.
Acolo însă ne aştepta o surpriză şi mai mare.

Pe placa lăsată de noi drept mesaj, imaginea rachetei pătrunzînd în sistemul Beta-5 era înconjurată de un Cerc tras cu o vopsea violetă, iar de la acest cerc pornea o linie spre Planeta Oceanelor. În dreptul oamenilor desenaţi de noi erau gravate, în stilul specific artei obeliscului, mai multe ghirlande de pietricele colorate.

Deasupra plăcii, pe piedestal, fusese aşezat, parcă anume pentru noi, un cub mic de culoare argintie. Pe fiecare din feţele lui se desluşea, schiţat în linii foarte fine, de asemenea violete, cîte un desen.

Uimirea ne-a fost nespus de mare descoperind printre aceste desene imaginea „Nălucii" noastre, a şalupei şi autotractorului, ba chiar şi a construcţiilor pe care le amenajasem pe podişul insulei! Pe o altă faţă a cubului era reprodus un animal ciudat, rotund ca o minge, cu zeci de tentacule lungi. Celelalte două feţe cuprindeau peisaje marine sau submarine precum şi o plajă stîncoasă, la capătul căreia se vedea ţărmul oceanului. Erau executate cu multă fineţe, vădind un dezvoltat simţ artistic.

Eram cu toţii impresionaţi, dar pe Francesco îl apucase un adevărat delir.

— Pentru mine mesajul e limpede! exclamă el entuziasmat. Oceninii - să-i numim astfel după planeta pe care locuiesc - ne comunică: Vă sîntem prieteni (de aceea au desenat în dreptul oamenilor ghirlande de pietricele, care au la ei valoarea florilor noastre). Ştim că aţi venit la noi cu o navă cosmică şi v-am urmărit activitatea. Vă cunoaştem mijloacele de locomoţie pe uscat şi pe mare cu mult mai bine decît vă închipuiţi. Noi sîntem nişte făpturi de formă sferică înzestrate cu numeroase tentacule.

— Şi plaja aceea ce reprezintă după tine? l-am întrebat eu.

— Este fără îndoială o invitaţie de a-i vizita pe insula lor, a răspuns Francesco cu atîta siguranţă, încît cu greu aş fi putut să-l contrazic.

Ifrim îi împărtăşeşte părerile, cu excepţia interpretării ultimului desen. Dacă au vrut să ne dea o întîlnire, de ce n-au schiţat pur şi simplu harta planetei cu insulele ei, indicînd printr-un semn oarecare locul în care se află? Sau de ce nu vin la tabăra noastră? obiectează el.

În drum spre casă, conflictul dintre Francesco, care insistă

să plecăm îndată spre cealaltă insulă şi Ifrim, se înteţeşte. Nu izbutesc să-i liniştesc.

Înainte de a începe urcuşul, ne întîlnim cu un gigant. E pentru prima dată cînd vedem un astfel de animal singur, neînsoţit de semenii lui. Dar nu numai acest lucru ne contrariază. S-a împopoţonat cu frunze, fructe şi flori din cele mai felurite, care alcătuiesc un fel de „îmbrăcăminte" pestriţă.

Ne-a zărit oare? Nu ştiu. Se opreşte, nehotărît parcă ce să facă; apoi cele două braţe se întind şi apucă un trunchi. Cîteva smucituri şi copacul e smuls cu rădăcină cu tot. Fiara îl roteşte deasupra capului, ca şi cînd s-ar pregăti să-l arunce în noi. Instinctiv ne ghemuim îndărătul unei stînci şi ducem armele la ochi, hotărîţi să ne vindem scump pielea. Dar fără vreo pricină aparentă gigantul se linişteşte. Apucă o creangă mai groasă şi pleacă, tîrînd copacul după el.

PE INSULA FRANCESCO

14 ianuarie

Cine s-ar fi aşteptat la una ca asta din partea lui Francesco?

Dimineaţa cînd ne-am sculat din somn, ia-l de unde nu-i! Am crezut mai întîi că a pornit-o într-o simplă plimbare, cu gîndul să-şi completeze colecţia de minerale.

— Se va întoarce, încercam eu să-l calmez pe Ifrim.

În zadar! Cu chipul întunecat, acesta bombănea într-una, condamnînd nesocotinţa lui Francesco. Orele treceau într-o aşteptare agitată. Pe la amiază ne-am suit în autotractor şi am pornit-o spre ţărmul oceanului.

Grota în care adăposteam şalupa era goală.

Acum nu mai încăpea nici o îndoială. Francesco o pornise singur spre cealaltă insulă.

Ifrim era foc şi pară.

— Curată inconştienţă! La urma urmei e vina noastră, căci i-am tolerat toate năzbîtiile!

Asta se referea la mine.

Pe tot drumul de întoarcere niciunul dintre noi nu rosti

vreun cuvînt. Ora prînzului trecu fără să îmbucăm ceva.

Multă vreme am stat pe o bancă în faţa magaziei, fiecare cu gîndurile lui. Violetul cerului, mai senin ca niciodată, ne părea acum sumbru şi apăsător.

— Mă duc să prepar cea de a doua şalupă - am spus eu într-un tîrziu. Pornim mîine dimineaţă spre insulă. Sînt convins că-l vom găsi pe Francesco acolo!

Nici acum Ifrim nu-mi răspunse. Dădu doar din cap în semn de încuviinţare.

18 ianuarie

La ora 12 am acostat la ţărmul Insulei Francesco (aşa am botezat-o mai mult în glumă cu luni în urmă, datorită nesfîrşitelor discuţii şi a insistenţelor prietenului nostru de a o vizita). Prin ochean am zărit şalupa fugarului. Era ancorată într-un golfuleţ stîncos şi noi am oprit în apropierea ei. Toată insula pare o imensă căpăţînă de piatră şi e exclus să fie locuită.

Francesco însă nu se află pe bordul şalupei. A pornit de bună seamă cu mica barcă cu motor de-a lungul ţărmului. Pe mal descoperim urme triunghiulare, aceleaşi ca în Oaza Mărilor. De data aceasta însă, avem prilejul să cunoaştem şi pe cei de la care provin.

Pe neaşteptate, din ocean ies două namile de 3-4 metri înălţime, cu înfăţişare de roboţi. Păşesc pe trei picioare metalice cu tălpi triunghiulare. Pe acestea se sprijină o carcasă sferică, un glob cu un diametru de vreo doi metri. Pereţii acestuia sînt transparenţi şi înăuntru, plutind într-un lichid, se agită ceva. Să fie oare vreo fiinţă?

Desigur că am fost zăriţi, căci roboţii se retrag în grabă. Mişcările lor lipsite de agilitate ne-ar fi provocat în alte împrejurări, ilaritate.

La căderea nopţii, Francesco nu a revenit încă. Îngrijorarea noastră s-a preschimbat în deznădejde.

19 ianuarie

Pe la şapte dimineaţa, barca lui Francesco s-a ivit în sfîrşit după un promontoriu al insulei. Ne-a venit inima la loc. Prin ochean îl vedem făcîndu-ne vesel semn cu mîna. Nu pare să se

simtă cîtuşi de puţin vinovat.

A ajuns la vreo cîteva sute de metri de noi cînd, deodată, pe cuprinsul oceanului valurile se agită, se înalţă vertiginos şi un gîlgîit straniu se face auzit.

În imediata apropiere a nechibzuitului nostru tovarăş a răsărit, din adîncul apei, o imensă masă verzuie, diformă. Animal? Maşinărie? Cine ar fi putut răspunde la această întrebare?

Înainte de a ne veni măcar în minte să schiţăm vreun gest, în obiectul acela misterios s-a căscat o gură imensă. Din ea au apărut nişte braţe lungi, cu aspectul unor macarale. Cu un scîrţîit metalic, au apucat barca, cu Francesco cu tot şi au tras-o înăuntru.

Ce-aş mai putea nota în jurnal după această întîmplare nefericită, care ne-a răpit prietenul

CETATEA DIN ADÎNCURI

20 ianuarie

Douăzeci de ore am aşteptat, sperînd că va reapare, la fel de neaşteptat cum a dispărut. Apoi, văzînd că totul e fără rost, am remorcat şalupa lui Francesco şi am părăsit insula, pe care nici nu ne-a mai venit s-o cercetăm. Nu ne putem obişnui cu gîndul pierderii bunului nostru tovarăş...

Comentăm mereu inexplicabila lui dispariţie. Ne întrebăm cine oare să-l fi răpit şi cu ce scop. Am ajuns amîndoi la concluzia că răpitorul n-a fost o fiinţă vie, ci mai degrabă un fel de... submersibil.

— De-aş şti măcar că mai e în viaţă! repet eu într-una, maşinal.

Ifrim vorbeşte despre Francesco cu o negrăită duioşie, de parcă ar avea remuşcări că l-a mustrat uneori cu asprime.

— Fantezia lui - mărturiseşte el - avea şi părţi bune. Datorită ei ştim cum arată un răsărit al Sorilor văzut de pe satelitul acestei planete. Fără fantezia lui, n-am fi captat semnalele misterioase, a căror taină o vom dezvălui poate cîndva. Dacă n-ar fi fost el, poate că nu descopeream obeliscul...

21 ianuarie

O ceaţă deasă, plumburie, împresoară vasul nostru, iar orele se scurg neînchipuit de încet. M-am apropiat într-o doară de aparatul de radiorecepţie. Îmi atrage atenţia faptul că pe gama undelor medii, semnalele misterioase răsună deosebit de puternic, în timp ce indicatorul de distanţă arată că vin de la numai 3-4 kilometri. Dar din ce loc?

În apropiere, nicio limbă de pămînt, deasupra, nicio făptură zburătoare. Atunci...

— Dar dacă oceninii sînt fiinţe acvatice? îmi citeşte parcă gîndurile Ifrim. Poate că ei sînt stăpînii roboţilor care au apărut din valuri, poate că ei se găseau în interiorul carcaselor străvezii. Poate că dispariţia lui Francesco...

Ca un făcut, în aceeaşi clipă, din difuzorul aparatului de radio al cărui buton îl răsuceam pe negîndite, răsună un glas, un glas cunoscut, al dragului nostru prieten. Nu desluşim decît cuvintele:

— ... mă aflu aci ca...

Ne îmbrăţişăm fericiţi. Din nebăgare de seamă, poate şi datorită exuberanţei, ating cu braţul butonul aparatului şi pierdem postul. Încep să-l caut înfrigurat. Trebuie să fie pe lungimea de undă de 80,6 metri, aceea a emiţătorului portativ al lui Francesco. Însfîrşit l-am regăsit. Şi din nou se aude glasul lui:

— ... Atenţiune! Repet mesajul pentru a optzeci şi cincea oară! Răspundeţi-mi dacă l-aţi recepţionat!

Atenţiune! Mă aflu aci ca oaspete al oceninilor. Sînt făpturi civilizate şi - pot spune - foarte primitoare. Trăiesc în apă, la adîncimi între 2000 şi 4000 metri. Mă găsesc în momentul de faţă în punctul AZG - 12467 al hărţii noastre, la adîncimea de 2416 metri. Vă aştept cît mai curînd.

Atenţiune! Repet mesajul pentru a optzeci şi şasea oară. Răspundeţi-mi...

Francesco trăieşte! De bucurie, îmi vine să cînt, să strig, să fac nu ştiu ce năzbîtii. Dar Ifrim mă îndeamnă să stau liniştit. A început să emită şi condiţiile de transmisie nu sînt prea bune. Totuşi, după vreo zece minute, intrăm în comunicaţie radiofonică directă şi schimbăm primele cuvinte...

Întrerup aci însemnările, căci a venit momentul să acţionăm. Sper să ne revedem cu Francesco în cel mai scurt timp. Trebuie acum să ne punem serios pe treabă, căci, deşi şalupa noastră este special construită pentru a fi transformată în submarin, avem de făcut multe pentru pregătirea scufundării.

24 ianuarie

Fără îndoială că aceste cîteva zile vor rămîne neşterse în minţile noastre, iar dacă rîndurile aşternute de mine vor ajunge vreodată pe Pămînt, ele vor fi de o nepreţuită valoare pentru istoria ştiinţei.

La patru ore după ce şalupa noastră, devenită submarin, a început să se scufunde, am ajuns într-o adevărată lume de basm.

Asta s-a întîmplat după ce am trecut - între 1000 şi 2000 de metri adîncime - de o zonă în care mişunau animale fioroase, cu botul ca de crocodil, botezate de mine, „ferocini".

Aşa cum ne-am înţeles cu Francesco, în întîmpinarea noastră a venit, pe la 2000 metri, un „ghid" mecanic. Este o sferă străvezie, luminoasă, care se rostogoleşte înaintea navei, arătîndu-ne drumul.

Ce păcat că vorbele sînt cu mult prea sărace ca să descrie minunăţiile peisajului submarin pe care ne-a fost dat să-l admirăm!

Mai întîi „ghidul" a pornit-o spre ceea ce Francesco numise în convorbirea noastră radiofonică „jungla acvatică".

După ce am trecut printr-un defileu îngust, de o lungime considerabilă, în care nava noastră părea în primejdie de a fi strivită între stînci de înălţimi ameţitoare, am ieşit dintr-odată într-o regiune care mişuna de viaţă. Tufişuri acvatice cu frunze largi ca un evantai, plante căţărătoare pline de fructe argintii care scînteiau feeric în bătaia reflectoarelor noastre, arbori de forma sălciilor, cu rădăcinile înfipte într-o stîncă suspendată şi revărsîndu-şi crăcile liliachii peste marginile ei, mii şi mii de animale stranii, care, înfricoşate de apariţia noastră, o luau la goană cu o repeziciune de neînchipuit...

Adesea nu ştim dacă ceea ce vedem sînt plante sau animale. Ce poate fi de pildă această - să-i zicem făptură - semănînd cu un fluture imens, cenuşiu, care apare în dreptul

hubloului? Dar cealaltă, ca o vază pîntecoasă, care pulsează, umflîndu-se şi dezumflîndu-se? În jurul unei deschizături circulare sînt sute ele mărgele strălucitoare. Să fie oare o gură? Atunci e totuşi animal...

Multe dintre formaţiile bănuite de noi a fi stînci, se dovedesc, la o cercetare mai atentă, colonii de animale minuscule.

Niciodată şi nicăieri nu am întîlnit o asemenea diversitate de forme şi culori! Uneori curiozitatea ne face să oprim nava, dar după cîteva minute sîntem nevoiţi să o pornim iar la drum. O cercetare mai amănunţită a faunei şi florei acestei lumi feerice ar dura nu zile şi săptămîni, ci ani, ani îndelungaţi.

Acum jungla a rămas în urmă, dar ceea ce ne e dat să privim e şi mai uimitor.

Prin faţa cupolei străvezii a încăperii superioare trec, într-un şir neîntrerupt, creaţiile fantastice ale civilizaţiei submarine.

În jurul neobişnuitei noastre călăuze s-au strîns, pe la 2500 metri, sute de ocenini. Curiozitatea pare să fie un simţămînt cu adevărat universal. S-a format un cortegiu, care ne deschide calea. Privindu-i de aproape, ne dăm seama că acvaticii sînt mai mici decît ni i-am închipuit după desenul schiţat pe cub şi după dimensiunile carcaselor cu care urcă la suprafaţă. Pielea are un luciu metalic, cu nuanţe schimbătoare; pe ea se află, din loc în loc surse organice de lumină. Înoată în grupuri mari şi mişcările lor sînt armonioase, ca ale unor balerini. Dar armonia ansamblului nu exclude originalitatea poziţiei, atitudinii fiecăruia. Nimic nu-ţi sugerează ideea unei turme. Dimpotrivă, totul face să te gîndeşti la un dans artistic, plin de graţie. Desigur aceasta e o încercare de a exprima cu atribute pămînteşti o realitate din altă lume şi trebuie socotită, tocmai de acea, destul de departe de realitate.

Acum cunoaştem originea semnalelor misterioase care ne-au intrigat atîta vreme. Cosmoradiogonul arată că ne aflăm chiar în regiunea din care provin. Dar cine le emite? Nişte instalaţii anume construite sau însăşi făpturile submarine?

Trecem acum printr-un „bulevard". De o parte şi de alta, stîncile negre cu luciri opalizante au fost cioplite în aşa fel, încît au devenit faţadele bogat ornamentate ale clădirilor oraşului din adîncuri. (E oare potrivit termenul? A „clădi" înseamnă doar cu totul altceva. Nimic din înfăţişarea acestor formaţii nu aminteşte

de construcţiile terestre).

„Ghidul" şi-a încetinit mersul şi noi i-am urmat pilda. Acum putem admira în voie priveliştea. Cele trei aparate automate de filmat, instalate în faţă şi pe cele două laturi ale cupolei, zumzăie fără încetare, imortalizînd peisajul.

Sîntem într-o adevărată urbe submarină. M-am gîndit s-o botezăm Oceanina.

E lesne de înţeles că aci nu s-a „construit" nimic, în sensul obişnuit al cuvîntului.

Roca din fundul mării a fost excavată, scobită, ornamentată şi astfel s-au creat bulevarde largi (bineînţeles fără „parte carosabilă" şi „trotuare", ci cu aspectul unor funduri de albii), pieţe publice, construcţii (să le numim totuşi aşa) monumentale de forme specifice locului: unele seamănă cu nişte scoici de felul celor care trăiesc în Oceanul Planetar, altele îmi amintesc de animalele cilindrice cu inele pe care le-am întîlnit în ultimele ore de drum, altele imită, evident stilizat, stînci cu contururi semeţe sau plante aidoma unor muşuroaie şi însfîrşit altele nu seamănă cu nicio vietate şi nicio formaţie a solului submarin, dar unduirea molcomă a liniei lor dominante le încadrează minunat în peisaj.

Şi cu cît mai săracă este această naivă tentativă de „clasificare" decît realitatea înconjurătoare!

Ajunşi deasupra unei enorme pieţe ovale, care pare jumătatea concavă a cojii unui ou, ghidul mecanic ne antrenează într-un suiş rapid în spirală, cu vădita intenţie de a ne deschide o perspectivă cît mai largă.

La vreo 150 metri se opreşte. Privim cu nesaţ spectacolul unic al cetăţii de pe fundul mării. Oceninii care ne însoţesc înoată deasupra noastră, astfel că putem contempla totul nestînjeniţi. Încîntarea pricinuită de această minunată privelişte se îmbină cu bucuria de a fi primii Pămînteni care descoperă Oceanina.

Aşezarea se întinde, după evaluarea mea, pe un teritoriu de vreo 4/5 kilometri pătraţi. Cînd o cuprinzi cu privirea, te impresionează aspectul sculptural al ansamblului. Ne aflăm, pare-se, deasupra pieţii centrale, de la care pornesc numeroase artere, late de zeci de metri fiecare. Pe marginile celor mai multe se văd plantaţii bine îngrijite. Sînt formate din tufe rămuroase, diafane, semitransparente, care ating mari înălţimi

şi se leagănă alene în bătaia curenţilor marini.

Din loc în loc zărim întinse „zone verzi, " adevărate parcuri unduitoare.

Din nou ne întrebăm, ca în atîtea alte dăţi. Dacă ceea ce vedem nu este un vis, o plăzmuire a minţilor noastre înfierbîntate. Dar contururile imaginilor sînt prea precise pentru a fi rodul unei închipuiri. Ochii noştri caută lacomi împrejur...

În mijlocul pieţii se înalţă o stîncă masivă, de care meşterii oceanici nu par să se fi atins.

Ce reprezintă oare?

Ifrim mă priveşte întrebător:

— Asta ce o mai fi? Ce crezi, frate Brebule?

După un ceas şi mai bine de peregrinări prin Oceanina, e pentru prima dată cînd unul din noi scoate un cuvînt.

— Am impresia că este un monument, un fel de simbol al unei epoci îndepărtate...

— Şi, după tine, ce vrea să reprezinte?

— Ştiu eu? Poate că roca brută, neprelucrată, a fost lăsată aşa ca să le amintească oceninilor de vremurile cînd erau încă făpturi necivilizate, neputincioase să stăpînească şi să modeleze materia dură a fundului oceanic.

— Da, poate ai dreptate... murmură Ifrim, cu gîndul parcă aiurea.

Şi iar ne prinde în mrejele ei vraja acestei lumi.

Nu mă dumiresc cum se iluminează oraşul. Razele solare nu pot doar pătrunde pînă la această adîncime, alte surse de lumină, în afara celor organice al oceaninilor, nu par a exista, iar „farurile" naturale ale acvaticilor nu luminează decît la cîţiva metri. Atunci?

Îi cer părerea lui Ifrim, dar nici el nu ştie ce să creadă. Şi pînă nu-i sigur de ceva, nu se pronunţă. Menţionez că lumina este uniformă, oarecum difuză şi nu pare să dea naştere la umbre.

Dintr-o lume cu două umbre, am nimerit într-una în care umbrele nu există de loc.

Piaţa e mărginită de ceea ce aş numi „palatele" oraşului. Şi celelalte „clădiri" sînt de o rară frumuseţe, dar acestea au ceva din minunăţiile castelelor din o mie şi una de nopţi. Par stînci însufleţite de bagheta magică a unei zîne a apelor. Zîna aceasta a luat nestemate de tot felul, le-a aşezat unele lîngă

altele, alcătuind un mozaic de o graţie şi splendoare neasemuită. Cînd vreun ocenin agită apa din faţa cîmpului nostru vizual, palatele încep să se legene şi să sclipească în mii de culori.

De la palatele majestoase din preajma pieţii, siluetele „clădirilor" coboară parcă în trepte, spre depărtări. La armonia formelor se adaugă armonia culorilor. Aceeaşi „clădire" este uneori alcătuită din roci de felurite nuanţe, care se îmbină însă de minune sau se topesc unele într-altele. În peisajul citadin, acest joc al culorilor creează un tablou pestriţ de un farmec neegalat. Precumpănitoare sînt albastrul închis, cenuşiul argintiu, negrul şi un roşu profund, de măr de granat.

Am constatat că la răstimpuri egale, cam la 26 de minute, totul în jur se luminează puternic, ca apoi să devină la intensitatea luminoasă obişnuită. După părerea lui Ifrim, ar putea fi vorba de semnale indicînd scurgerea timpului.

. . . .

Stăm de multă vreme înmărmuriţi, incapabili să ne dezmeticim. Ghidul, înţelegîndu-ne parcă starea, a rămas şi el neclintit, în aşteptare.

Şi fără să ne dăm seama, în timp ce noi sîntem numai ochi, am devenit la rîndul nostru obiecte de cercetare. Sîntem studiaţi cu cel puţin aceeaşi meticulozitate cu care înregistrăm şi noi tot ce zărim în jur.

Oceninii mişună deasupra noastră. În tentaculele lor lungi am remarcat tuburi mici, galbene, terminate cu o sferă. Ar putea fi aparate cu ajutorul cărora ne cercetează!

. . . .

Imobilitatea ghidului a început să ne indispună.

Au trecut mai bine de patru ore de cînd s-a oprit şi îngrijorarea a pus stăpînire pe noi. Cînd ne va duce la Francesco? Îl chemăm prin radio, dar nu răspunde.

— Ne-au instalat aici în piaţă ca pe o piesă de muzeu unică a Oceaninei! mormăie Ifrim nemulţumit.

— N-o fi încă gata masa pentru banchetul oferit cu prilejul sosirii noastre, încerc eu să-i spulber supărarea, care este de altfel şi a mea.

Ce curioşi sîntem noi, oamenii! Socotim că ni se cuvine un tratament privilegiat faţă de cel pe care îl rezervăm altor făpturi. Ne supără, faptul că sîntem cercetaţi ca nişte fiinţe exotice.

Acest lucru este, la urma urmei, numai o dovadă a orgoliului care ne stăpîneşte.

Ifrim îmi curmă gîndurile printr-o altă observaţie care îi trădează agitaţia.

— Cine ştie, poate că aici se organizează grădina zoologică a Oceaninei. Se pare că...

Nu ajunge însă să sfîrşească, căci în aceeaşi clipă ghidul a pornit-o şi noi ne grăbim să-l urmăm.

Coborîm cîteva minute aproape vertical, apoi o luăm de-a lungul, sau mai exact, deasupra unuia dintre bulevardele - funduri de albie şi nimerim într-o altă piaţă.

Ghidul ne duce spre o scoică imensă, cioplită într-o rocă verzuie. În partea ei inferioară se află intrarea, o boltă înaltă de peste zece metri.

Nava noastră, pilotată cu dibăcie de Ifrim, pătrunde cu uşurinţă prin deschizătură. Urcăm printr-un „tunel", apoi înaintăm orizontal vreo 70-80 de metri. De undeva din fund izvorăşte o lumină albăstrie, care creşte în intensitate cu cît ne apropiem.

Ghidul s-a oprit. Îi urmăm pilda. Ifrim „aşază" nava pe o platformă de stîncă, ceea ce are ca urmare o zdruncinătură zdravănă, deşi atenuată de apă. Totodată, în dreapta se ridică un stor gigantic.

Ne aflăm în faţa scenei unui teatru? Nicidecum, e cu totul altceva...

Iată-l însfîrşit pe Francesco! Îl zărim printr-un imens perete străveziu. Într-o încăpere cu aer, care a fost de bună seamă amenajată anume pentru el, tovarăşul nostru de călătorie şade într-un fotoliu care seamănă leit cu cel din salonul nostru. Stă cu spatele la noi şi deci nu ne poate vedea.

Interiorul camerei este de altfel cît se poate de plăcut. Ifrim presupune că oceninii au confecţionat mobilierul, luînd ca model imagini din microcărţile care ne-au dispărut acum cîteva luni. Lîngă fotoliu se mai află cîteva scaune şi mai încolo o masă pe care domneşte obişnuita dezordine caracteristică lui Francesco.

Trei paturi largi completează mobilierul.

Dar ce face Francesco? Stă înaintea unei table de şah şi pare cufundat în joc. Acum mută piesa adversarului, apoi, peste cîteva clipe, pe a sa.

— Uite cu ce-şi pierde vremea, remarcă arţăgos Ifrim. Noi tremurăm pentru viaţa lui şi el rezolvă probleme de şah.

Cred că se înşală. Francesco are în faţă aparatul de radiorecepţie-emisie şi înainte de a muta piesele albe - e mereu atent la difuzor.

Să fie cu putinţă să joace şah cu oceninii?...

Deodată se întoarce şi sare din fotoliu. Ne-a zărit. Ne face semne cu amîndouă mîinile. Nu pare schimbat, poate niţel tras la faţă.

Echipaţi cu costumele de scafandri, intrăm în camera de ecluzare a navei. Între timp s-a deschis şi poarta spre cabina de ecluzare care dă în „salonul" lui Francesco.

Apa umple repede prima cameră-ecluză, ieşim din navă şi ajungem, după cîţiva paşi prin tunel, în cea de a doua. Poarta se închide singură în urma noastră, apa e absorbită şi în locul ei pătrunde şuierînd aerul. Peste cîteva secunde, îl îmbrăţişez pe Francesco, iar Ifrim îi strînge mîna cu căldură şi-l bate pe umăr.

Eu mă aşez pe pat, Fodor pe un scaun, Francesco pe fotoliu. Ne uităm mult timp unul la altul.

— Poate că visăm! zice în cele din urmă Francesco, exprimînd acelaşi gînd care m-a cuprins şi pe mine, cînd am sosit în Oceanina.

— În orice caz, dacă m-aş trezi dintr-un asemenea vis, aş regreta din toată inima că nu a fost realitate, observ eu.

— Îţi aminteşti, Ifrim - spune Francesco - cum rîdeai de mine pe satelit, zicînd că prorocesc o civilizaţie a broaştelor? Pe urmă, cînd am recepţionat în Oaza Mărilor semnalele radiofonice cărora nu le găseam explicaţie, uitasem, nu ştiu cum, de presupunerea mea. Îmi închipuiam că doar pe insula neexplorată a planetei se pot găsi făpturi raţionale...

Doi ocenini s-au arătat acum în tunel, la peretele străveziu din dreptul camerei noastre.

Francesco le face semn cu mîna, ca unor vechi cunoştinţe. Ei răspund ridicînd în sus una din tentacule.

Din nou mă izbeşte asemănarea dintre mişcările lor şi cele ale unor dansatori. Un ocenin ne arată o tăblie albă, pe care scrie parcă ceva. Într-adevăr, aşa este! „MÎINE VIZITĂ ORAŞ", citim noi cu nespusă uimire. Apoi e scoasă la iveală o altă tăbliţă, pe care s-a desenat o schiţă amănunţită.

Francesco urmăreşte atent unduirile braţelor oceninilor.

Gesticulînd, aceştia încearcă să-i dea explicaţii în legătură cu desenul. El dă din cap în semn că a înţeles. Acvaticii pleacă şi prietenul nostru revine la noi.

Paloarea lui mă îngrijorează. Remarc dintr-o tresărire a lui Ifrim că-mi împărtăşeşte temerile.

— Nu mă simt prea bine! mărturiseşte Francesco, surprinzîndu-ne privirile. Se vede că nu-mi prieşte „altitudinea"!

Îl ajutăm să se întindă pe pat şi, cu toată nerăbdarea noastră, nu-i îngăduim să vorbească. După un timp, îşi revine.

Adevărul este că sîntem toţi trei frînţi de oboseală. Francesco e de-a dreptul sfîrşit; cît despre mine şi Ifrim, de mai bine de 24 de ore n-am mai închis ochii.

Avem deci înainte de toate nevoie de odihnă. Dar nici nu ne gîndim să ne culcăm, înainte de a afla păţaniile lui Francesco, cîte ceva despre Oceanina şi locuitorii ei. Convenim să nu pierdem mai mult de o oră cu această convorbire.

— Rezolvai probleme de şah? începe Ifrim şirul întrebărilor.

— Da de unde! Jucam cu un ocenin. Trebuie să fac de la bun început cîteva precizări, care vă vor scuti de multe întrebări...

Şi Francesco începe să povestească.

Nu-mi amintesc tot ce a spus, căci din pricina oboselii nu-mi puteam concentra întreaga atenţie: Totuşi, cînd am ajuns să ne culcăm, aflasem tîlcul multor întîmplări din ultima vreme.

Oceninii ne urmăreau activitatea încă din septembrie, căci observatoarele lor, aflate la suprafaţă, înregistraseră venirea rachetei noastre. În cursul ultimelor luni, se apropiaseră adesea de noi, instalaseră în stîncile podişului unde locuiam aparate menite să ne fixeze imaginea pe plăci sensibile şi să înregistreze orice sunete şi zgomote.

Cele cîteva cărţi care ne dispăruseră le serviseră la studiul civilizaţiei noastre, mai ales că printre ele se numără un dicţionar enciclopedic ilustrat, de a cărui lipsă am pomenit în jurnal. Tot ei răspunseseră la mesajul lăsat de noi la obelisc. (Acesta este un monument ridicat de strămoşii lor cu aproape un mileniu în urmă).

Un grup de învăţaţi din rîndurile oceninilor lucraseră timp de două luni la studiul limbii noastre scrise, folosind în acest scop toate observaţiile cu privire la noi, precum şi microcărţile.

Izbutiseră pînă la urmă să „traducă" multe cuvinte, mai ales cele corespunzătoare unor noţiuni concrete.

Jocul de şah îl învăţaseră şi mai repede, căci una dintre cărţi fusese un manual de şah. Francesco ne mărturisi chiar, cu o oarecare jenă, că pierduse mai toate partidele, ceea ce îi cam stricase cheful să continue.

De mult era pregătită o întîlnire cu noi, Pămîntenii. Încăperea unde ne aflam fusese construită şi mobilată cu o grijă deosebită încă din luna noiembrie, urmărindu-se crearea unor condiţii de viaţă cît mai prielnice. Oceninii intenţionau să vină, în carcasele lor de scafandri de uscat (pe care le zărisem pe Insula Francesco), pînă la platoul Oazei Mărilor, pentru a ne transmite o invitaţie în toată regula. Cu puţină vreme înaintea datei stabilite, Francesco se aventurase însă de unul singur, iar noi o pornisem, o zi mai tîrziu, pe urmele lui. Oceninii ne căutaseră pe suprafaţa întregii planete. Pînă la urmă, renunţînd la amabilitatea iniţială, îl capturaseră pe amicul nostru cu ajutorul unei cabine submersibile şi-l duseseră în cetatea submarină, convinşi că în felul acesta nu-i fac niciun rău.

Semnalele misterioase, care ne intrigaseră atîta vreme, erau emisii organice de unde electromagnetice, mijlocul folosit de ocenini pentru comunicare, „limba lor vorbită". Pe lîngă aceasta, mai aveau o limbă scrisă, alcătuită pe baza unui sistem de semne ideografice.

Încă din prima zi a prezenţei sale în Oceanina, lui Francesco i se oferise un dar care ne fusese de mult destinat. Era un fel de dicţionar imprimat pe o bandă. Aci apărea semnul ideografic corespunzător unei noţiuni, alături de semnalul hertzian, aşa cum îl auzeai la radio pe lungimea de undă respectivă. (Apăsînd pe o ridicătură a benzii, semnalul devenea auzibil pentru noi). Pe bandă mai era imprimată imaginea (atunci cînd era vorba de o noţiune concretă) şi uneori cuvîntul în limba noastră.

Deocamdată, Francesco nu prea se descurca cu acest dicţionar, aşa că se înţelegea cu oceninii mai mult prin desene şi gesturi. În schimb, gazdele noastre ne comunicau multe lucruri în scris, căci se familiarizaseră destul de bine cu numeroase cuvinte ale limbii noastre.

— Şi ce părere au despre noi? vru să ştie Ifrim, după ce ascultase relatările lui Francesco.

Acesta făcu o strîmbătură şi rîse.

— Ne privesc desigur cu multă... curiozitate - dar nu prea ne poartă stimă. Asta poate să vă mire, dar eu am găsit explicaţia.

— Cum adică?

— Uite, de pildă, aparatele lor au înregistrat tăierea porcanilor şi asta i-a dezamăgit. Au ţinut chiar o sesiune specială, în care s-a dezbătut dacă pot fi socotite drept fiinţe înaintate, civilizate, făpturi care pentru a se ghiftui, măcelăresc alte făpturi. La ei o asemenea practică ar fi pedepsită ca o crimă dintre cele mai grave.

Cînd au început să ne priceapă limba, i-au impresionat neplăcut unele discuţii purtate pe un ton cam violent, între mine şi Ifrim.

— Atît de susceptibili sînt? mi-am exprimat eu nedumerirea.

Am insistat apoi să încheiem discuţia.

Ne-am culcat fiecare în patul său. Sînt cam tari paturile, dar ce să-i faci? Oceninii n-aveau de unde să ghicească toate. La oboseala noastră se adaugă şi o stare generală proastă. Înainte de a adormi, Francesco a ţinut să ne mai povestească pe scurt că făcuse două scurte plimbări într-o cabină sferică transparentă, prin Oceanina. Era prea ostenit ca să ne dea şi amănunte.

Luarăm hotărîrea să nu rămînem mai mult de patru zile în aşezarea submarină, ţinînd seama de starea sănătăţii lui Francesco; de altfel, nici nouă nu părea să ne priască traiul în „acvariu", cu toată ospitalitatea de care ne bucuram.

27 ianuarie

Cine ar fi crezut că jurnalul va rămîne atîta vreme - trei zile lungi ca veacurile - neatins?

Apele liliachii lovesc, cu izbituri repezi, malul stîncos al Insulei Francesco. Şalupa se leagănă uşor, ancorată la vreo sută de metri în larg şi zgomotul valurilor îmi evocă dangătul trist al unui clopot dintr-o catedrală a vremurilor de mult apuse. Ifrim tot mai ciopleşte inscripţia şi loviturile ciocanului îmi provoacă o adevărată durere fizică.

Tocmai cînd ajunsesem la cele mai extraordinare

descoperiri ale călătoriei, s-a întîmplat nenorocirea.

În apropierea noastră stau neclintiţi trei ocenini în scafandrii lor aerieni, strălucitori. Contemplă prin pereţii străvezii priveliştea din jur, urmăresc treaba pe care o face Ifrim, se uită la mine.

Aş da orice ca întîmplările ultimei zile să nu se fi petrecut, ca filmul timpului să poată fi întors înapoi!

Cu cîtă pasiune nădăjduiam să notez în acest jurnal urmarea însemnărilor despre Oceanina! Şi cît de searbăd îmi pare acum tot ce am văzut şi aflat, deşi pe Pămînt o descriere ca aceasta ar stîrni o revoluţie în ştiinţă, ar deschide căi cu totul noi cercetărilor...

— Te-ai rănit, Ifrim!

Mîna stîngă a prietenului meu sîngerează.

— Nici n-am observat că m-am zgîriat cu dalta, frate Brebule - spune el - şi continuă lucrul în neştire, fără să ridice ochii.

Iau cele necesare din trusa de pansamente, îi dezinfectez rana şi o bandajez. Se lasă în voia mea, aidoma unui copil. Isprăvesc eu cu cioplitul, deşi nu-s prea îndemînatic la astfel de treburi.

În spatele meu răsună bocănit de paşi grei. Scafandrii oceninilor s-au apropiat şi braţele mecanice ale carcaselor lor lasă să cadă pe placa de piatră o împletitură de fibre argintii, pe care sînt înşirate, ca nişte perle, aceleaşi pietricele colorate pe care le cunoaştem. Aşez această neobişnuită coroană mortuară în aşa fel încît inscripţia să rămînă liberă. Şi citesc încă odată.

FRANCESCO LUANDA 1981-2017

AICI, PE ACEASTĂ INSULĂ CARE ÎI POARTĂ NUMELE L-AM LĂSAT NOI, ANTON BREBU ŞI IFRIM FODOR, PENTRU TOTDEAUNA, PE TOVARĂŞUL NOSTRU DRAG. FĂRĂ TINE, FRANCESCO, NE VOM SIMŢI NEGRĂIT DE SINGURI

ÎN ACEASTĂ LUME STRĂINĂ.

Arunc o ultimă privire spre crenelurile de piatră ale Insulei Francesco, o adevărată pustietate de stînci. Tocmai aici, în această împărăţie a tristeţii. Îl lăsăm pentru vecie pe omul acesta, atît de îndrăgostit de viaţă! Dinspre ocenini răsună un semnal. Mi-au ghicit oare gîndurile? Braţul scafandrului întinde spre mine cîteva rînduri pe o placă. Mă întreabă ce vreau. Mă duc pînă în dreptul unei stînci, la picioarele căreia cresc cîteva

fire de iarbă şi o floare. Le arăt oceninilor cu mîna, descriu un cerc larg în jurul mormîntului.

Au priceput. Peste cîteva minute vine răspunsul, de asemenea scris pe piatră:

PĂMÎNT, FLORI. GRĂDINĂ FRANCESCO. MARMURĂ MULTĂ AICI ÎMPREJUR. Ochii mei se umplu de lacrimi.

Schiţez un gest prin care încerc să-mi manifest recunoştinţa mea, a noastră. Fodor s-a şi suit în barca cu care vom merge pînă la şalupă. Mai îmbrăţişez o dată totul cu privirea, apoi îl urmez. Motorul porneşte şi în urma noastră rămîne o dîră albicioasă, crestată de spuma oceanului, de-a curmezişul talazurilor.

La revedere, prieteni ocenini! Oricît de frumoasă e viaţa voastră, oricît de impresionantă civilizaţia submarină pe care aţi făurit-o, ea va rămîne pentru noi mereu legată de sfîrşitul tragic al tovarăşului nostru.

Adio, Francesco! Odată cu tine rămîne aici, pe insula unde doreai cu atîta ardoare să ajungi, o parte din sufletul nostru.

25 februarie

Ziua de azi e o aniversare. Se împlinesc şase luni de cînd am aterizat pe primul corp ceresc din Beta-5, pe satelitul Planetei Oceanelor. Totul e sumbru, trist şi cenuşiu, cu totul altfel decît atunci cînd eram toţi trei laolaltă! Ştiu că şi Ifrim simte la fel. Golul lăsat în inimile noastre de plecarea lui Francesco nu poate fi umplut de nimic.

Trebuie să îndeplinesc faţă de acest jurnal o îndatorire demult scadentă. E vorba de istorisirea celor întîmplate în Oceanina.

În noaptea la care s-a referit notarea din 24 ianuarie am dormit vreo zece ore. Îmi amintesc că lăsasem în jos storul vitrinei noastre, căci mă supăra ghidul că oceninii ne studiază neîncetat.

Ne-am trezit osteniţi, ca după o îndelungată veghe.

— Pe viitor, vizitele noastre în Oceanina trebuie să fie cît mai operative - a remarcat Ifrim şi i-am dat dreptate.

Mult mai slăbit decît noi se simţea Francesco. Era şi firesc. Se afla de mai multă vreme pe fundul oceanului.

M-am convins: oceninii sînt foarte indiscreţi. Ca dovadă, în

timpul nopţii fusesem vizitaţi. Pe una dintre mese se înşirau farfurii şi tacîmuri, mai multe feluri de mîncare în tăvi ovale, o cană cu o băutură răcoritoare, sare. Ne-am spălat în vasul care ne fusese pregătit anume şi apoi ne-am aşezat să luăm gustarea.

— E timpul să răspundem acestei amabilităţi înduioşătoare, oferindu-le spectacolul de gală al unui dejun în trei - a propus Francesco în glumă, apăsînd totodată pe butonul care acţiona storul. În lumina verzuie a tunelului au apărut zeci de ocenini, care aşteptau desigur de mult această clipă.

Ne-am înfruptat din mîncărurile aduse de gazdele noastre. Necunoscîndu-ne preferinţele şi obiceiurile, le preparaseră în mai multe feluri, dîndu-ne putinţa să alegem. Unele variante erau prea sărate şi foarte iuţi, dar am găsit şi cîteva pe gustul nostru.

— Pentru viitor, le vom dărui un tratat de gastronomie! am sugerat eu.

După masă, oceninii ne-au făcut semn să ne apropiem de peretele transparent. Aduseseră în tunel o cabină sferică, care urma să ne servească drept vehicul pentru o plimbare prin „oraş". Trapa s-a lipit de poarta încăperii noastre şi am putut intra fără să recurgem la camera ecluză. Curînd eram instalaţi pe trei scaune comode, în interiorul cabinei submersibile care se puse îndată în mişcare. De data aceasta, nu trebuia să ne batem capul cu pilotajul. Oceninii o teleghidau, cu ajutorul unor mecanisme pe care nu le cunoşteam încă.

Aşa a început călătoria noastră, care a durat mai bine de şase ore.

Pe unde n-am fost şi cîte n-am văzut!

Am trecut prin mai toate arterele importante ale Oceaninei, am admirat de aproape vegetaţia bogată a parcurilor submarine, minunatele sculpturi de la capătul aşa-ziselor bulevarde. Acestea străjuiesc intrarea în cetate. Sînt, de bună seamă, modelate dintr-un material uşor, căci plutesc în apă, fiind ancorate prin cabluri de solul stîncos. Mişcările lor provoacă imagini ca cele din oglinzile concave sau convexe.

În Oceanina nu există vehicule pentru transportul public. Oceninii se deplasează prin „mijloacele proprii" cu care i-a înzestrat natura. Din cînd în cînd apar însă nişte fusuri argintii, care transportă cu mare iuţeală sau trag după ele felurite

obiecte.

Sfera noastră ne-a dus, după această primă recunoaştere, în interiorul unei stînci imense, cioplită în formă tronconică. Deasupra porţii era scris cu litere roşii „MUZEU" (Francesco a identificat cuvîntul în dicţionarul întocmit de învăţaţii din Oceanina).

Sub inscripţie se afla un fel de emblemă în basorelief, pe care am mai întîlnit-o şi pe faţadele altor clădiri mari: doi ocenini „înfrăţiţi", unul cu tentacule albastre, altul cu tentacule gălbui. Va trebui să întrebăm gazdele noastre ce reprezintă acest simbol ciudat.

În muzeu am filmat şi fotografiat aproape tot timpul. Am putut cunoaşte evoluţia civilizaţiei oceninilor, evoluţia biologică a speciilor acvatice, care au dus la formarea acestor făpturi superioare. Erau expuse numeroase unelte şi maşini, al căror scop însă nu-l înţelegeam. O bogată colecţie de piese naturale înfăţişa fauna şi flora de pe fundul oceanului.

După ce am studiat îndelung şi cu mult interes exponatele, am avut prilejul să vizităm un... şantier de construcţie. Aci se excava în piatră un întreg „cartier", operaţia în ansamblul ei, desfăşurîndu-se fără vreun efort fizic. De la un centru de comandă pe care îl deserveau cîţiva ocenini erau dirijate numeroase agregate în măsură să execute toate operaţiile.

De acolo am fost duşi spre un complex întins de clădiri (folosesc iar acest termen impropriu), unde trăiesc şi sînt educaţi oceninii-copii.

I-am văzut făcînd mişcări ritmice de îndoire a trupului şi de rotire a tentaculelor, în faţa unui ecran de proiecţie pe care un educator făcea să apară fel de fel de imagini. I-am văzut luînd masa într-o grotă vastă, bogată în vegetaţie. Însoţitorii noştri ne-au spus că, de la o vîrstă fragedă, copiii sînt luaţi părinţilor şi aduşi aci, unde li se face educaţia în comun.

Abia după ce am ieşit din aceste „creşe" şi „cămine”, am remarcat că majoritatea construcţiilor destinate copiilor erau... mobile. Ele se deplasau dintr-un loc într-altul al Oceaninei, iar uneori - aşa cum ni s-a dat să înţelegem, erau duse departe de cetate. În felul acesta, copiii aveau posibilitatea să cunoască încă de mici multe regiuni ale împărăţiei oceanice.

Am vizitat centrele pentru cultivarea plantelor alimentare

din jurul aşezării. Maşini uriaşe, semănînd de departe cu nişte balene, strîngeau recolta care se scurgea, „prelucrată", prin coada monştrilor mecanici, adunîndu-se în rezervoare mobile, de forma unor gigantice amfore.

Pe la ora trei după amiază ne-am întors, rupţi de oboseală (deşi nu făcusem niciun pas) în încăperea ce ne fusese rezervată.

— Brebule, nu mă simt prea bine! mi s-a plîns Ifrim, cînd am ajuns să fim instalaţi în fotolii. Deşi masa e pusă şi gazdele noastre se întrec în ospitalitate, trebuie să grăbim plecarea. Şi pe urmă uite-te cum arată Francesco. Peste o zi, două, vom fi şi noi aşa, iar el...

Într-adevăr, prietenul nostru era de o paloare cadaverică şi se plîngea de palpitaţii.

— Noi am mai putea sta o zi, două, dar Francesco în niciun caz - continuă Ifrim. Eu zic să tragem un pui de somn şi apoi s-o ştergem! Vom crea nemulţumiri, dar altceva nu-i de făcut. Mai venim noi în Oceanina!

Bineînţeles, Francesco a protestat. Nu vrea ca din pricina lui să pierdem ocazia de a cunoaşte temeinic lumea submarină.

M-am deşteptat din somn. Ifrim doarme lîngă mine. Îi strig să se scoale, dar el îşi trage pătura peste urechi. Francesco!... unde e Francesco? Îl zgîlţîi pe Ifrim cu toată puterea. Se dezmeticeşte cu greu. Îl căutăm pe Francesco prin toate ungherele şi constatăm că... a dispărut! Sîntem năuciţi. Ce-i de făcut?

— Dacă a vrut să facă o glumă, e fără doar şi poate o glumă proastă, frate! mormăie Ifrim. Dar dacă...

Glasul lui sună schimbat. În tunel se agită cîţiva ocenini.

Îi ghicesc foarte bine gîndul, dar nădăjduiesc că nu are dreptate. Oceninii au fost doar pînă acum atît de prietenoşi! Nu, nu e cu putinţă!...

Scafandrul lui Francesco lipseşte. Dacă a plecat de bună voie, de ce nu a lăsat măcar cîteva rînduri?

— L-au răpit oceninii! izbucneşte în cele din urmă tovarăşul meu. Am ajuns cobaii acestor dihănii dezgustătoare! De la început trebuia să ne dăm seama cu cine avem de-a face. Am fost atraşi într-o cursă!

Şi totuşi nu-mi vine să cred. Nu ştiu de ce, dar am certitudinea că Ifrim greşeşte, învinovăţindu-i pe ocenini, cu

toate că de data asta multe par să pledeze împotriva lor. Totuşi o civilizaţie înaltă ca a lor nu e posibilă fără o etică înaltă.

În tunel, unul dintre ocenini agită un mesaj. Ifrim strînge în pumn carabina. Îi fac semn să se stăpînească şi ne apropiem.

Citim: TREI (e vorba probabil de al treilea dintre noi) LIPSĂ, LIPSĂ şi CABINA SUMERSIBILĂ. TREI ACUM ÎN CABINĂ. CABINA DEFECT. VOI URCARE CU ŞALUPA. PLECAT DUPĂ EL: VOI ŞI NOI.

— Minţiţi, răcneşte Ifrim. Pregătiţi probabil o nouă infamie!

Se linişteşte însă şi îmi spune, resemnat:

— N-avem încotro. Oricît de mare ar fi riscul, oricît de minimă ar fi şansa ca cele spuse de ei să fie adevărate, trebuie să le urmăm indicaţiile. Poate-l putem scăpa pe Francesco!

În cîteva minute ne aflăm în şalupă. Urcăm vertiginos, conduşi de doi scafandri ocenini.

— Cine ştie ce urmăresc! mai scrîşneşte Ifrim. Dar înainte de a muri, îi trăznesc pe cîţiva cu arma - aşa, ca o amintire de la un pămîntean!

La două sute de metri de suprafaţă, se arată cabina de scufundare.

Prin pereţii transparenţi, îl zărim pe Francesco prăbuşit într-o poziţie grotescă. Urcăm paralel cu cabina şi ajunşi la suprafaţă, pătrundem înăuntru. Din mîna rece a lui Francesco cade biletul pe care, distrat ca totdeauna, uitase să ni-l lase:

„Iertaţi-mă pentru noua mea „lipsă de disciplină” clar n-am vrut să vă scurtez voiajul în Oceanina. Plec înainte, cu cabina submersibilă şi vă aştept peste două zile pe insula mea.

„Francesco"

Sărman prieten! Asta a fost ultima ta imprudenţă.

Vei rămîne cu mult mai mult decît ai crezut, pe insula ta…

EMISIUNI TERESTRE

5 martie

Viaţa noastră îşi urmează cursul, dar veselia a fost pentru totdeauna izgonită din ea. Ifrim şi cu mine nu mai ştim să glumim şi, de cînd a plecat Francesco dintre noi, totul ne pare

searbăd, fără rost...

Astăzi mi s-a făcut deodată rău; Ifrim mi-a luat tensiunea şi a găsit o maximă de 20.

Voi fi nevoit să urmez un regim sever, evitînd grăsimile, alcoolul şi muncind, măcar pentru un timp, mai puţin. E cu atît mai necesar cu cît în ultima vreme obosesc foarte repede. Mai plicticos este că, pînă la însănătoşirea completă, nu voi putea coborî în Oceanina.

16 aprilie

De mai bine de o lună clasez şi sistematizez documentele şi observaţiile cu privire la ocenini.

Pe Pămînt, învăţaţii vor fi consternaţi aflînd (dacă acest lucru se va întîmpla vreodată) că pe un alt corp ceresc mediul acvatic adăposteşte făpturile cele mai înaintate. Acest lucru li se va părea ridicol, aşa cum i s-a părut cîndva lui Ifrim. Şi el a rîs de sărmanul, de profeticul Francesco, reproşîndu-i că are halucinaţii. De aceea trebuie să pregătesc toate argumentele de care vor avea nevoie savanţii, pentru a da o justă interpretare faptelor.

Mie, ca unui cunoscător al Planetei Oceanelor, lucrurile nu mi se par atît de inexplicabile. Aci apa a fost şi este un mediu incomparabil mai răspîndit decît uscatul şi de aceea ea a găzduit vieţuitoare capabile să făurească o civilizaţie.

De altfel, nu văd niciun motiv pentru care pe acelaşi corp ceresc nu ar putea apare cîndva chiar două sau trei tipuri de animale superioare, dotate cu ceea ce numim noi de obicei raţiune.

În ultimele zile, starea sănătăţii noastre s-a mai îmbunătăţit.

26 aprilie

Astăzi am primit vizita prietenilor ocenini. Au cercetat cu interes plantaţia noastră şi i-am dus pînă în apropierea construcţiilor. Din păcate, nu putem să-i poftim înăuntru. Scafandrul care le dă putinţa să iasă şi la suprafaţa planetei, are patru metri înălţime. Le-am deschis însă uşile şi au privit înăuntru.

Ne pare rău, dar nu putem fi la fel de ospitalieri ca şi ei. Nici nu-i de mirare! Oceninii sînt doar pe planeta lor, în timp ce noi ne aflăm atît de departe de a noastră!

Le-am pregătit însa nişte documente: microcărţi, benzi de magnetofon, cîteva desene reprezentînd sistemul nostru planetar, o schemă a evoluţiei vieţii pe Pămînt. Fotografii...

Am început să mă descurc în limba lor, atît în cea scrisă, cît şi în semnalele hertziene care o reprezintă pe cea vorbită. Doar noţiunile abstracte îmi mai pricinuiesc greutăţi, căci e limpede că au un fel de a gîndi diferit de al nostru. De mare ajutor mi-a fost dicţionarul dăruit lui Francesco (cu toate lipsurile lui). Acum ne-au adus un alt dicţionar, mai complex, ceea ce dovedeşte că la ei se continuă şi se adînceşte studiul civilizaţiei noastre.

Pentru prima dată între noi se desfăşoară o convorbire mai închegată, fără notări pe plăci şi fără completări de gesturi ale mîinilor sau tentaculelor. Vorbim pe limba noastră în microfonul aparatului de radio. Ei recepţionează şi răspund în limba lor, prin semnalele radiofonice pe care am învăţat cu timpul să le tălmăcim.

Aflăm cu acest prilej lucruri deosebit de interesante. Pe una dintre planetele vecine trăiesc fiinţe „de uscat", superioare, care au vizitat în mai multe rînduri pe ocenini. Corpul ceresc unde vieţuiesc este mai îndepărtat de sori decît Planeta Oceanelor şi din pricina asta clima e în general friguroasă. De aceea, făpturile despre care ne relatează oceninii sînt păroase şi au straturi groase de grăsime.

Avem atîtea de întrebat. Încît orele trec pe nesimţite

Ifrim le cere oceninilor să ne explice sistemul de iluminat din Oceanina. Noi am căutat zadarnic să descoperim lămpi, reflectoare, tuburi sau plăci radiante. Unde se află sursele luminoase?

— Nicăieri şi pretutindeni - vine răspunsul.

Apoi ni se dau lămuririle.

În apă se găseşte dispersată o emulsie fină de substanţe iluminiscente. Aceasta e în permanenţă supusă acţiunii radiante a unor izotopi radioactivi, care provin de la substanţe radioactive îngropate în stînci. Izotopii excită emulsia pînă la pragul radiaţiei vizibile, astfel că aceasta devine luminoasă.

În discuţiile noastre se ivesc şi unele controverse. Eu

încerc să le explic de ce mi se pare greşit sistemul educaţiei copiilor în Oceanina. E un lucru barbar, fără rost, să desparţi copiii de familiile lor. Nimic nu poate înlocui dragostea maternă, părintească, influenţa binefăcătoare a mediului familiei.

Părerea oceninilor este însă diametral opusă.

Susţin că şi la ei s-a practicat în trecut educaţia mixtă, a familiei şi comunităţii. Experienţa unor centre în care oceninii erau crescuţi numai şi numai de comunitate a dovedit însă pe deplin superioritatea acestui sistem: individul se dezvoltă mai bine din punct de vedere fizic şi intelectual. Pe de altă parte, s-a putut observa că un mare număr de boli psihice ale oceninilor au fost consecinţele lipsei de pricepere a părinţilor lor. Această concluzie le apărea firească şi ne-au repetat că nici nu se poate compara competenţa unor specialişti în educaţie cu cea a unor diletanţi, mijloacele comunităţii cu cele ale unei familii.

Nu prea sînt convins de justeţea acestei argumentaţii. Dragostea părintească nu se poate asemui cu grija unor educatori care au în sarcină sute de copii. Le-am spus părerea mea, dar nici ei nu s-au lăsat mai prejos cu argumentele. Mi-au răspuns că în Oceanina educatorii iubesc copiii care li s-au dat în grijă aşa cum iubesc pe toţi ceilalţi ocenini şi că îndeobşte nu se considera de loc moral să-ţi iubeşti mai mult fratele decît pe un străin. Au mai remarcat că, după părerea lor, dragostea exagerată a părinţilor a făcut din mulţi ocenini, în trecutele vremi ale educaţiei familiare, nişte dezadaptaţi şi egoişti.

Am abordat apoi un alt subiect.

I-am întrebat cum privesc ei lumea de deasupra apei şi, mai ales, făpturile de pe insule şi vietăţile din atmosferă?

Ne-au spus că strămoşii lor nici nu bănuiau existenţa unei alte lumi decît cea acvatică. Pentru ei, Universul era fundul oceanului. Mai sus era zona ferocinilor, care reprezentau un pericol permanent pentru ocenini, iar şi mai sus îşi închipuiau că se găsea „capătul lumii". Legendele străvechi vorbeau de un imens perete de stîncă cu o singură poartă, ferecată cu nouă încuietori grele şi păzită de mai marele ferocinilor, dincolo de care era împărăţia morţii.

Mai tîrziu, cînd civilizaţia submarină a ajuns să se dezvolte, oceninii culţi se ridicaseră împotriva concepţiilor care considerau Universul ca ceva mărginit. Unul dintre ei elaboră chiar ipoteza existenţei unei „lumi a gazului", undeva departe,

deasupra apei. Multă vreme fusese luat în batjocură şi socotit smintit. Dar, încetul cu încetul, el izbuti să dovedească că unele fenomene nu se puteau explica decît dacă se accepta această teorie.

După moartea lui, cercetările oceninilor asupra formei şi naturii lumii înconjurătoare au luat un deosebit avînt. Unul dintre continuatorii învăţatului şi el savant renumit, a elaborat o teorie îndrăzneaţă despre forma rotundă a lumii în care trăiau, confirmată încă în cursul vieţii sale de primul înconjur al planetei (efectuat, bineînţeles, pe fundul oceanului).

Mai tîrziu, orizontul de cunoştinţe al oceninilor s-a lărgit rapid, mai ales atunci cînd s-au construit, după multe experienţe nereuşite, primele carcase cu ajutorul cărora oceninii îndrăzneţi s-au ridicat pînă la suprafaţa apei. Relatările primilor exploratori despre aer, despre cerul violet cu sorii şi stelele sale, n-au fost crezute în Oceanina. Se presupunea că erau datorate unor tulburări mintale, provocate de condiţii brusc schimbate ale mediului. Dar tocmai în acea vreme s-a pus la punct un procedeu similar fotografiei noastre şi astfel spusele primilor „vizitatori ai gazului", cum li se zicea, n-au mai putut fi tăgăduite. A urmat descoperirea celor două insule, a animalelor şi plantelor de pe ele, care au revoluţionat multe dintre concepţiile oceninilor.

I-am întrebat de ce nu au folosit tehnica înaintată de care dispun pentru a întreprinde zboruri cosmice. Mi-au dat un răspuns care m-a pus pe gînduri: mai au atîtea de făcut pentru a-şi perfecţiona societatea, pentru a asigura dezvoltarea armonioasă şi deplină a fiecărui individ în parte în sînul ei, încît socotesc cu totul prematur să se aventureze spre alte lumi.

Fără îndoială că şi acesta este un punct de vedere!

Povestirile oceninilor ne-au impresionat profund. Cît de favorizaţi am fost noi, oamenii, în ce priveşte cunoaşterea lumii, de faptul că trăim la suprafaţa Pămîntului!

Au plecat seara tîrziu. Ne-am înţeles să menţinem o legătură permanentă prin radio, stabilind o anumită oră pe săptămînă pentru comunicări.

În afară de asta, am mai fixat întîlniri periodice.

1 iunie

Muncesc fără răgaz. Acest lucru îmi dă putinţa să uit de situaţia în care ne aflăm, să uit chiar de absenţa lui Francesco, deşi acesta a luat parcă cu el în mormînt, zilele noastre cele mai frumoase.

Materialul documentar bogat pe care ni-l trimit în mod regulat oceninii ne scuteşte de foarte multe eforturi. Dar şi acesta cere o sinteză, completări şi, mai ales, interpretări corespunzătoare.

Ifrim s-a mai dus într-un rînd, fără mine, în Oceanina şi a efectuat acolo noi şi interesante observaţii cu privire la civilizaţia acvatică.

Proprietatea colectivă asupra tuturor bunurilor, pe de o parte, dragostea, respectul reciproc, înţelegerea, pe de altă parte, stau la baza relaţiilor dintre ocenini. De mult au dispărut asasinatele, furturile, calomnia. Alte atitudini dăunătoare societăţii şi indivizilor, socotite în trecut prea puţin grave, au trecut acum pe primul plan. Comportările posesive, egoiste, manifestările invidiei şi orgoliului, năzuinţa spre putere şi glorie, slugărnicia, lipsa de înţelegere pentru frămîntările celorlalţi şi multe altele au devenit crime majore, condamnate de conştiinţa colectivă cu o mare severitate.

În ce priveşte vîrsta medie a oceninilor, aceasta echivalează cu 150 de ani tereştri.

Locuitorii lumii submarine i-au dezvăluit şi semnificaţia simbolului atît de des întîlnit (doi ocenini înfrăţiţi - unul cu tentacule albastre şi celălalt cu tentacule galbene). În vremuri de mult apuse, cînd oceninii aveau ca zei supremi violenţa şi ura, cei care se năşteau cu tentacule galbene erau socotiţi spurcaţi şi izgoniţi din cetate. Treptat însă, societatea a progresat şi această prejudecată a fost învinsă, aşa cum a fost înlăturată şi orice altă discriminare între indivizi. Înfrăţirea oceninului cu tentacule albastre cu cel cu tentacule galbene a devenit simbolul civilizaţiei submarine.

Oceninii i-au mai spus lui Ifrim că nu înţeleg pricina durerii pe care ne-a produs-o moartea lui Francesco. Plecarea din viaţă e pentru ei un lucru firesc, ca şi naşterea. Şi l-au mai întrebat dacă îl plîngeam cu adevărat pe el, care a încetat să existe, sau ne plîngem de fapt pe noi, care am rămas fără el...

Ştiu eu?

25 august

S-a scurs un an de cînd sîntem în sistemul Beta-5.

N-aş fi dat, poate, importanţă acestui lucru, dacă nu mă apucam, între ascultarea unui concert şi o partidă de şah cu Ifrim, să răsfoiesc jurnalul în care acum însemnările sînt tot mai rare. Amintirile întîmplărilor extraordinare trăite au început să mi se perinde în faţa ochilor minţii.

Îmi aduc aminte cît de problematică mi-a apărut existenţa noastră cînd am aterizat pe Oaza Mărilor. Mă întrebam mai ales dacă vom putea să ne asigurăm hrana necesară. Pe urmă îmi vine în gînd prima explorare a Văii Turmelor, greutăţile întîmpinate în munca noastră de agricultori.

Cît de departe par toate acestea! Plantaţia, crescătoria de porcani, pescuitul - ne asigură mese abundente şi variate. Mecanismele construite în atelierul lui Ifrim au făcut incomparabil mai uşoare muncile agricole. Utilajul nostru îngăduie să ne confecţionăm numeroase obiecte, iar cele care mai lipsesc ne sînt oferite de către ocenini, ori de cîte ori le-o cerem.

Hotărît, viaţa a intrat pe un făgaş obişnuit, lipsit de pericole. Trebuie doar să ai răbdare, infinit de multă răbdare...

4 martie 2018

Sărmanul Francesco!

S-a dovedit iarăşi cîtă dreptate avea, deşi ideile lui ni se păreau atît de năstruşnice.

Şi după moartea lui unul dintre receptoare a rămas deschis pe lungimea de undă a principalului emiţător cosmic terestru. În fiecare duminică, microbanda magnetofonică era introdusă în aparatul de fonoanaliză, astfel reglat, încît să indice dacă pe ea se imprimase ceva. Pînă acum această operaţie nu dăduse niciun rezultat şi Ifrim era înclinat să presupună că măsura luată rămăsese fără folos.

Acum cîteva zile însă, a intervenit surpriza. Aparatul de fonoanaliză a semnalat într-un punct al benzii o înregistrare, cu o durată de două minute. Cu cîtă nerăbdare am introdus porţiunea cu pricina în magnetofon! Am auzit un fragment dintr-o emisiune... sportivă: un meci de fotbal între echipele oraşelor

Viena şi Praga.

Ne-ar fi interesat desigur cu mult mai mult să auzim un buletin de ştiri sau o cronică a actualităţii ştiinţifice. Dar întîmplarea ne-a hărăzit emisiunea sportivă.

Totuşi am fost adînc mişcaţi! Era doar primul glas pămîntesc pe care-l ascultam, după mai bine de un an şi jumătate. Se dovedea, pe de altă parte, că, în anumite condiţii excepţionale, undele de radio ultrascurte emise în sistemul nostru planetar puteau totuşi pătrunde pînă la noi. Am ascultat de atîtea ori frîntura de emisiune, pînă ce am învăţat-o pe de rost. Şi aceasta, deşi pe meleagurile terestre nu aveam niciun fel de simpatie pentru acest sport, pe care doar 22 de oameni îl practică cu adevărat, în timp ce alţii, mult mai numeroşi - uneori sute de mii - au iluzia că-l practică, privind din tribunele stadioanelor. Ştiu că în această privinţă Ifrim e de altă părere şi mă consideră un şoarece de bibliotecă cu vederi înguste. Dar sînt convins că de astădată ar fi fost şi el bucuros să recepţioneze altceva.

17 mai

Un cutremur zdravăn a zguduit ieri insula noastră. Timp de un sfert de oră am trăit momente de panică.

Treziţi din somn de primele trepidaţii, am ieşit din casă îmbrăcaţi pe jumătate. Platoul era inundat de lumina albăstruie a Lunii planetei noastre. Arborii se înclinau cînd într-o parte, cînd într-alta şi o vijelie puternică se stîrnise din senin. Magazia noastră se legăna ca un castel din cărţi de joc, gata să se prăbuşească.

Apoi, zguduiturile s-au intensificat! În imediata noastră apropiere s-au ivit crăpături în sol; din unele se ridicau aburi roşiatici.

Nu ştiam unde să căutăm adăpost şi pînă la urmă, ne-am hotărît să rămînem pe loc!

Cînd totul s-a liniştit, am stabilit pagubele. Magazia se lăsase într-o rînă. Va trebui s-o demontăm şi s-o aşezăm altundeva, căci sub ea e o fisură destul de adîncă. Celelalte construcţii nu au avut, din fericire, prea mult de suferit: s-au ivit însă crăpături în pereţi.

Seismograful a înregistrat oscilaţii slabe pînă dimineaţa

(timp de peste 4 ore). Epicentrul cutremurului se află la numai 90-100 kilometri, undeva pe fundul oceanului.

18 mai

Întîmplările nopţii trecute n-au rămas fără urmări asupra sănătăţii noastre. Emoţia, asociată poate cu emanaţiile gazoase, ne-au pricinuit amîndurora crize de hipertensiune arterială. Pînă acum, Ifrim nu suferise de această maladie, la a cărei apariţie a contribuit, fără îndoială, gravitaţia planetară sporită.

Am primit o radiogramă din partea oceninilor, care se interesau de urmările cutremurului. Şi oraşul submarin a avut de suferit, dar nu s-au înregistrat pierderi de vieţi.

20 mai

Am discutat pe larg cu oceninii despre cele petrecute. Geologii lor explică frecvenţa cutremurelor prin formarea, la adîncimi considerabile, a unor mase gazoase cu o mare forţă expansivă.

Cutremurele nu sînt, de altfel, singurele calamităţi care bîntuie Planeta Oceanelor. Se mai produc uneori,

datorită unor influenţe cosmice, ploi de o mare abundenţă, adevărate potopuri. Ultimul a avut loc cu vreo nouă decenii în urmă, acoperind aproape complet insulele. Pentru ocenini, acest fenomen nu are urmări prea grave (doar că nu pot ieşi un timp la suprafaţă), insă pentru vieţuitoarele de pe uscat trebuie să fie adevărate cataclisme.

Păcat că giganţii din Valea Turmelor nu-şi pot istorisi amintirile...

I-am întrebat pe ocenini dacă au posibilitatea să prevadă precipitaţiile. Răspunsul lor a întîrziat mult. Apoi a venit în doi peri: metodele utilizate sînt cam nesigure. După unii cercetători, viitorul potop nu ar fi prea îndepărtat, fiind aşteptat peste 5-6 ani.

Neplăcuta perspectivă.

25 august

Sîntem de doi ani în lumea celor doi sori. Doi ani de cînd

nu mai avem nicio veste de pe Pămînt. S-ar putea ca recepţia întîmplătoare a emisiunii terestre să fi fost singura şi unica de care ne-a fost dat să avem parte.

Doi ani! Şi aceasta e puţin faţă de timpul necesar pentru ca expediţia cosmică, organizată de Lupu, să ajungă pînă la noi. Vom supravieţui oare?

Boala hipertensivă progresează atît la mine, cît şi la Ifrim. E destul să urcăm o pantă mai abruptă, ca să suflăm din greu, inima să bată cu putere, iar pulsul să se accelereze mult peste limita normală. Avem mereu ameţeli, dureri de cap (ţin uneori zile întregi), insomnii.

Am fost de curînd, pentru a treia oară, la mormîntul lui Francesco. Oceninii au amenajat o grădină-mausoleu din marmură, de o frumuseţe fără seamăn.

5 noiembrie

Ieri noapte s-a produs un nou cutremur.

Sub ochii noştri, racheta care ne-a servit cu atîta credinţă în lunga noastră călătorie cosmică a fost înghiţită de o imensă prăpastie, ivită de-a curmezişul podişului. Deşi nu ne mai puteam folosi de ea, dispariţia „Nălucii" ne-a pricinuit o dureroasă strîngere de inimă: parcă s-a rupt încă un fir care ne lega de Pămînt.

În ciuda acestor încercări grele, construcţiile au rezistat.

12 decembrie

Azi este ziua lui Dan. Parcă-l văd, privind cu ochii strălucitori tortul garnisit sărbătoreşte.

Îmi amintesc cum pălăvrăgea în preajma plecării. Spunea că şi el vrea să devină astronaut.

Mă întreb uneori dacă ar fi bine să i se împlinească dorinţa. Trăim încă într-o vreme cînd zborurile cosmice cer multe jertfe, aşa cum s-a întîmplat în anii de început ai aviaţiei.

Şi totuşi, dacă n-am fi noi, pionierii lumii astrale, cercetarea ştiinţifică a Universului, cu uriaşa ei însemnătate teoretică şi practică, n-ar fi cu putinţă.

Dacă te trage inima, fă-te astronaut, Dani, băiatul meu! Sînt cu sufletul alături de tine! Şi poate că în istoria cunoaşterii

Galaxiei noastre vom figura amîndoi printre cercetătorii spaţiilor interastrale, printre deschizătorii de drumuri.

16 februarie 2019

Ifrim a terminat un studiu despre condiţiile meteorologice ale Planetei Oceanelor, iar eu am alcătuit o lucrare privitoare la civilizaţia oceninilor. Am microfilmat-o şi acum cele cîteva sute de pagini încap într-un sul gros de numai cîţiva centimetri. Trebuie să remarc din nou că întreaga noastră muncă ştiinţifică este uşurată de o mărinimoasă contribuţie a oceninilor, care ne pun la dispoziţie o documentaţie excepţională.

Acum mă port cu gîndul să mă apuc de sistematizarea materialului despre flora şi fauna Oazei Mărilor, iar pe Ifrim îl preocupă o lucrare privitoare la tehnica Oceninilor. A întreprins numeroase călătorii spre fundul oceanului.

26 februarie 2023

De data aceasta au trecut nu săptămîni, nu luni, ci ani de la ultima însemnare.

Nu eram, de bună seamă, omul potrivit pentru a ţine un jurnal, pentru ca să fac notări zilnice şi să trec deopotrivă evenimente importante şi fapte mărunte. Cît timp întîmplările au fost extraordinare, ieşite din comun, mi-am făcut datoria destul de conştiincios. Dar acum, viaţa noastră, cu toată izolarea ei tragică, a intrat parcă pe un făgaş bătătorit. Surprize nu ni se mai oferă. Ştim ce se găseşte pe Oaza Mărilor, pe Insula Francesco, pe întreaga planetă. Structura sistemului solar Beta-5 ne este de asemenea cunoscută. Ne-am obişnuit şi cu ideea existenţei unei civilizaţii acvatice, deşi în multe privinţe nu îi înţelegem pe ocenini.

Acum, desigur, toate aceste cunoştinţe trebuie adîncite şi de aceea ne consacrăm cu perseverenţă activităţii ştiinţifice.

Desigur, aceasta nu înseamnă că lucrăm toată vremea. Ne plimbăm, facem sport, ascultăm concerte, jucăm şah, citim cărţi (am luat cu noi atîtea microcărţi, încît am avea nevoie de zece vieţi pentru a le da gata). Dar fapt este că nu izbutim să ne apropiem sufleteşte unul de celălalt, să fim ca în primele luni după sosirea noastră. Tot mai multe lucruri, aproape tot ce ne

înconjoară în modesta noastră locuinţă, ne amintesc cît de departe sîntem de Pămînt.

Boala a intrat parcă şi ea într-o stare staţionară: în cazul meu însă, crizele sînt mai frecvente.

Atît eu cît şi Ifrim avem acum părul alb. La cei 46 de ani ai mei şi cei 39 ai lui Ifrim, trebuie să recunoaştem că e prea timpuriu. Oceninii presupun că distrugerea pigmentului părului se datoreşte unor radiaţii provenite de la Soarele roşu. Amîndoi ne-am lăsat barbă.

Sîntem de altfel şi din alte puncte de vedere, schimbaţi la înfăţişare. Umblăm aduşi din spate, ca nişte moşnegi. De vină, ca şi în cazul amintit al tensiunii arteriale, este gravitaţia Planetei Oceanelor, care ne-a deformat oasele.

Anul trecut am mutat mica colonie şi, odată cu ea, plantaţia. Am ajuns, împreună cu oceninii, la concluzia că platoul este deosebit de expus seismelor, deoarece terenul este poros pînă la mari adîncimi. Noua aşezare se găseşte în nord-vest, la celălalt capăt al insulei. Am ridicat construcţiile la ţărmul unui minunat lac natural, în preajma căruia se află terenuri foarte propice culturilor.

Bineînţeles că mutarea n-a fost de loc simplă, necesitînd mai multe săptămîni, cu tot ajutorul substanţial dat de oceninini.

În anii care au trecut, am recepţionat încă două emisiuni de pe Pămînt, dar, spre exasperarea noastră, niciuna nu ne-a adus veştile dorite.

Prima era un concert: se transmitea la început o creaţie modernă, din care nu am înţeles cine ştie ce. Dar nici „Missei solemnis", care a urmat, nu am putut să-i gustăm frumuseţea, necăjiţi cum eram că nu aflăm nici de data asta vreo veste despre expediţia cu atîta înfrigurare aşteptată. La cîteva secunde după terminarea concertului, nu s-a mai auzit nimic.

Cea de a doua emisiune de ştiinţă şi tehnică, începuse cu un fragment dintr-un radioreportaj de pe ţărmurile „noilor mări" ale planetei. Mai întîi nu ne-am dat seama despre ce poate fi vorba, dar spre sfîrşit ne-am lămurit: în Sahara se crease mult visata „Mare Ciad", în Siberia „Marea Siberiei", în America de Sud „Marea Amazonului", iar pe ţărmurile lor se construiseră oraşe noi, înflorea o viaţă îmbelşugată. Ne-a intrigat o aluzie la „criza zborurilor galactice", la specialiştii care recomandau tot mai mult „prudenţă şi aşteptare". Ce însemna asta? O sentinţă

de condamnare la moarte pentru noi sau poate că... expediţia lui Lupu eşuase!

Era doar cu neputinţă ca Lupu să nu fi pornit de mult spre noi, pentru a ne salva. Cu neputinţă! Şi totuşi, dacă o făcuse, de ce nu era pomenită expediţia

lui printre celelalte iniţiative îndrăzneţe de care se vorbea, ca săparea tunelului sub Oceanul Atlantic, devierea curenţilor marini, schimbarea climei continentului antarctic, sinteza protoplasmei şi atîtea altele? Cine erau specialiştii care îndemnau la „prudenţă şi aşteptare "?

ÎNTÎMPLĂRI TRAGICE

8 octombrie 2024

Cea de a patra emisiune de pe Pămînt, captată întîmplător, a fost pentru noi o neaşteptată şi grea lovitură, cea mai grea de la moartea lui Francesco. Banda de magnetofon a înregistrat de astădată un fragment de 22 minute dintr-o „cronică astronautică", adică tocmai ceea ce dorisem de atîţia ani să ascultăm.

Ne-au interesat mult veştile despre marile progrese ale tehnicii zborului cosmic, despre noile expediţii astronautice, dar - cu fiecare cuvînt - în suflet ni se strecura veninul îndoielii, un simţămînt de tristeţe care se prefăcea tot mai mult în deznădejde. Nimic nu se spunea despre noi. Niciun cuvînt, nicio aluzie! Fusesem daţi uitării? Era oare acest lucru cu putinţă? Mintea noastră refuza să conceapă, să accepte aşa ceva.

Dar ceea ce a urmat a fost şi mai înspăimîntător decît tăcerea. În ultimele cinci minute s-au transmis fragmente dintr-o conferinţă a lui... Lupu.

Cum i-am recunoscut glasul, gîndurile mi s-au învălmăşit. Aceasta însemna în primul rînd că nu plecase în expediţie! De ce oare? Recepţionase doar mesajul, eram sigur de asta... Poate o organizase numai fără să ia parte?

Apoi l-am auzit făcînd aluzie la o lucrare a lui, pentru care fusese ales membru corespondent al Academiei de Ştiinţe. Dar lucrarea, sau în orice caz ideile ei fundamentale, miezul ei

creator, concluziile, nu erau ale lui - ci ale mele! Totul, dar absolut totul, se baza pe calculele pentru racheta cu jet de lumină, pe care i le lăsasem. Şi la urmă am mai auzit cuvintele acelea josnice, pline de făţărnicie: „... v-o spun eu, care am avut nefericirea să comunic lumii sfîrşitul tragic al expediţiei profesorului Brebu. Credeţi-mă că nu pot fi partizanul unor expediţii cosmice de felul celei care ne-a făcut să pierdem trei savanţi atît de valoroşi, trei oameni minunaţi, pe care nu-i vom uita niciodată"!

— Ticălosul!

Acesta a fost singurul cuvînt pe care l-a rostit Ifrim.

Am ascultat o dimineaţă întreagă, de zeci de ori, banda. Am transcris-o, cuvînt cu cuvînt, amăgindu-ne că am înţeles ceva greşit - poate o nuanţă care schimbă totul - că nu era pierdută orice speranţă. Nu-mi venea să cred că Lupu a putut fi atît de josnic.

Şi totuşi, aşa era! Lucrurile îmi apăreau din ce în ce mai limpede: ca să-mi fure lucrările ştiinţifice, falsificase mesajul, abandonîndu-mă în mod conştient, fără niciun scrupul, atît pe mine cît şi pe tovarăşii mei. Ce naiv am fost, încrezîndu-mă orbeşte în el!

Pînă acum sufeream la gîndul izolării noastre, dar purtam în inimă speranţa că vom fi salvaţi. Astăzi - ce ne mai rămînea? Cînd iei unui om nădejdile, tai ultimul fir care-l mai leagă de viaţă.

În seara aceasta simt pentru întîia oară că mi-e indiferent, cu totul indiferent, dacă mîine voi muri sau voi continua să mă tîrăsc mai departe în existenţa aceasta fără sens.

Şi atunci, de ce să nu...

4 martie 2025

Recitesc ultima mea însemnare. Cît de puţin mă cunosc pe mine însumi! Nu, nu mi-am luat viaţa şi, după cîteva săptămîni de deprimare adîncă, traiul a început să-şi depene cursul obişnuit. A rămas doar o mare amărăciune, care, cred, nu mă va mai părăsi niciodată.

Inerţia? Obişnuinţa muncii pe tărîm ştiinţific? Instinctul de conservare? Cine ştie - poate că toate laolaltă. Proporţiile evenimentelor, chiar ale celor mai extraordinare, scad în viaţă

odată cu trecerea timpului.
Ifrim e acum şi mai tăcut decît înainte şi niciodată nu ştie ce se petrece în sufletul lui.
Am cerut şi părerea oceninilor. Ei cred că vedem lucrurile prea în negru. Un învăţat dintr-ai lor mi-a ţinut un adevărat discurs încurajator, al cărui înţeles poate fi tălmăcit cam în felul următor:
— Nu uita că Lupu nu e singur pe Pămînt. Cu toate că falsificarea mesajului îi oferă un anumit avantaj, sînt oameni care vor judeca poate altfel lucrurile. Un individ ca Lupu nu face o singură ticăloşie; s-ar putea să se discrediteze şi tot ce a spus să apară dubios. Pe de altă parte, indiferent de părerea lui, se vor organiza probabil şi alte expediţii cosmice îndepărtate. Scepticismul va fi pînă la urmă învins.

10 august 2026

Cînd au început ploile cele mari, ploi cum nu mai apucasem pe Planeta Oceanelor, terminasem tocmai de strîns cea de a doua recoltă.
Din violet, cerul a devenit brusc arămiu. Vîntul suflă fără încetare, cu o intensitate tot mai mare, schimbîndu-şi mereu direcţia şi fulgere roşiatice brăzdează cerul. Noaptea, spre nord se zăreşte printre nori o lumină gălbuie, care pîlpîie ca o auroră polară de la noi.
Ploaia coboară din cer fără încetare. Rîurile se umflă, ieşind din matcele lor.
Pe uscat apa se strînge în băltoace, băltoacele se unesc în lacuri, iar acestea acoperă cîmpiile..,
Oceninii ne-au confirmat prin radio temerile noastre. S-a pornit potopul! Ne sfătuiesc să venim în Oceanina, unde am fi la adăpost. Să ne servim de mediul acvatic, tocmai spre a ne feri de năvala apelor. Eu nu pot însă suporta scufundarea, căci boala mea e mult mai înaintată decît a lui Ifrim. L-am rugat pe el să se ducă singur; bineînţeles că nici n-a vrut să audă. (În locul lui şi eu aş fi procedat la fel.)
Ne-am decis atunci să ducem bunurile cele mai de preţ şi unele provizii în grota pe care am amenajat-o, cu doi ani în urmă, tocmai în vederea unei astfel de eventualităţi. Se află la 1800 metri altitudine, în apropiere de vîrful celui mai înalt

munte al insulei.

Am făcut două transporturi cu autotractorul nostru, înfruntînd cu greu vijelia. E o fericire că are cabina ermetic închisă. Totuşi ne-am udat pînă la piele, căci a trebuit să coborîm de nenumărate ori pentru a scoate vehiculul din noroi sau a-i croi drum printre obstacole. Picăturile grele ne-au pricinuit contuziuni dureroase.

Am tăiat doi porcani, pe care i-am luat cu noi ca să le afumăm carnea. Celorlalţi le-am dat drumul în pădure, căci altfel ar fi însemnat să moară de foame în ţarc...

De două zile stăm în adăpost. Aparatul de radiorecepţie l-am luat cu noi, aşa că putem comunica cu oceninii. Din păcate, nu ne pot ajuta cu nimic.

Ieşim pînă la gura peşterii şi privim din cînd în cînd la grozăvia de afară. Turme de animale rătăcesc înnebunite prin furtună. Pe măsură ce apa creşte, vietăţile caută refugiu pe culmile munţilor.

11 august

Nu l-am putut opri. Ştiam de mult că atunci cînd îşi pune ceva în gînd, e de o îndărătnicie nemaipomenită. Şi-a amintit că n-a pus în lada cu documente filmele şi fotografiile obţinute cu prilejul ultimei călătorii în Oceanina. Le aşezase de-o parte, într-o casetă, cu gîndul sa le studieze deoarece ţinea să isprăvească a doua lucrare privitoare la lumea submarină.

Cîte n-am încercat, ca să-l conving să nu plece!

Am invocat mai întîi argumente raţionale: poate că apa ajunsese de acum la aşezarea din vale; drumul pînă acolo era desigur blocat de arbori smulşi, din rădăcini, de stînci prăvălite; chiar dacă ar fi răzbit pînă jos, urcuşul la grotă ar fi fost anevoios, dacă nu imposibil. În afară de aceasta, documentele pierdute puteau fi lesne refăcute după trecerea potopului.

L-am ameninţat apoi că, dacă nu se va răzgîndi, deşi sînt bolnav, voi porni împreună cu el. I-am pus în vedere că mă simt rău şi l-am rugat să nu mă părăsească. I-am repetat de zeci de ori că riscul este prea mare şi că situaţia noastră e şi aşa destul de grea, că să nu o complice mai mult.

N-am izbutit să-l înduplec. A pornit-o singur cu autotractorul spre vale!

12 august

Au trecut 12 ore de la plecarea lui Ifrim. Am încercat să pornesc în căutarea lui, dar uraganul s-a înteţit într-atîta, încît abia am izbutit să cobor cîţiva zeci de metri. Răbufnirile vîntului mă aruncau dintr-un loc într-altul, ca pe o frunză. Cine ştie pînă unde m-ar fi dus, dacă nu erau tufişurile de care să mă apuc. Cu mare greutate am izbutit să fac cale-ntoarsă şi aceasta bineînţeles tîrîndu-mă şi ţinîndu-mă de tot ce-mi putea servi ca punct de sprijin. Am ajuns la adăpost mai mult mort decît viu!

13 august

Potopul continuă cu intensitate neştirbită.

Elemente dezlănţuite se manifestă prin fulgere orbitoare şi zgomote infernale. Ifrim nu s-a întors. În cursul dimineţii am observat prin binoclu că apele au crescut pînă la 150 metri sub înălţimea la care se afla grota. Aşezarea din vale a fost cu siguranţă înghiţită de valuri, cu tot ce era în ea.

Am zărit plutind cadavrele a zeci de giganţi, ca şi ale altor animale mai mici. Păreau încă vii şi făceau mişcări de un grotesc tragic.

Mai port nădejdea că Ifrim a izbutit să se adăpostească cu autotractorul în vreo grotă din apropiere. Sau poate că oceninii i-au venit în ajutor, deşi nu-mi dau seama dacă s-au putut aventura la suprafaţă pe o asemenea vreme. Nici nu vreau să mă gîndesc la altceva. Ar fi prea îngrozitor...

18 august

Singur...

Cunosc acum adevărul năprasnic, covîrşitor, în care n-am vrut să cred.

Sînt singur! Cu desăvîrşire singur! Sînt unicul om - printre milioane de ocenini, printre miliarde de alte făpturi ale Planetei Oceanelor!

Aseară, cînd furtuna începuse să se domolească, apa a ajuns la vreo 20-30 de metri sub intrarea grotei mele. La un moment dat, am văzut plutind nişte obiecte care-mi păreau cunoscute. Am alergat într-acolo şi am putut să le trag la mal.

Erau caseta cu fotografii şi bascul negru al lui Ifrim...

Singur, înfiorător de singur...

Trupul lui Francesco a avut măcar parte de un lăcaş. Mă gîndesc cu groază că trupul tău, Ifrim şi-a găsit mormîntul în apă, în noianul de ape al oceanului planetar.

27 septembrie 2026

Potopul s-a oprit de mult şi apa a scăzut treptat pînă la nivelul ei dinainte.

Aceasta va fi ultima însemnare. Nu ştiu ce se va întîmpla cu mine, căci îmi simt nervii întinşi ca nişte coarde, gata să plesnească. De aceea am hotărît să încredinţez jurnalul, împreună cu cele mai importante documente, ştiinţifice şi cu lucrările mele, ale lui Francesco şi ale lui Ifrim, acestei stînci.

Pe placa de piatră pe care o voi aşeza deasupra, în aşa fel încît documentele să fie ferite de intemperii şi de orice alte primejdii, voi săpa o inscripţie. Poate că, odată şi odată, după moartea mea, toate acestea vor ajunge să folosească cuiva.

Mă simt bolnav, sfîrşit. Ieri am avut, în plină zi, năluciri. Mi s-a părut că Lupu se năpusteşte asupra mea ca să mă sfîşie. Parcă-l văd şi acum. Pe urmă o altă vedenie: o turmă de giganţi mă capturase şi eram aruncat de la o namilă la alta, ca plosca lui Francesco.

A început iar să plouă, dar de data asta liniştit. Oceninii spun că nu mai există primejdie ca apele să crească din nou.

... Singur, singur, singur...

Vreme de beţie -

I-auzi cum mai plouă,

Ce melancolie!

De cine sînt versurile acestea care mă obsedează?

Aş vrea să strig, dar nu-i nicio ureche omenească care să mă audă. Ani şi ani de lumină mă despart de semenii mei!

Ploaia a stat. Am impresia că, acum, cînd scriu aceste ultime rînduri, cineva mă pîndeşte.

— Brebule, frate, ce faci acolo?

E vocea lui Ifrim!

Mă întorc.

Nu-i el! Nici nu poate fi. Acum cîteva zile i-am găsit doar şi mantaua agăţată de vîrful unui pom. Din nou halucinaţiile...

Adio celor care poate vor citi aceste cuvinte, aşternute cu slove tremurate...

Mă văd copil, jucîndu-mă în Palatul Pionierilor cu o mică rachetă, construită de mine. Deodată racheta explodează, mă răneşte. Mîinile îmi sîngerează... Amintirile năvălesc, se învălmăşesc... Studenţia... Călătoria de nuntă cu Ruxandra: Sahara, fiordurile norvegiene, Ermitage-ul, lacul Michigan... Naşterea lui Dan... Plecarea mea în cosmos...

Apoi, deodată, o prăbuşire într-o prăpastie fără fund...

Aud ciripit de păsări... Dar aici nu sînt păsări... Zumzăie în aer milioane de gîze... Sînt gîze sau zgomote născocite de creierul meu bolnav

Starea mea se aseamănă cu cea din prima expediţie în Valea Turmelor. Dar parcă e şi mai rău... Totul e tulbure, totul se termină... Simt cum îmi pierd minţile...

Cine mă cheamă? Vin, vin, duhuri ale stîncilor purpurii şi ale cerului violet.

Aşteptaţi-mă! Sînt al vostru.

Ce multe sînteţi! Nu voi mai fi singur. Însfîrşit!... Luaţi-mă, purtaţi-mă pe sus, printre norii roşcaţi şi liliachii...

Ce se întîmplă cu mine?... De-aş putea să-mi menţin luciditatea, măcar pînă voi pune totul la adăpost şi pînă ce voi ciopli inscripţia, acest ultim mesaj adresat... adresat Universului...

TUNELUL

Dan Brebu coborî ultima filă a jurnalului şi o aşeză peste celelalte. Apoi puse pachetul încet, cu nespusă grijă, în casetă. Chipul îi era răvăşit, respiraţia întretăiată, ca după un efort care îi depăşea puterile. Niciodată nu-l văzuseră ceilalţi atît de tulburat.

Petre Şelaru îşi cuprinsese capul între mîini. Apoi, într-o pornire spontană, puse braţul pe umărul prietenului şi-l trase spre el.

Pentru Sanda totul devenise limpede. Cîtă dreptate avusese Dan, îndreptîndu-şi bănuielile asupra profesorului Lupu!...

Trebuiau să acţioneze repede şi energic. Povesti pe scurt întîmplările ultimei nopţi, arătînd că după părerea ei Lupu se prefăcuse accidentat, pentru a pune mîna pe casetă şi a distruge dovezile crimei lui.

Cîtva timp nimeni nu scoase un cuvînt. Apoi Dan se ridică încet. Era palid şi buzele-i păreau două linii subţiri.

— Să mergem, spuse el.

Ajunşi la ţărm, constatară însă uluiţi că „Săgeata de argint" nu mai era la locul ei. Dispăruse şi, odată cu ea profesorul Lupu!...

Ţinură sfat în cabana de la malul mării. Nimeni nu avea vreun dubiu că Lupu fugise cu racheta în Insula Francesco, ca să pregătească acolo - de unul singur - decolarea. Nimeni nu se îndoia de intenţiile lui de a adăuga la crima sa una nouă: să plece şi să-i lase aci, fără speranţă de a revedea vreodată Pămîntul, iar acolo să îndruge cine ştie ce alte născociri. Aveau să împărtăşească soarta lui Anton Brebu şi a tovarăşilor săi, să moară unul cîte unul. Iar ultimul, cu mintea întunecată de singurătate, să aştearnă pe hîrtie încă o poveste tragică, să aşeze filele alături de cele ale lui Anton Brebu în casetă şi s-o zidească în stîncă. Iar peste decenii poate că cineva avea să găsească mărturia destinului lor nefericit, să afle adevărul.

Dar lucrurile s-ar fi putut isprăvi şi mai repede, căci odată cu racheta, Lupu le luase mai toate proviziile.

— Ne pierdem vremea, spuse deodată Petre. Stăm aci ca nişte văduve neconsolate, în loc să acţionăm cu repeziciune... mare ticălos... Lupu nu poate decola imediat: are nevoie de timp ca să pregătească racheta, să încarce substanţa de lucru, să aducă unele mici modificări constructive, necesitate de condiţiile gravitaţionale şi să nu uităm că va trebui să facă totul singur, ce părere aveţi, n-am putea ajunge la el, înainte de a avea timp s-o şteargă?

— Dar cum? întrebă Sanda. A luat doar şi şalupa. Ne-a rămas numai mica barcă pneumatică. În ea nu încăpem toţi trei şi nici nu prezintă vreo siguranţă pe timp de furtună.

— Atunci... sînt de părere să plece unul dintre noi, mă duc eu şi vi-l aduc aşa cum mă vedeţi şi cum vă văd, îl leg fedeleş şi...

— Nu, Petre, nu-i bine! îl întrerupse Dan. Nu e nimerit să ne despărţim. Lupu e înarmat şi, în situaţia lui, nu va şovăi să

ucidă cu sînge rece. Altceva trebuie făcut. Pe aici pe undeva trebuie să fie adăpostul tatălui meu. Poate a rămas vreo şalupă, poate găsim material din care să ne construim ceva potrivit. Au trecut doisprezece ani de cînd a scris ultima filă a Jurnalului. Pînă atunci a trăit, a muncit. Ne vorbeşte în Jurnal despre ajutorul primit din partea oceninilor. Poate găsim un mijloc de a intra în legătură cu ei. Să le cerem sprijinul. Ar putea să ne ducă spre cealaltă insulă. Acum am convingerea că oceninii sînt aceia care au vegheat mereu asupra noastră, ca nişte adevăraţi prieteni.

— Foarte bine, încuviinţă Şelaru, dar timpul nu aşteaptă, cine ştie cîtă vreme va trebui să cutreierăm insula, pînă vom da de adăpostul părintelui tău... şi în caz că nu găsim nimic? Insula e doar bîntuită de furtuni năprasnice, însoţite de ploi torenţiale şi în afară de stînci şi de aceşti uriaşi ai pădurii mă îndoiesc că altceva le poate ţine piept.

— Ce-ar fi să ne construim o barcă solidă dintr-un trunchi de acesta? propuse Sanda. Fiecare din ei e destul de mare ca să ne susţină pe noi toţi. Cu ce să-l tăiem însă? În afară de cuţitele noastre, n-avem nimic... Vîsle şi pînze ar fi uşor de improvizat.

— Copilării! ripostă Dan. Nu poţi călători în acest fel mii de kilometri pe mare... Vă spun, trebuie să ne afundăm din nou în pădure şi asta acum, fără nicio zăbavă!

Ceilalţi nu se mai împotriviră. Luară raniţele, armele şi dispărură curînd în semiîntunericul codrului, printre arborii scunzi şi rămuroşi.

*

**

Străbătură pădurea în direcţia nord-est şi, în mai puţin de două ore, ajunseră la capătul ei. Aci se desfăşura în faţa privirilor lor un peisaj cu totul nou: o cîmpie întinsă, acoperită cu ierburi roşcate şi cu flori argintii de forma unor cupe.. La stînga sclipea marea, mai strălucitoare ca niciodată şi valurile ei înspumate se spărgeau de stîncile ţărmului. Aci malul forma un golf larg, pe care nu-l cunoşteau. Pe plajă se zăreau şi urme de animale.

Amintindu-şi de jurnalul lui Anton Brebu, Petre spuse:

— Aşa grăbiţi cum sîntem, vă spun sincer că dacă am da de nişte porcani, n-aş zăbovi să-i transform la repezeală în friptură. M-am săturat de conservele noastre, care de altfel au rămas în rachetă şi mai avem nevoie de provizii, pînă ne descurcăm...

Dan nici nu-l asculta. Mergea repede, preocupat, privind agitat în dreapta şi în stingă. Din cînd în cînd se oprea şi asculta sau îngenunchea şi examina solul. Dar nimic neobişnuit nu li se înfăţişa astronauţilor. Din loc în loc se vedeau sărind prin iarbă animale mici şi sprintene, care însă, simţindu-le prezenţa, dispăreau cu iuţeala vîntului.

Urcau de vreo jumătate de oră un dîmb de forma unei cocoaşe de cămilă, cînd deodată Dan se opri. Nu departe de el, printre ierburi, o panglică neagră şi sclipitoare reflecta razele sorilor. Apropiindu-se, constatară uimiţi că pajiştea era tăiată de un canal larg de peste doi metri, căptuşit cu lespezi de piatră neagră şi lucioasă, care pornea de la cursul unui rîu.

Se înţeleseră să-şi continue drumul de-a lungul lui.

După cîtăva vreme se văzură însă siliţi să renunţe. În calea apei se ridica, ca o stavilă, un deal de o înălţime apreciabilă. Canalul se pierdea apoi într-un fel ele tunel, săpat în coasta dealului.

— Ei, acum ce-i ele făcut? întrebă Sanda necăjită. Doar nu vă închipuiţi că vom putea pătrunde acolo înotînd?

— Nu, nici gînd! Dar putem trece dealul. Poate că de partea cealaltă canalul îşi urmează cursul, propuse Dan.

— Prea multă pierdere de timp! ripostă Petre, începînd totodată să-şi scoată cizmele şi cămaşa.

Rămase în şort şi, luînd din raniţă un aparat uşor, de respirat şi-l fixă pe faţă.

— Voi face o mică plimbare prin tunel, adăugă el. Înainte ca ceilalţi să-l poată opri, se aruncă în apa care îi ajungea pînă la umeri. Peste cîteva secunde, gura întunecoasă a tunelului îl înghiţi.

Îl aşteptară mai bine de o jumătate ele oră, dar „Antena" nu se întoarse. Dan începuse de acum să-şi facă reproşuri că nu-l împiedicase să plece şi era gata să pornească în urma sa. Dar Sanda îl rugă să mai aibă răbdare. După încă un sfert de oră, din adîncul grotei se auzi zgomot de motor. Apăru o barcă veche şi

peticită, cu un motor de felul celor utilizate cu decenii în urmă pe Pămînt. O conducea mîndru Petre.

Le strigă de departe:

— Iată-mă navigator! Cred că a fost barca tatălui tău, Dan, am găsit-o nu departe de-aci, la un cot al canalului, era legată de un inel fixat în stîncă! Sîntem pe calea cea bună, v-o spun eu! Haideţi, urcaţi, nu vă sfiiţi, cu toată încrederea... Căpitanul Şelaru conduce corabia îndrăzneţilor... Înainte!

— Barca tatii... murmură Dan Brebu. Ascultă, Petre, motorul... motorul mai funcţionează?

— Desigur, în cele mai bune condiţii, dar să nu-ţi faci iluzii că am putea ajunge cu ea pe Insula Francesco, nici măcar vîslind, prea e şubred totul! Ce vrei, anii nu iartă!...

— Motorul funcţionează... după atîta vreme, chibzui cu glas tare Dan. Dar se reculese repede şi sări în barcă, urmat de Sanda.

Şelaru răsuci cîrma şi o porni înapoi. Pătrunseră în tunel şi, la lumina lanternelor electrice, îşi putură da seama de munca gigantică pe care o depuseseră constructorii. Era cu neputinţă ca cei trei membri ai expediţiei lui Anton Brebu să fi fost autorii acestei lucrări (de altfel, Jurnalul nici nu pomenea de ea). Pămîntul fusese excavat cu multă pricepere, iar plăci din aceeaşi piatră neagră ca şi afară căptuşeau pereţii şi tavanul. Intraseră parcă în galeria unei mine de cărbuni. Apa curgea tot mai repede şi împingea vertiginos barca spre celălalt capăt al tunelului.

— Staţi, opriţi! strigă deodată Sanda de la prova bărcii. În acelaşi timp, se apleca şi apucă unul din inelele metalice prinse în peretele tunelului. La cîţiva metri, canalul se termina brusc. Din depărtare ajungea pînă la ei un vuiet surd.

— Opriţi, o cascadă! mai putu ea să-i avertizeze, apoi curentul smulse barca, împingînd-o înainte cu o putere căreia nimeni n-ar fi putut să i se împotrivească.

Trupul Sandei, a cărei mînă rămăsese încleştată de inel, fu proiectat în sus, descrise o curbă largă şi dispăru apoi în beznă.

— Sanda! Sanda! răcni Dan ca scos din minţi, pregătindu-se să se arunce în apă. Dar, pe neaşteptate, barca fu învăluită într-un nor de spumă albicioasă. Zgomotele crescură în intensitate, ajungînd să semene cu nişte tunete ale unei furtuni de vară de pe Pămînt.

— Sări, Dane, sări! urlă Petre, făcîndu-şi vînt peste marginea bărcii.

Instinctiv, Dan îl imită. Dar era prea tîrziu! Curentul îl antrenase în mijlocul cascadei şi începu să cadă, să cadă secunde în şir, într-o prăpastie care părea să fie adîncă de sute de metri. Văzu cu ochii minţii catastrofa.

— Acum, trupul meu se va izbi de stînci şi se va zdrobi, prefăcîndu-se într-o masă informă. Sîngele meu se va amesteca cu apa, va colora spuma în roşu... Şi nu numai eu... Sanda şi Petre de asemenea... Toţi trei aceeaşi soartă! Lupu a învins, a învins! Strădaniile mele de a-l salva pe tata au fost zadarnice.

Închise ochii în aşteptarea deznodămîntului de neînlăturat.

Deodată se trezi însă aruncat pe ceva moale, elastic, care-l proiectă înapoi, în sus, la vreo cinci metri înălţime. Pluti ca o minge prin aer şi căzu din nou pe salteaua aceasta curioasă. Jocul se repetă de cîteva ori; salturile deveneau din ce în ce mai mici, pînă cînd rămase culcat, sleit de puteri.

O voce cunoscută ajunse pînă la el. După timbru, „Antena" era într-o dispoziţie excelentă:

— Dane, iată că făcurăm şi pe acrobaţii de circ, triplu salt mortal în cascada Superniagara, mai tare ca „omul-ghiulea", mai tare ca „zidul morţii". Noroc că direcţia circului a fost atît de prevăzătoare, încît să ne pregătească această excelentă plasă, în care ne găsim prinşi ca nişte ciortani, ridică-te, salută publicul şi vezi de Sanda că nu poate fi departe...

Îndemnat de discursul prietenului său, Dan cuteză să înalţe pleoapele. Se afla într-adevăr într-o plasă imensă, dintr-un material străveziu, întinsă la suprafaţa apei.

Cascada care se prăvălea furioasă de la o înălţime uriaşă alimenta un lac liliachiu cu ape line, peste care se întindea, ca un clopot de cristal, cerul limpede şi surîzător. Canalul străpungea dealul şi forma, de partea cealaltă, această cascadă, sub care cineva întinsese în mod cu totul inexplicabil plasa salvatoare.

Sanda nu era însă nicăieri.

Uzi leoarcă, prietenii se tîrîră pînă la marginea plasei. Acolo zăcea, neatinsă, barca.

— Hai să scoatem apa din ea şi să facem ocolul năvodului, propuse Petre.

— Sanda... gemu Dan şi, fără să dea atenţie prietenului,

sări în apă şi porni, înotînd în forţă înapoi spre cascadă. Şelaru îl văzu urcîndu-se pe o stîncă şi aruncînd hainele muiate, care-l împiedicau în mişcări.

— Şi mai spune de mine că-s nechibzuit! remarcă Petre.

Dan nu-l auzi. Fără să şovăie, începu o escaladare, pe cît de spectaculoasă, pe atît de primejdioasă. Sări din piatră în piatră, pînă ajunse chiar sub torentul ce se prăbuşea de la înălţimea aceea ameţitoare. Găsi un loc unde puterea căderii de apă era îmblînzită de ieşituri ale stîncii. Mîinile sale se încleştară de colţuri de piatră şi îşi trase trupul în sus, centimetru cu centimetru.

De două ori şuvoiul îl împinse înapoi. Din nou porni la atac, alegîndu-şi cu grijă fiecare locşor, fiecare palmă de rocă, capabilă să-i susţină greutatea. Degetele îi sîngerau şi îşi simţea pielea trupului sfîşiată de ascuţişurile stîncii. Dar nici nu se sinchisea de durere. Sus, tot mai sus, spre locul unde dispăruse Sanda!

În cele din urmă, izbuti. Cu un suprem efort ajunse la gura canalului, într-un loc mărginaş, unde nu cădea apa. Aprinse lampa pe care o purta atîrnată de o curea. Lumina crudă spintecă bezna, transformînd undele canalului într-un torent de aur scînteietor. Sanda însă nu era nicăieri. Înnebunit, Dan începu să înoate sub apă, împotrivindu-se curentului năvalnic, luptînd ca un bezmetic. Trecu un sfert, apoi o jumătate de oră de căutări deznădăjduite. Nici urmă de Sanda!

Dan hohotea ca un copil şi îi repeta mereu numele în neştire. Apoi desfăcu larg braţele, lăsîndu-se dus de curentul apei. Aceasta îl împinse pînă la marginea cascadei, de unde trupul său, proiectat în abis, nimeri pentru a doua oară în plasa miraculoasă.

*

**

Lacul de la picioarele cascadei avea o poziţie nespus de pitorească. Malurile lui erau cînd împădurite, Cînd acoperite cu pajişti verzi, împestriţate de flori minunate. Spre sud, unde apele se îngustau, pierzîndu-se după o cotitură, ţărmul avea o

înfăţişare cu totul deosebită. Acolo creşteau plante păioase, nu prea înalte, dispuse în şiruri lungi, regulate.

Dan şi prietenul său izbutiră să golească barca şi s-o pună pe apă. Motorul nu mai funcţiona, dar găsiră sub banchete două vîsle, cu ajutorul cărora făcură înconjurul plasei, căutînd-o pe Sanda. Apa era limpede ca lacrima şi pe fundul ei mişunau mii de animale.

Dar nu aveau ochi pentru toate acestea. Căutau cu înfrigurare, agăţîndu-se disperaţi de fiecare umbră zărită în apă. Fiecare piatră de la fund făcea să le tresară inimile la gîndul şi cu teama de a găsi trupul neînsufleţit al Sandei. După două ore, renunţară.

Dan se aşeză ca un om sfîrşit pe bancă, cu capul îngropat între mîini, repetînd în şoapte numele iubitei.

Prietenul său se străduia, deşi fără convingere, să-l încurajeze, să-i dea speranţe.

— Faptul că n-am găsit-o e o dovadă că n-a păţit nimic rău, eu unul sînt sigur că a fost salvată de ocenini... ai văzut doar că-l ajutau pe tatăl tău, iar atunci cînd ne aflam noi în primejdie, erau totdeauna prezenţi ca să ne ocrotească, de ce să se fi petrecut acum altfel lucrurile? Haide, sus capul! O vom găsi negreşit, dacă continuăm să rămînem aici, ne pierdem vremea, să nu uităm de Lupu. E momentul să pornim spre ţărmul sudic, acolo unde se văd culturile, presimt că nu sîntem departe de ţintă, haide, amice, curaj!

Dan prinse să vîslească automat. Străbătură repede cele două sute de metri cît măsura lacul. În dreptul culturilor, care se dovediră a fi graminee, apele se îngustau, pierzîndu-se între plantele cu paiul scurt şi gros, doldora de spice.

Înaintau prin acest culoar, cînd, deodată, malurile se îndepărtară iar, oferind priveliştea unui al doilea lac, ceva mai mic decît primul. De jur împrejur, ţărmul era cultivat. Spre est se vedea o livadă cu pomi, de crengile cărora atîrnau fructe albastre şi violete, de formă ovoidă, ceva mai mari ca portocalele.

Ceea ce văzură în mijlocul lacului îi făcu să se oprească din vîslit. Pe nişte stîlpi de piatră se ridica o clădire durată dintr-o rocă argintie. Era perfect circulară şi înconjurată de o terasă largă. Acoperişul, de forma unei cupole, reflecta lumina celor doi sori, cu sclipiri de diamant. În locul ferestrelor, un brîu lat, dintr-

un material transparent, încingea construcţia. O poartă boltită, de proporţii impresionante, întrerupea brîul, iar de la ea cîteva zeci de trepte albe coborau pînă la nivelul lacului. Totul părea ireal, ca desprins dintr-un vis, iar Dan şi Petre se crezură la început pradă unor halucinaţii. Îşi frecară ochii, dar castelul de basme din faţa lor stăruia. Petre se dezmetici primul şi, punînd mîna pe vîsle, îndreptă barca spre scara monumentală.

O urcară în fugă şi, cînd ajunseră în faţa porţii, un glas cunoscut le opri bătaia inimilor.

— Însfîrşit aţi sosit! Începuse să-mi fie teamă pentru voi!

Era Sanda. Stătea ghemuită pe lespezile de piatră ale terasei, cu faţa îndreptată spre sori, ale căror raze îi îmbujoraseră obrajii.

— Sanda! strigă Dan, repezindu-se la ea şi strîngînd-o în braţe. Unde ai fost? Cum ai ajuns aici? Cine te-a salvat?

Şi Petre îi apucase o mînă şi o strîngea cu atîta putere, încît tînăra femeie şi-o retrase, gemînd uşor.

— Lăsaţi-mă, că mă omorîţi! Nu ştiu cum de aţi ajuns voi aici, dar drumul meu părea cel mai scurt şi totodată cel mai sigur. Cînd m-am apucat de inelul din peretele tunelului, din apă a apărut drept sub picioarele mele o platformă. În ea era o trapă care s-a deschis singură. Am coborît într-o mică cabină, iar deasupra capului meu trapa s-a închis la loc. Totodată am simţit cum „ascensorul" meu alunecă în jos. Coborîrea asta a durat doar cîteva secunde, apoi am început să ne deplasăm orizontal. Nici nu mă dumirisem bine şi am suit în foarte scurt timp la această terasă. Placa de colo s-a dat în lături şi am putut ieşi. Asta-i tot! Voiam să vă vină, în ajutor, dar n-aveam cum şi, mai ales, nu ştiam de unde să vă iau. Am aşteptat cît am aşteptat, apoi, frîntă de oboseală, m-a cuprins somnul. M-a deşteptat abia tropăitul vostru pe scări.

— Dar clădirea aceasta ce rost are, cine locuieşte în ea, n-ai fost curioasă s-o cercetezi, pe mine nu m-ar fi răbdat inima, ce arhitectură fantastică, spuse „Antena" într-un suflet, redobîndindu-şi verva obişnuită.

Sanda roşi şi pe chipul ei apăru un zîmbet misterios.

— M-am uitat prin fereastră. Dar priviţi şi voi!

Îşi lipiră frunţile de brîul străveziu. Li se înfăţişă o sală spaţioasă, cu pereţii împodobiţi de sculpturi minunate, dar fără nici un sens pentru ei. La mijloc se înălţa, pe un piedestal, un

pat mare, de forma unei frunze, în care era culcat un moşneag cu părul şi barba de nea.

— Doarme, şopti Sanda. N-am vrut să-l trezesc.

Dan Brebu îşi sprijini palmele de geam şi sfredeli cu privirea interiorul sălii. Era scăldată în lumina violetă a sorilor, care dădeau tuturor obiectelor un aspect ireal. Bătăile inimii îi spărgeau pieptul. În chipul bătrînului acestuia, îmbrăcat în straie ciudate, ghicea trăsăturile pe care de atîţia ani le purta cu adîncă duioşie în suflet.

— Tată! strigă el şi alergă spre poartă. O deschise cu degetele nesigure şi pătrunse în clădire. În urma lui Dan intrară şi ceilalţi. Zgomotul îl trezi pe bătrîn. Încet, încet, se ridică în capul oaselor.

— Cine e? Francesco?... S-a potolit furtuna?... Lupu... Virgile... de ce nu răspunzi?... Vreau linişte! Francesco, termină odată cu chitara ta!

Vru să se culce iar, dar Dan ajunse la el şi îi apucă mîna. Strîngîndu-i-o cu putere, bolborosi:

— Tată... tată... eu sînt, Dan!

Anton Brebu nu-şi recunoscu fiul. Mintea lui înceţoşată îl purta mereu spre alte întîmplări ale trecutului.

— Meteoriţii au avariat „Năluca"... pericol de explozie, Lupule!... Să ştie toată lumea...

— Tată, eu sînt, fiul tău! strigă Dan cu vocea sugrumată.

Neştiind ce să mai facă, îşi lipi obrazul fierbinte de cel al moşneagului.

În mintea acestuia se strecură o firavă rază de lumină.

— Fiul meu?... Dan?... Dan?... Dan?... cine eşti tu?

Apoi, din ce în ce mai tare:

— Dan... Dan! Dănuţ, băiatule! Tu?

Un strigăt aspru îi părăsi gîtlejul. Trăsăturile i se schimonosiră ca la o durere ascuţită, de nesuportat, braţele uscăţive se ridicară şi trupul se cutremură, scuturat parcă de friguri. Treptat, chipul i se destinse, înseninat de un zîmbet fericit. Apoi însă, emoţia biruind slabele sale puteri, capul îi căzu moale pe pernă şi Anton Brebu îşi pierdu cunoştinţa.

*

**

Cele cîteva picături din soluţia înviorătoare pe care Sanda i le strecură printre buze îl treziră pe bătrînul astronaut. Şocul puternic, produs în clipa cînd îşi recunoscuse fiul, îi redase ca prin minune limpezimea minţii.

Sanda îl sfătui să se mai odihnească, ca să-şi redobîndească forţele. Stînd încă întins, bătrînul le descrise ultimii ani ai vieţii sale, trăiţi în singurătate, le vorbi despre prietenia lui cu fiinţele acvatice care îi construiseră acest palat şi îi procurau hrana necesară, cultivîndu-i ogorul. Dan povesti tatălui său despre Ruxandra Brebu, despre expediţie şi despre Lupu. Îi descrise în amănunţime toate cele petrecute pînă la furtul „Săgeţii de argint".

Ascultîndu-i cuvintele, chipul bătrînului se înăspri. Retrăia pierderea tovarăşilor săi, chinurile anilor îndelungaţi de singurătate. Crima pe care o pregătea acum Lupu împotriva fiului său şi a însoţitorilor lui era mai îngrozitoare decît tot ce făptuise.

Fie datorită medicamentului Sandei, fie datorită nemăsuratei bucurii pricinuite de salvare şi de revederea cu Dan, puterile îi sporeau văzînd cu ochii, iar trupul gîrbovit i se îndreptă parcă şi el. Cuvintele lui răsunară tăioase:

— Îl vom pedepsi! Îl vom găsi chiar dacă s-ar ascunde în cea mai tainică văgăună, chiar dacă ar coborî în fundul mării. Să plecăm cît mai degrabă pe Insula Francesco!

— Dar cu ce, tată? întrebă Dan. Nu avem nimic, decît barca asta şubredă.

În loc de răspuns, bătrînul Brebu se apropie de o instalaţie aşezată aproape de un perete al sălii şi mînui cu repeziciune butoanele. Timp de cîteva secunde, se auzi un bîzîit neregulat.

— Am dat de veste prietenilor mei. Pe ţărmul mării ne va aştepta un... cum să vă spun... un mijloc de transport cu care vom putea fi în mai puţin de o oră pe Insula Francesco.

Bătrînul îi conduse afară. După indicaţiile lui, ridicară barca şi o duseră pe terasă. O porţiune a pardoselii se dădu la o parte, înghiţind-o, în timp ce ei luară loc în ascensorul cu care venise Sanda. Pe drum, Brebu le povesti că el se foloseşte exclusiv de acest ascensor. Prietenii lui din fundul mării aveau obiceiul să sosească prin tunel, să coboare prin cascadă şi să-şi

continue apoi drumul înotînd pînă la locuinţa lui.

Ajunşi în tunel împreună cu barca lor, se urcară în ea şi, în mai puţin de un sfert de oră, în faţa lor apăru oglinda violetă a oceanului.

Pe valurile încununate de o fină dantelă de spumă, se legăna, uşoară, cunoscuta cupă de cleştar.

MĂRTURISIREA

La orizont creştea sumbru şi colţuros profilul Insulei Francesco.

Norii coborau spre asfinţit, învineţind cu ultimele lor raze întinderea nesfîrşită a oceanului. Sfera în care călătoreau înainte cu o iuţeală fantastică, săltînd elegant peste coamele undelor, ca şi cînd ar fi trecut în zbor deasupra lor.

Erau la mai puţin de o sută de metri de ţărm, cînd zăriră racheta. Dar priveliştea care li se oferi făcu să le îngheţe sîngele în vine. Virgil Lupu stătea rezemat cu spatele de peretele „Săgeţii de argint". Ţinea în mînă o armă şi trăgea deznădăjduit în mulţimea de ocenini care-l înconjurau. Curînd putură să-i vadă şi faţa schimonosită, şiruind de sudoare. În carcasele lor uriaşe, oceninii se mişcau greoi. Îl împresurau, căutînd să-l copleşească prin numărul lor mare. Cîţiva, cu scafandrele ciuruite, se zvîrcoleau pe sol, în spasmele morţii.

La apariţia sferei, Lupu începu să facă semne şi să strige:

— Mă omoară bestiile astea! Ajutaţi-mă, vă rog, ajutaţi-mă!

Sfera ajunse la mal şi se deschise. În ciuda vîrstei şi a sănătăţii sale şubrede, Anton Brebu coborî dintr-un salt şi făcu un gest pe care oceninii îl înţeleseră de îndată, astfel că se retraseră cu cîţiva metri.

Încet, Brebu se apropie de fostul său asistent.

La vederea lui, Lupu încremeni. Anii şi suferinţele îi schimbaseră înfăţişarea: dintr-un bărbat în floarea vîrstei, devenise un moşneag. Dar ochii, aceşti ochi cenuşii, mîndri şi hotărîţi, nu puteau fi decît ai lui Anton.

Ridică mîna ca pentru a se feri de o arătare.

— Anton... trăieşti!... Cît sînt de fericit că ai scăpat cu

viaţă! mai bolborosi el, nesigur.

— Te bucuri într-adevăr, Virgil? Cu gîndul la bucuria revederii ai ucis pe prietenii mei ocenini?

— Cum judeci! Am fost atacat şi era dreptul meu să mă apăr.

— Nu-ţi mai împovăra conştiinţa cu încă o minciună! Oceninii sînt duşmanii violenţei. Ne socotesc pe noi, oamenii, prietenii lor! De ce i-ai omorît? Nu ţi-au fost de ajuns crimele celelalte?

Privirile lui Lupu rătăceau de la Dan la Anton, de la Sanda la Petre, speriate şi totuşi viclene, ca ale vulpii hăituite de cîini.

— Despre ce crime vorbeşti? Nu pricep de loc! Doar nu-ţi închipui că am venit pe această insulă cu gîndul să plec singur înapoi! Voiam să stau cîteva ceasuri pentru cercetări, că tot mă lăsaseră singur, iar apoi să mă întorc ca să vă iau! Antoane, am avut grijă de soţia ta, de fiul tău! Dacă n-am organizat expediţia de salvare... au fost de vină împrejurările, înţelegi... eram convins că aţi pierit... eram de bună credinţă, s-ar putea să nu-ţi fi înţeles întocmai mesajul... dar sînt gata să...

— Laşule!

Brebu îi aruncase cuvîntul în faţă cu atîta dispreţ, încît Lupu se încovrigă ca sub şfichiul biciului.

— Laşule! repetă Brebu, apropiindu-se ameninţător de fostul său colaborator. Acesta se îngălbenise. Capul chel şi obrajii buhăiţi erau acoperiţi cu broboane de sudoare. Ţinea gura întredeschisă, pieptul i se ridica şi cobora în spasme. Gîfîia. Îl părăsiseră dintr-odată siguranţa, stăpînirea de sine.

— Şi acum vrei să mă ucizi, să te răzbuni? şopti el.

— Să te ucid? hohoti Brebu. Mă faci să rîd, nemernicule! Nu-mi pătez eu mîinile cu sîngele tău... Te voi duce înapoi pe Pămînt, în mijlocul oamenilor. Ei, ei toţi te vor judeca! Te vor dispreţui pentru faptele tale, Virgil Lupu. Pe tine, care ai năzuit o viaţă întreagă la glorie, toţi oamenii de pe globul pămîntesc te vor dispreţui! Te vor izgoni din mijlocul lor, aşa cum storci un buboi plin de puroi!

Subit, Lupu îşi îndreptă trupul, strînse pumnii şi ochii începură din nou să-i scînteieze.

— Să mă dispreţuiască? Oare n-am fost eu dispreţuit îndeajuns? Nu mi s-au prăbuşit destule visuri, destule speranţe? Vrei să mă duci pe Pămînt, să fiu judecat, batjocorit? Nu,

Antoane, Virgil Lupu nu poate trăi surghiunit ca un lepros! Nu vei izbuti! Nu vei avea această supremă satisfacţie! M-am bucurat cîţiva ani de celebritate, am gustat din minunatul ei fruct... În anii aceia erai socotit mort! Acum ai înviat şi-mi ceri socoteală... Dar eu nu-ţi voi înapoia nimic, niciun dram din fericirea pe care am trăit-o! Ţi-ai greşit calculele, Antoane! Eu plec, dar anii mei de strălucire - în care tu ai îmbătrînit - îi iau cu mine, pentru totdeauna!

Fulgerător, întoarse ţeava armei spre el şi-o lipi de trup şi trase. Un pocnet - şi un firicel firav de sînge se ivi, umezindu-i cămaşa, lăţindu-se într-o pată purpurie.

Se clătină, încercă să găsească sprijin, apoi lunecă încet spre pămînt.

Pentru o frîntură de secundă, toţi rămaseră nemişcaţi, copleşiţi de neprevăzutul acestui deznodămînt.

Sanda se dezmetici prima, se aplecă deasupra trupului prăbuşit, cercetă rana muribundului şi ridică umerii a neputinţă.

— În zadar! Nu mai e nimic de făcut!

Trăsăturile lui Lupu se deştindeau şi pe chipul lui apăru o expresie de seninătate, seninătate celui care şi-a dorit soarta şi s-a împăcat cu ea. Buzele i se mişcau încet, ca şi cînd ar fi vrut să spună ceva.

Bătrînul şi Dan îngenunchează lîngă el.

— Anton... şi tu... Dan... ştiu că nu mă veţi putea ierta. V-am... pricinuit... amîndurora... multă durere şi mult rău. Sînt vinovat! Firea mea... nu se împăca cu o existenţă... mediocră... şi totuşi... n-am avut... putere, putere... suficientă... să mă smulg... din ea... încă la şcoală... apoi la facultate... pe urmă... în viaţă... n-am izbutit niciodată... să fiu în frunte... Mereu... pe la mijloc! „Aurea mediocritas"... în timp ce alţii... culegeau laurii... eu trebuia să mă mulţumesc... cu strîngerile de mînă ale celor... sărbătoriţi. Tu, Anton... un astronaut celebru... eu un anonim... colaborator al maestrului glorificat... Cînd am ajuns pe Uranus, unde nădăjduiam să pun... primul... piciorul, am aflat că... altul mi-o luase înainte. Ca un făcut... rămîneam mereu... în umbră... La fel s-a întîmplat şi cu fata pe care am iubit-o...

Apoi s-a ivit... prilejul... unicul... singurul prilej... Erai în primejdie... să nu mai revii pe Pămînt! Puteam să organizez... salvarea ta... N-am făcut-o! Mă gîndeam în sinea mea că poate... tot aţi murit şi că... nu-s chiar atît de vinovat...

Îţi cunoşteam lucrările... contribuisem la definitivarea lor... uneori confundam... ideile tale... cu ale mele... ajunsesem să cred... că izvorîseră din mintea mea! M-am gîndit şi la asta, cînd am susţinut sus şi tare... că ai pierit. Da... am minţit... conştient... cu scopul precis de... a-ţi lua locul... în viaţă, în societate.

Am izbutit! Am ajuns renumit... sărbătorit... de toţi... Cîţiva ani... am fost şi eu... „primul". Apoi, Dan s-a făcut mare! Mă hărţuia într-una, tenace, diabolic... îmi simţeam situaţia primejduită... eram în pericol să fiu... descoperit. Am încercat să împiedic expediţia... N-am... reuşit. Şi atunci m-am hotărît să-l însoţesc, ca să pot înlătura... dovezi... probe împotriva mea.

Pe urmă... s-a găsit Jurnalul... Totul era pierdut! Am vrut să... mă salvez, da... era singurul meu... gînd. Trei martori înlăturaţi... un ultim efort... şi puteam să revin pe Pămînt. Orice... aş fi povestit... ar fi fost crezut. Am luat... racheta şi am fugit! Voiam să... decolez de aci... Dar au venit aceste făpturi înspăimîntătoare... mă înconjurau... eram înfricoşat... am tras!...

Mai am puţin de trăit! Ştiu că... n-am dreptul... să vă cer iertare... totuşi

— Porţi pe conştiinţă viaţa a doi oameni, spuse încet Anton Brebu. De-ai putea trăi a doua oară, ca să-ţi răscumperi vina...

În glasul bătrînului vibra o mare bunătate, ecou al unui suflet care, în faţa morţii, nu poate condamna nici pe duşmanul cel mai înrăit.

Pieptul lui Lupu fu zguduit de o tuse seacă. Încă un şuvoi de sînge ţîşni gîlgîind din pieptul său. Apoi pleoapele îi căzură grele.

La miliarde de kilometri de Pămînt, Virgil Lupu părăsise o lume din care, nu mai putea face parte.

RĂMAS BUN, OCENINII

Trecuse o săptămînă agitată. Dan, Sanda şi Petre vizitaseră oraşul submarin cu aceeaşi încîntare ca şi predecesorii lor. Starea bătrînului însă impunea o înapoiere cît mai grabnică pe Pămînt. La întoarcerea din Oceanina făcuseră o

ultimă vizită la mormîntul lui Francesco şi-l împodobiseră cu flori.

Acum „Săgeata de argint" era gata de decolare. Pe ţărm se adunaseră mii de ocenini, ca să-şi ia rămas bun de la prietenii lor. Nenumăratele daruri primite de la făpturile acvatice fuseseră împachetate şi depozitate în magazia navei, iar oceninii, la rîndul lor, nu mai prididеau să introducă într-o sferă străvezie obiectele dăruite de astronauţi.

Dan Brebu se instalase de acum în cabina de conducere, verificînd pentru ultima dată cadranele aparatelor. Lîngă el stătea fericită Sanda, privind prin botul rachetei cerul de un violet nepătat, spre care aveau să se înalţe curînd.

Anton Brebu mai zăbovea pe plajă, alegînd din grămezile de obiecte pe care prietenii săi le aduseseră de la locuinţa sa, cele de care nu voia să se despartă.

Deşi nu era înţeles de nimeni Petre Şelaru se simţi obligat să le ţină locuitorilor Planetei Oceanelor un discurs de adio:

— Dragi prieteni, în numele meu şi al tovarăşilor mei, vă mulţumesc pentru ospitalitatea desăvîrşită pe care ne-aţi arătat-o. Dacă n-aş fi prin excelenţă un pămîntean, n-aşi fi ezitat o clipă să devin un acvatic de mari adîncimi ca dumneavoastră, avînd în vedere avantajele deosebite pe care le prezintă traiul sub apă, ferit de razele înţepătoare ale soarelui şi deci de insolaţie, ca şi de anumite persoane guralive, ştiindu-se că apa nu este elementul adecvat unor discuţii prea lungi. Poate, cu timpul, mi-ar fi crescut şi o coadă de peşte, astfel că aş fi devenit, dacă nu un Poseidon, cel puţin o gingaşă nimfă.

„*Rămîi în străfunduri de mare*
Vis înnebunitor!
Tu, ce-n nenumărate nopţi
M-ai chinuit cu fericiri amăgitoare,
Iar azi, nălucă peste ape,
M-ameninţi în nămiaza mare,
Rămîi de-apururi în adîncuri.
De-asupră-ţi, iată, voi zvîrli
Şi chinuri toate şi păcate..."

îşi încheie el discursul cu versurile lui Heine, făcînd o adîncă reverenţă către ocenini.

Aceştia îi răspunseră, mişcîndu-şi tentaculele.. Anton Brebu se urcase de-acum în rachetă, după ce depusese o ultimă

jerbă de flori pe mormîntul lui Francesco şi Petre îl urmă. Uşa se închise în urma lor. Bubuind asurzitor, motoarele se puseră în mişcare. Prin ferestre îi văzură pe locuitorii Planetei Oceanelor făcîndu-le însufleţite semne de adio.

Apoi nava se smuci înainte ca un armăsar nărăvaş. Cînd priviră din nou afară, Insula Francesco se zărea ca o pată mică, cenuşie, pierdută în imensitatea oceanului violet.

*

**

O femeie bătrînă, gîrbovită de ani, şedea într-un fotoliu, citind pentru a zecea oară un articol de ziar. Titlul cu litere de o şchioapă glăsuia:

„Săgeata de argint" în drum spre patrie. Savantul Anton Brebu salvat de fiul său! Astronauţii au folosit călătoria de întoarcere pentru proiectarea unei noi expediţii, spre planeta Antonia. La Bucureşti se pregătesc mari festivităţi pentru primirea eroilor cosmici.

Ruxandra Brebu simţi lacrimile prelingîndu-i-se peste obraji.

— „Într-o zi, această uşă se va deschide şi peste prag va păşi el, va veni spre noi şi ne va îmbrăţişa"... aşa îi spuneam lui Dănuţ. Acum, vor păşi amîndoi pragul şi mă vor îmbrăţişa. Voi strînge la piept pe curajoasa noastră Sanda şi pe dragii mei nepoţi, Francesco şi Ifrim, copiii fiului şi norei mele - căci iată-mă fără veste bunică!

Îşi şterse repede lacrimile.

— Şi totuşi, nu! spuse ea hotărîtă, ridicîndu-se din fotoliu. Altfel se vor petrece lucrurile!

Cu paşi mărunţi se apropie de televizorul din perete. Formă numărul de control al staţiei de helicoptere:

— Alo, aci Ruxandra Brebu. Vă rog un aparat pentru astăzi la ora 6... spre cosmodrom... ştiţi, îmi sosesc toţi cei dragi şi vreau să-i întîmpin!

S f î r ş i t